

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2019

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΡΑΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ 2016-2020

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ

ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2019

Η εκτύπωση της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης έγινε στο πλαίσιο του υποέργου 2 «ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ», της Πράξης: «ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ ΔΟΜΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ», με Κωδικό ΟΠΣ 5001377, του Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020».

Ανάδοχος: Χριστίνα Δ. Μαχαίρα

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ

‘Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης’

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ/

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ-ΥΠΕΣ)

Δραγατσάνιου 8, Αθήνα Τ.Κ. 10559

Τηλ.: 2131511102-3

Web: www.isotita.gr,

E-mail: info@isotita.gr, gramggif@isotita.gr

Facebook: Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων

Συντακτική ομάδα: Κατερίνα Λουκίδου (σχεδιασμός, συντονισμός)

Ισμήνη Σιούλα Γεωργουλέα

Δημήτρης Σγουρινάκης,

Σοφία Νικολάου

Επιμέλεια κειμένου: Σοφία Νικολάου

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2019

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΧΩΡΑ

Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
Χαιρετισμός Γενικής Γραμματέως Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων.....	4
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
1.1. Πλαίσιο και στόχοι της Ετήσιας Έκθεσης	5
1.2. Μεθοδολογία και δείγμα της έρευνας.....	8
1.3. Ομάδα εργασίας.....	12
ΜΕΡΟΣ Α΄ <i>Απολογισμός δράσεων του ΕΣΔΙΦ 2016-2020</i>	13
2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΣΔΙΦ 2016-2020	14
<u>ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ</u>	14
<u>ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ</u>	21
<u>ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ</u>	25
<u>ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΜΕ</u>	31
<u>ΥΓΕΙΑ</u>	39
<u>ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΔΟΜΕΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ</u>	40
2.1. Συμπεράσματα	44
ΜΕΡΟΣ Β΄ <i>Η Πρόοδος των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους</i>	49
3. Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ.....	50
3.1. Το πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας σε Δήμους. Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία	50
3.2. Αποτελέσματα έρευνας.....	54
3.3. Καλές πρακτικές	76
3.4. Συμπεράσματα, προκλήσεις και προτάσεις πολιτικής.....	80
Βιβλιογραφία.....	84
Παράρτημα	
Ερωτηματολόγιο.....	87

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η ετήσια παρακολούθηση των πολιτικών ισότητας που υλοποιούνται οριζόντια σε όλο το εύρος της δημόσιας δραστηριότητας και η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους αποτελούν σημαντικό εργαλείο τόσο για την εξέλιξη των ήδη εφαρμοζόμενων όσο και για την χάραξη νέων πολιτικών και δράσεων. Στο πλαίσιο αυτό η αναβάθμιση του ρόλου της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ) και η συνεισφορά των στελεχών της είναι κομβική στην πορεία για την υλοποίηση της πραγματικής Ισότητας των Φύλων στη χώρα μας.

Αποτελεί πλέον ισχυρή πεποίθηση ότι η οριζόντια διατομεακή προοπτική είναι η ουσία κάθε πολιτικής για την Ισότητα των Φύλων, επειδή μας παρέχει τη δυνατότητα να κατανοήσουμε τα διαρθρωτικά εμπόδια, και να συγκεντρώσουμε τα στοιχεία για τον επαναπροσδιορισμό των στρατηγικών μας, κατά των κοινωνικών και οικονομικών ανισοτήτων σε βάρος των γυναικών. Η προσέγγιση αυτή ενισχύεται με την ενεργό συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης, που όσο πιο αυξημένα ανταποκρίνεται, τόσο πιο αντικειμενικά αποτυπώνεται η αποτελεσματικότητα των εφαρμοσμένων πολιτικών σε σχέση με την ισότιμη μεταχείριση των γυναικών, την ασφάλεια και ποιότητα της ζωής τους και τη συμμετοχή τους στον δημόσιο βίο.

Στο κέντρο του νέου κόσμου που θα προκύψει μετά την υγειονομική κρίση που ξεκίνησε το 2020 θα βρίσκονται η ανάγκη για μεγαλύτερη προστασία των ανθρώπων, η προσπάθεια για τη διαφύλαξη των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους και η φροντίδα για την επίτευξη της ευημερίας τους. Σχεδιάζοντας λοιπόν την επαναδόμησή του, είναι καιρός να τοποθετήσουμε στον πυρήνα του το ζήτημα της συμπερίληψης και της ισότητας όλων των μελών της κοινωνίας, των ίσων δικαιωμάτων γυναικών και ανδρών, των ίσων ευκαιριών και των ίσων αποτελεσμάτων.

Με αφετηρία την παρούσα έκθεση, προϊόν της εμπειρίας και της επάρκειας των στελεχών της ΓΓΔΟΠΙΦ, και με οδηγό τους άξονες του νέου Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων κινούμαστε με σύγχρονες πολιτικές και στοχοπροσήλωση για να βελτιώσουμε τη θέση μας στον ευρωπαϊκό χάρτη και να αποδώσουμε στις γυναίκες της Ελλάδας το δικαίωμά τους στην αυτονομία και την ασφάλεια, στην απόλαυση των αγαθών της επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, της υγείας και της παιδείας, και στη συμμετοχή και συνδιαμόρφωση της δημόσιας ζωής.

Η Υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μαρία Συρεγγέλα

Χαιρετισμός της Γενικής Γραμματέως Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων

Το 2019 ήταν ένα έτος-ορόσημο για τις πολιτικές ισότητας των φύλων στη χώρα. Η μεταφορά της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων αποτέλεσε το προοίμιο στοχευμένων μεταρρυθμιστικών δράσεων για την ενδυνάμωση των γυναικών σε κάθε επίπεδο. Τη χρονιά αυτή τέθηκαν οι βάσεις και ξεκίνησε η υλοποίηση ενός συνεκτικού σχεδίου δράσης για την οριζόντια προώθηση της ισότητας των φύλων.

Ο απολογισμός των υλοποιημένων δράσεων που αποτυπώνεται στο πλαίσιο της παρούσας έκθεσης είναι σαφώς μείζονος σημασίας για τον σχεδιασμό των επόμενων πολιτικών ισότητας, τόσο σε κεντρικό όσο και σε τοπικό επίπεδο.

Ειδικότερα, όσον αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση, η παρούσα έκθεση είναι ιδιαίτερα σημαντική, καθώς οδηγεί στην εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων για τις σχετικές πολιτικές που ήδη εφαρμόζουν οι δήμοι, αλλά και για την ανάπτυξη περαιτέρω δράσεων υπέρ της έμφυλης ισότητας. Άλλωστε, οι παρεμβάσεις των δήμων μπορούν να έχουν άμεσο αντίκτυπο στις ζωές των πολιτών και στην καθημερινότητα των γυναικών, όπου οι ανισότητες είναι εμφανείς.

Η επίτευξη της ουσιαστικής ισότητας των φύλων είναι μια προσπάθεια διαρκής, μια διαδικασία που υλοποιείται σε πολλά επίπεδα ταυτόχρονα και γι' αυτό απαιτείται συντονισμός, παρακολούθηση και αξιολόγηση, για την εντατικοποίηση όσων αποδίδουν καρπούς και την αναπροσαρμογή εκείνων που επιδέχονται βελτίωσης. Η παρούσα έκθεση αποτελεί χρήσιμο εργαλείο και αξιοποιείται αναλόγως για την πραγμάτωση του υπέρτατου σκοπού της ΓΓΔΟΠΙΦ.

Η Γενική Γραμματέας

Γιάννα Χορμόβα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Πλαίσιο και στόχοι της Ετήσιας Έκθεσης

Η Ετήσια Έκθεση αποτελεί συνέχεια των «Ετήσιων Εκθέσεων για την Πρόοδο της Εφαρμογής των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων», όπως αυτές προβλέφθηκαν από το Έργο Σημαία «Οργάνωση υπηρεσιών για την ενσωμάτωση, παρακολούθηση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης» («Παρατηρητήριο»), η υλοποίηση του οποίου ολοκληρώθηκε το 2016 και συγχρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007-2013». Σκοπός του Έργου ήταν η παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας σε όλο το εύρος της δημόσιας δράσης, ως μέρος της ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας του πυρήνα παραγωγής πολιτικών ισότητας των φύλων. Στόχος του Μηχανισμού-Δομής είναι η υποστήριξη των κυβερνητικών οργανισμών για την ενδυνάμωση των σχεδιαζόμενων και υλοποιούμενων πολιτικών υπέρ της ισότητας των φύλων, μέσω της εμπειριστατωμένης ενσωμάτωσής τους σε όλο το φάσμα των πολιτικών και δράσεων, όπως επίσης και ο σχεδιασμός αποτελεσματικών συστημάτων παρακολούθησης και αξιολόγησής τους.

Από το 2018, η υποχρέωση σύνταξης των Ετήσιων Εκθέσεων ανήκει στο διοικητικό μηχανισμό της υπηρεσίας, κάτι που παρέχει τη δυνατότητα αξιοποίησης της θεσμικής μνήμης της ΓΓΔΟΠΙΦ και επαναπροσδιορισμού των πολιτικών της με βάση τα συμπεράσματα και τις προτάσεις της Έκθεσης. Η αρμοδιότητα ανήκει στο Τμήμα Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης πολιτικών ισότητας των φύλων ενώ στην κατάρτισή της συμβάλουν καθοριστικά τα εξειδικευμένα στελέχη του Παρατηρητηρίου, που απασχολούνται μέσω του Υποέργου 1 «Παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης του Μηχανισμού-Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων» της πράξης με τίτλο «Εξειδικευμένη υποστήριξη του Μηχανισμού-Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων» Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020», για τον εντοπισμό και την αξιοποίηση δεδομένων, την εξαγωγή/δημιουργία/επικαιροποίηση δεικτών και τη χάραξη νέων πολιτικών. Οι προτάσεις που

παραθέτονται στο τέλος της Μελέτης για την εφαρμογή των πολιτικών ισότητας στους Δήμους έγιναν σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων της Υπηρεσίας.

Στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020 η ΓΓΔΟΠΙΦ έθεσε τους άξονες προτεραιότητας και συγκεκριμένους στόχους για την άσκηση πολιτικών ισότητας , οι οποίοι έχουν ως εξής:

- Κοινωνική Ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Έμφυλη βία
- Αγορά εργασίας και εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Εκπαίδευση, κατάρτιση, πολιτισμός, αθλητισμός και μέσα μαζικής ενημέρωσης
- Υγεία
- Κέντρα λήψης αποφάσεων

Στο τελευταίο έτος εφαρμογής του ΕΣΔΙΦ 2016-2020 προκύπτει η ανάγκη απολογισμού των έως σήμερα δράσεων πάνω στα ζητήματα αυτά και επαναπροσδιορισμού των στόχων της ΓΓΔΟΠΙΦ για τα επόμενα έτη, ενόψει και του σχεδιασμού του νέου Εθνικού Σχεδίου Δράσης 2021-2025 που θα εκπονηθεί εντός του 2021.

Ακολουθώντας το σχεδιασμό της πρώτης Ετήσιας Έκθεσης, η οποία βασίστηκε και ανέδειξε την ανάγκη παραγωγής εξειδικευμένων προτάσεων και δράσεων σε τοπικό επίπεδο, η παρούσα Ετήσια Έκθεση διαρθρώνεται σε δύο μέρη:

A. Την παρακολούθηση και αποτίμηση των δράσεων που υλοποιήθηκαν το έτος 2019. Παρουσιάζονται αναλυτικά οι δράσεις για το έτος 2019 και η αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης

του ΕΣΔΙΦ ανά θεματικό άξονα και στόχο, ενώ στα συμπεράσματα επισημαίνονται πεδία και ανάγκες στα οποία θα πρέπει να εστιάσει η υπηρεσία τα επόμενα έτη με βάση τους στόχους που έχουν τεθεί.

Β. Την παρουσίαση της πρωτογενούς έρευνας που διεξάχθηκε στην τοπική αυτοδιοίκηση σε σχέση με την εφαρμογή των πολιτικών ισότητας στους Δήμους. Εκτίθενται οι απαντήσεις των Δήμων στα ερωτηματολόγια που κλήθηκαν να απαντήσουν και ακολουθεί η ποσοτική και ποιοτική αποτύπωση και χαρτογράφηση των δράσεων, η αποτίμηση της πορείας των πολιτικών ισότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση και η σύνδεση των δράσεων με τους άξονες προτεραιότητας του ΕΣΔΙΦ 2016-2020. Στα συμπεράσματα του μέρους αυτού παραθέτονται περαιτέρω προτάσεις για την ένταξη των πολιτικών ισότητας στους Δήμους.

Με βάση τα παραπάνω **οι στόχοι** της παρούσας Ετήσιας Έκθεσης είναι οι εξής:

- η αναλυτική παρουσίαση και αποτίμηση της υλοποίησης του ΕΣΔΙΦ 2016-2020 για το έτος 2019
- ο εντοπισμός πεδίων και αναγκών που καλούν για εστιασμένες δράσεις τα επόμενα έτη
- η αποτύπωση και αξιολόγηση των πολιτικών ισότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση και ιδιαίτερα της εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες
- ο προσδιορισμός των υφιστάμενων αναγκών και προβλημάτων σε τοπικό επίπεδο
- ο εντοπισμός καινοτόμων δράσεων με στόχο την ανταλλαγή καλών πρακτικών
- η καταγραφή και ανάπτυξη σταθερού δικτύου επικοινωνίας των αρμόδιων υπηρεσιακών δομών σε τοπικό επίπεδο
- η επικαιροποίηση των παρεμβάσεων της ΓΓΔΟΠΙΦ στην τοπική αυτοδιοίκηση

1.2. Μεθοδολογία και δείγμα της έρευνας

Όπως και η προηγούμενη Έκθεση, η παρούσα Ετήσια Έκθεση βασίζεται σε πρωτογενή και δευτερογενή και έρευνα. Πιο συγκεκριμένα, όσον αφορά το πρώτο μέρος (Απολογισμός), πραγματοποιήθηκε η αντιστοίχιση των δράσεων στους άξονες και στόχους του ΕΣΔΙΦ 2016-2020, μετά από έρευνα για τα πεπραγμένα της Υπηρεσίας το έτος αναφοράς.

Όσον αφορά στο δεύτερο μέρος, πραγματοποιήθηκε πρωτογενής έρευνα μέσω ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο απευθύνθηκε στο σύνολο των Δήμων. Λαμβάνοντας υπόψη τις μεθοδολογικές παρατηρήσεις των προηγούμενων Εκθέσεων, το ερωτηματολόγιο που απεστάλη επικαιροποιήθηκε με στόχο την καλύτερη ανταπόκριση των υπηρεσιών τόσο ως προς τον αριθμό του δείγματος, όσο και ως προς το περιεχόμενο των απαντήσεων. Περαιτέρω κάποια ερωτήματα επαναδιατυπώθηκαν, ενώ σε κάποια άλλα προστέθηκαν διευκρινιστικές σημειώσεις για την καλύτερη κατανόηση των στελεχών (βλ. Παράρτημα).

Μέχρι τις 22 Ιουλίου του 2020 απεστάλησαν ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια στο σύνολο των Δήμων της χώρας ανά κύματα. Από αυτούς ανταποκρίθηκαν οι 120 Δήμοι (36,1%). Το ποσοστό ανταπόκρισης των Δήμων ήταν αυξημένο σε σχέση με τις προηγούμενες χρονιές. Σε αυτό θεωρούμε ότι συνέβαλαν:

- η εξοικείωση των Δήμων με τη διαδικασία λόγω της ετήσιας επανάληψής της
- η απλοποίηση του ερωτηματολογίου και η προσθήκη οδηγιών και διευκρινίσεων σε σημεία όπου εντοπίστηκε δυσκολία ανταπόκρισης των Δήμων
- η συνεχής τηλεφωνική επικοινωνία και υποστήριξη στις αντίστοιχες υπηρεσίες των φορέων από τα στελέχη του Παρατηρητηρίου
- η χρήση επικαιροποιημένων στοιχείων

Στην παρούσα Έκθεση παρουσιάζονται και αναλύονται τα αποτελέσματα της έρευνας στους Δήμους και προτείνονται πολιτικές για τη βελτίωση της διάχυσης της οπτικής του φύλου στις δράσεις τους. Το ερευνητικό ερώτημα αφορά πιο συγκεκριμένα στην εφαρμογή των πολιτικών ισότητας στους Δήμους και στην αξιολόγηση των θεσμικών εργαλείων και δομών που εφαρμόζονται και λειτουργούν στην τοπική αυτοδιοίκηση.

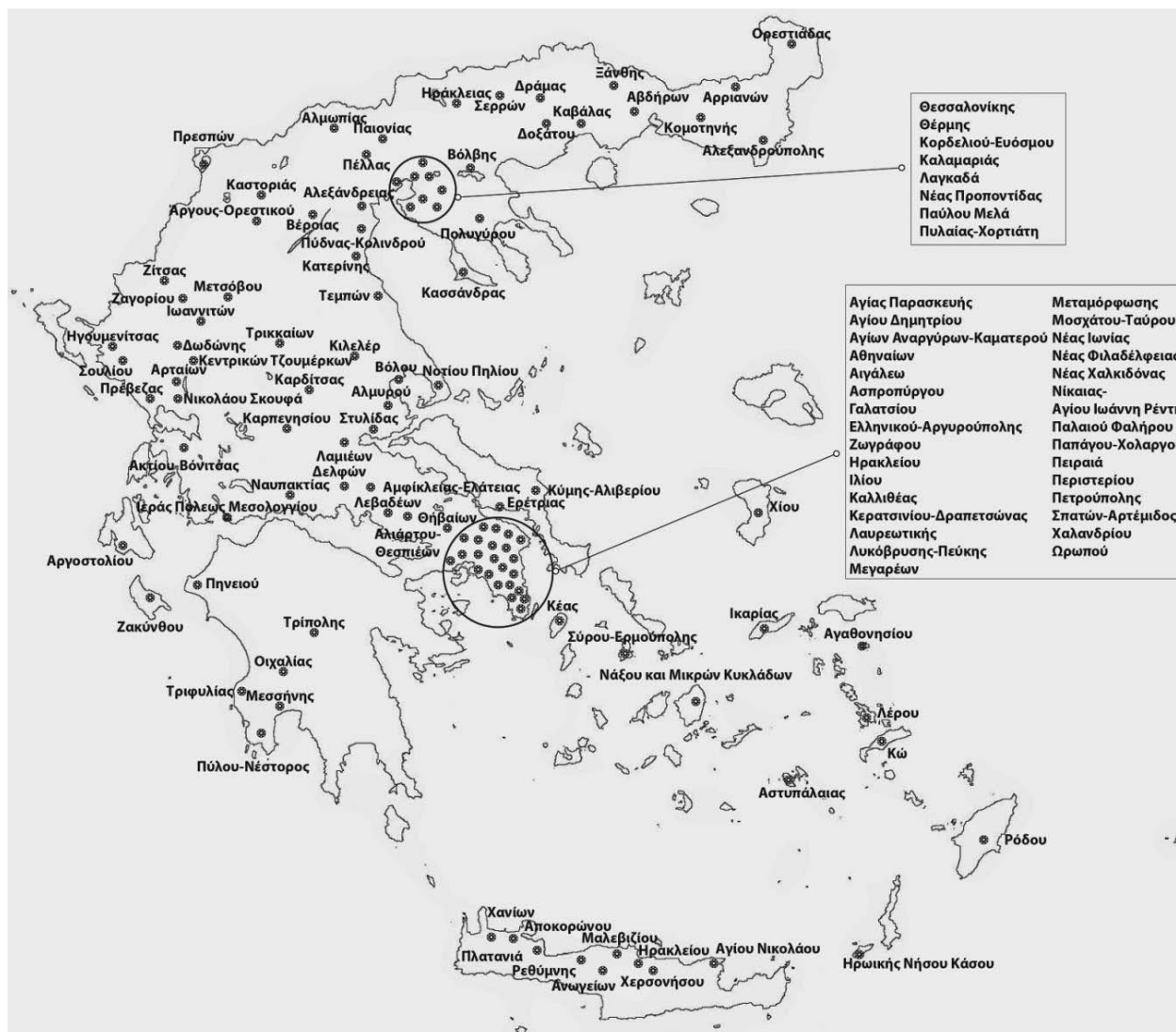
Οι βασικές υποθέσεις εργασίας που διέπουν το ερωτηματολόγιο είναι οι εξής:

- Η υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων από τους αιρετούς και τις αιρετές δεν συνεπάγεται την αυτόματη εισαγωγή και άσκηση πολιτικών ισότητας από το διοικητικό μηχανισμό των Δήμων
- Η συγκρότηση συλλογικών οργάνων σε πολιτικό επίπεδο και για τη διάχυση των πολιτικών ισότητας στους Δήμους και η σύσταση αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων δε συνδέεται απαραίτητα με την πρόοδο των πολιτικών ισότητας
- Ο αριθμός των δράσεων για την ισότητα είναι χαμηλός και δε σχετίζεται με ειδικό σχεδιασμό από την πλευρά των Δήμων
- Υπάρχει ανάγκη υποστήριξης της τοπικής αυτοδιοίκησης σε κεντρικό επίπεδο και δικτύωση των Δήμων μεταξύ τους όσον αφορά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών ισότητας

Από τους 120 Δήμους που ανταποκρίθηκαν, 31 ανήκουν στην Περιφέρεια Αττικής, 5 ανήκουν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 9 ανήκουν στην Περιφέρεια Κρήτης, 8 ανήκουν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, 2 ανήκουν στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, 2 ανήκουν στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, 3 ανήκουν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, 8 ανήκουν στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, 7 ανήκουν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 11 ανήκουν στην Περιφέρεια Ηπείρου, 4

ανήκουν στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, 10 ανήκουν στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και 20 ανήκουν στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Γράφημα 1).

Γράφημα 1: Δήμοι που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο¹.

Χάρτης της χώρας με τους 120 Δήμους οι οποίοι απάντησαν στο ερωτηματολόγιο «Καταγραφή Δράσεων Προώθησης της Ισότητας των Φύλων στους Δήμους κατά το έτος 2019».

Τα στοιχεία που προέκυψαν από τα ερωτηματολόγια ελέγχθηκαν περαιτέρω μέσω αντιπαραβολής με τα επίσημα αρχεία της ΓΓΔΟΠΦ. Η έρευνα αυτή λειτούργησε συμπληρωματικά ως προς τις

¹Για τη διαμόρφωση του τελικού δείγματος κρίθηκε απαραίτητη η επεξεργασία των δεδομένων-απαντήσεων, η οποία περιέχει τη διαγραφή των διπλοεγγραφών, τη διατήρηση, στη βάση δεδομένων, των μεταγενέστερων απαντήσεων έναντι των προγενέστερων όταν αυτές προέρχονται από τον ίδιο Δήμο, την απόρριψη των ακραίων τιμών καθώς επίσης και την, κατά περίπτωση, αντικατάστασή τους.

απαντήσεις, ενώ η απόσταση μεταξύ των απαντήσεων και των αρχείων της ΓΓΔΟΠΙΦ αξιοποιήθηκε στην ανάλυση και τα συμπεράσματα της έρευνας.

Τέλος, όπως σε όλες τις Εκθέσεις, κατά τη διαδικασία συλλογής των απαντήσεων και επικοινωνίας με τους Δήμους συνεχίστηκε η καταγραφή φαινομένων όπως η αδυναμία προσδιορισμού του αρμόδιου στελέχους για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, η συμπλήρωσή τους από αναρμόδια όργανα, η σύγχυση αρμοδιοτήτων και η έλλειψη προσωπικού. Οι παρατηρήσεις αυτές συνεχίζουν να παρέχουν πολύτιμη πληροφόρηση για την ερμηνεία των ευρημάτων της έρευνας.

Σημειώνεται ότι από τον Ιανουάριο του 2021, η Γενική Γραμματεία Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας Φύλων μετονομάστηκε σε Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων (ΦΕΚ 3/Α'/6.1.2021). Επειδή η Έκθεση συντάσσεται το 2021, για την αποφυγή σύγχυσης γίνεται χρήση της σημερινής ονομασίας (ΓΓΔΟΠΙΦ), ακόμα και την περίοδο αναφοράς που ίσχυε η προηγούμενη ονομασία (ΓΓΟΠΙΦ).

1.3. Ομάδα εργασίας

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων όπως αυτές αποτυπώνονται στον Οργανισμό του Υπουργείου Εσωτερικών (Π.Δ. 141/ΦΕΚ Α΄ 180/2017) και σε συνεργασία με τα εξειδικευμένα στελέχη του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΙΦ, όπως προβλέπεται από το Υποέργο 1 «Παροχή εξειδικευμένης υποστήριξης του Μηχανισμού – Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων της Πράξης «Εξειδικευμένη υποστήριξη του Μηχανισμού – Δομής Παρακολούθησης της Ισότητας των Φύλων», του ΕΠ «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα 2014-2020», η συντακτική ομάδα για την παραγωγή της ετήσιας Έκθεσης 2019 αποτελείται από τα εξής στελέχη της ΓΓΔΟΠΙΦ:

Λουκίδου Κατερίνα, Δρ. Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, προϊσταμένη του τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων που ανέλαβε το σχεδιασμό, συντονισμό και την επιμέλεια της έρευνας.

Σγουρινάκη Δημήτρη, Στατιστικό, στέλεχος του «Παρατηρητηρίου» της ΓΓΔΟΠΙΦ.

Σιούλα-Γεωργουλέα Ισμήνη, Κοινωνιολόγο, στέλεχος του «Παρατηρητηρίου» της ΓΓΔΟΠΙΦ.

Νικολάου Σοφία, Γεωγράφο, στέλεχος του τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.

Ευχαριστούμε επίσης το Τμήμα Παρακολούθησης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων για την συμβολή τους στην επικαιροποίηση του πλαισίου άσκησης πολιτικών στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην επεξεργασία των σχετικών προτάσεων πολιτικής, τον αρμόδιο Διευθυντή και την αρμόδια Διευθύντρια για την αποστολή των απολογισμών τους και τα στελέχη της υπηρεσίας για κάθε συμβολή που είχαν κατά τη συγγραφή της παρούσας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Απολογισμός δράσεων του ΕΣΔΙΦ 2016-2020

2. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΕΣΔΙΦ 2016-2020

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΟΜΑΔΕΣ	
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
2	<p>Συμπερίληψη της οπτικής του φύλου (gender mainstreaming) στις αρμοδιότητες Υπουργείων, ΟΤΑ α' και β' βαθμού</p>
	<p>Η Υπηρεσία έχει συμβάλει καταθέτοντας εισηγήσεις, προτάσεις και παρατηρήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στο πλαίσιο εκπόνησης του «Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Άτομα με Αναπηρία» (Αθήνα, 1/10/2019, 12-12-19, /11/2019). • Στο πλαίσιο εκπόνησης Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις Γυναίκες, την Ειρήνη και την Ασφάλεια (Απόφαση ΣΑΗΕ 1325/2000) σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και συμμετοχή σε συναφείς διπλωματικές συναντήσεις. • Προτείνοντας για υιοθέτηση «Σχεδίου Δράσης Ισότητας» από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών στα πλαίσια συμμετοχής της ΓΔΟΠΦ στην υλοποίηση του Έργου με τίτλο «Πιλοτικές εμπειρίες με σκοπό τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στους ερευνητικούς οργανισμούς» -Πρόγραμμα-Πλαίσιο της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία «Ορίζοντας 2020» (Αθήνα, 28/2/2019). • Στην ημερίδα διαβούλευσης του Συνηόρου του Πολίτη με τίτλο «Ο Συνήγορος του Πολίτη 2020, Στρατηγικός Σχεδιασμός» (Αθήνα, 16/9/2019). • Στις εργασίες του Δήμου Αμαρουσίου στην έδρα του κρατικού φορέα ισότητας των φύλων με θέμα την ένταξη της διάστασης του φύλου στο πλαίσιο λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης (Αθήνα, 30/1/2019) και σε ειδική εκδήλωση του Γραφείου Πολιτικών για την Ισότητα των Φύλων του Οργανισμού Κοινωνικής Πολιτικής & Αλληλεγγύης του Δήμου Αμαρουσίου Αττικής «Αμαρυσία Άρτεμις» (Ο.ΚΟΙ.Π.Α.Δ.Α.) με θέμα «Ισότητα των Φύλων σήμερα: Ανάγκη και όχι Πολυτέλεια» (Μαρούσι, 3/4/2019). • Σε στρογγυλό τραπέζι στην ημερίδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης με θέμα «Η πρόκληση της πολυγλωσσίας στη Δημόσια Διοίκηση. Ελληνική γλώσσα, Μετάφραση, Ορολογία» (Ταύρος, 27/3/2019).
	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Στα πλαίσια συνεργασίας με την ΕΛΣΤΑΤ για την ανανέωση του διμερούς Μνημονίου Συνεργασίας με αντικείμενο την παροχή στατιστικών πληροφοριών αναφορικά με την κατάρτιση στατιστικών στον τομέα της ισότητας των φύλων και τις ανάγκες ενημέρωσης της Τράπεζας Πληροφοριών του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΦ και την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την έμφυλη βία (Αθήνα, 5/2/2019). • Στις εργασίες του 8^{ου} Συνεδρίου Διοικητικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με θέμα «Η Διοίκηση στο επίκεντρο: σε αναζήτηση σύγχρονου ρόλου» (Αθήνα, 13/12/2019). <p>Επίσης, στα πλαίσια θεσμικής ισχυροποίησης της διάστασης του φύλου στη λειτουργία των πολιτικών των Δήμων και των Περιφερειών βάσει του Ν. 4604/2019, η Υπηρεσία:</p> <p>Συμμετείχε σε ενημερωτικές δράσεις με θέμα τη συγκρότηση της «Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων» (ΔΕΠΙΣ) προς τους Δήμους Ηρακλείου Κρήτης (Αθήνα, 3/10/2019), Λεβαδέων (Αθήνα, 4/10/2019), Αλιμού (Αθήνα, 14/10/2019), Άνδρου (Αθήνα, 14/10/2019) Νάξου (Αθήνα, 31/10/2019), Παλλήνης Αττικής (Αθήνα, 1/11/2019), Ηρακλείου Αττικής (Αθήνα, 4/12/2019), Κηφισιάς (16/12/2019) και Αλοννήσου (Αθήνα, 16/12/2019).</p> <p>Τέλος, η ΓΓΔΟΠΦ διοργάνωσε ημερίδα με θέμα «Η πρόοδος της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας στους Δήμους ως προϋπόθεση για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών» (Αθήνα, 26/2/2019), όπου παρουσιάστηκε και η πρωτογενής μελέτη της Υπηρεσίας σχετικά με την «Πρόοδο της εφαρμογής των πολιτικών ισότητας στους Δήμους».</p>
3	Κωδικοποίηση νομοθετικών ρυθμίσεων, εγκυκλίων κλπ. για γυναίκες που ανήκουν σε ευπαθείς κοινωνικά ομάδες και υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις και ανάπτυξη προτάσεων για τη βελτίωση της νομοθεσίας και των διοικητικών πρακτικών	<p>Συμμετοχή του Τμήματος Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) της ΓΓΔΟΠΦ στο σεμινάριο της «Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου» με θέμα «Η νομική προστασία της ταυτότητας φύλου» (Αθήνα, 2/12/2019).</p>
7	Συμμετοχή στη διενέργεια και διάχυση αποτελεσμάτων έρευνας σε σχέση με τις ανάγκες του πληθυσμού των κρατούμενων και αποφυλακισμένων γυναικών	<p>Συνάντηση στις 08/02/2019 για τον απολογισμό του Ερευνητικού Έργου ΓΓΔΟΠΦ ΚΕΘΙ-ΕΠΑΝΟΔΟΥ "Παρεμβάσεις για την πρόωθηση της Ισότητας των Φύλων για την ψυχοκοινωνική, οικογενειακή και επαγγελματική επανένταξη/προσαρμογή κρατούμενων και αποφυλακισμένων γυναικών".</p> <p>Δράση ενημέρωσης και παρουσίασης των παραδοτέων του έργου (έρευνα και οδηγός) στα στελέχη του Δικτύου Δομών στις 1/3/2019.</p>

		Αποστολή των ηλεκτρονικών υλικών (έρευνα, οδηγός με φορείς, οδηγός με τα δικαιώματα των κρατούμενων, τρίπτυχο φυλλάδιο με στοιχεία επικοινωνίας Επανόδοι-ΚΕΘΙ-ΓΓΔΟΠΙΦ και αφίσες) σε όλες τις δομές. Επιμέλεια κειμένων για εκτύπωση της Έρευνας και του Οδηγού σε συνεργασία με το Εθνικό Τυπογραφείο.
8	Επιμόρφωση και κατάρτιση επαγγελματιών στον τομέα της τοξικοεξάρτησης	Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας στο Κέντρο Εκπαίδευσης & Εποπτείας του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) με θέμα «Αποτύπωση καλών πρακτικών για ΛΟΑΤΚΙ πληθυσμό» (Νέος Κόσμος, 13/3/2019).
9	Επιμόρφωση και κατάρτιση του προσωπικού των Υπηρεσιών Ασύλου και Πρώτης Υποδοχής, των διερμηνέων, των διοικητών των Κέντρων Φιλοξενίας που ασχολείται με την παροχή υπηρεσιών σε γυναίκες πρόσφυγες σχετικά με τις υπάρχουσες πολιτισμικές διαφοροποιήσεις, τα ζητήματα φύλου και σεξουαλικότητας, την ανηλικότητα	Προετοιμασία σχεδιασμού σε συνεργασία με συναρμόδια Υπουργεία ενός επιμορφωτικού προγράμματος στο πλαίσιο του ΕΚΔΔΑ, για την επιμόρφωση και κατάρτιση επαγγελματιών του πεδίου που ασχολούνται με θέματα έμφυλης βίας στους προσφυγικούς πληθυσμούς.
10	Επιμόρφωση και κατάρτιση νοσηλευτικού και ιατρικού προσωπικού, προσωπικού κοινωνικών υπηρεσιών νοσοκομείων για την αναγνώριση θυμάτων βίας, trafficking κλπ, αλλά και γυναίκες ΡΟΜΑ	Βλ. αμέσως προηγούμενο.
	Δράσεις εκτός ΕΣΔΙΦ	Συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και μετάφραση στην αγγλική γλώσσα του Ν. 4604/2019 για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την πρόληψη και καταπολέμηση της έμφυλης βίας.

ΣΤΟΧΟΣ 2: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΧΑΡΑΞΗ ΣΤΟΧΕΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΥΦΙΣΤΑΝΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ	
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p> <p>Συμμετοχή στο συνέδριο του Κέντρου Ευρωπαϊκού και Συνταγματικού Δικαίου -Ίδρυμα Θ. και Δ. Τσάτσου με θέμα «Πρόληψη της Εμπορίας Ανθρώπων στις εφοδιαστικές αλυσίδες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα» που έγινε στις 18/10/2019.</p> <p>Συμμετοχή στην διυπουργική συνάντηση για τη χάραξη δράσεων στο πλαίσιο του AMIF για τη θεματική: «Κοινωνική και οικονομική ένταξη μεταναστριών» που έγινε στις 16/10/2019.</p> <p>Συμμετοχή στην εκδήλωση της Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου με θέμα «Όψεις προστασίας της έμφυλης ισότητας στο δημόσιο και ιδιωτικό δίκαιο» (Αθήνα, 28/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή στη συνάντηση εργασίας της «διΑΝΕΟσις» και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών με θέμα τα ευρήματα και τα συμπεράσματα της έρευνας με τίτλο «Η Ελληνική Οικογένεια και το Δημογραφικό Πρόβλημα» (Αθήνα, 15/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή στη δημόσια συζήτηση της «ΑΡΣΙΣ – Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων» με θέμα «Καλές πρακτικές για την ένταξη του προσφυγικού πληθυσμού» (Καλλιθέα, Πάντειο Πανεπιστήμιο, 3/10/2019).</p>
5	<p>Επιμόρφωση προσωπικού ΓΓΔΟΠΙΦ σε ζητήματα διακρίσεων, ισότιμης μεταχείρισης και ευπαθών κοινωνικών ομάδων</p>
6	<p>Επιμόρφωση και κατάρτιση σε υπαλλήλους ΓΓΔΟΠΙΦ, στελέχη συμβουλευτικών κέντρων, ξενώνων φιλοξενίας και γραμμής 15900 στην πολιτισμική διαφοροποίηση, στο άσυλο και τη διεθνή προστασία, στη διαδικασία παραπομπών για γυναίκες πρόσφυγες θύματα έμφυλης βίας, στη διαχείριση υπόθεσης θύματος έμφυλης βίας σε συνθήκες ανθρωπιστικής κρίσης, σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική (GBV Case Management) κ.α.</p>
	<p>Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Survivor-Ενίσχυση των υπηρεσιών για πρόσφυγες και μετανάστες θύματα έμφυλης βίας» υλοποιήθηκε σχετικό επιμορφωτικό πρόγραμμα με τη συμμετοχή στελεχών του Δικτύου Δομών της ΓΓΔΟΠΙΦ.</p> <p>Συμμετοχή σε Επίσκεψη Ανταλλαγής Καλών Πρακτικών – Λυών και Παρίσι, Γαλλία και στη Σόφια, Βουλγαρία (27.03.2019 – 29.03.2019 & 27-29/5/2020) με σκοπό την ενίσχυση της απόκρισης και πρόληψης περιστατικών έμφυλων διακρίσεων.</p> <p>Στο πλαίσιο του ως άνω προγράμματος πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη σε δύο ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες αντιμετωπίζουν αντίστοιχες προκλήσεις μετά τις αυξημένες προσφυγικές ροές του 2015. Η επίσκεψη διοργανώθηκε από τον προγραμματικό εταίρο της ΓΓΔΟΠΙΦ, την «International Rescue Committee Hellas».</p>

7	<p>Διοργάνωση συνεδρίων όπου το προσωπικό των Συμβουλευτικών Κέντρων και των Ξενώνων Φιλοξενίας, μαζί με στελέχη της κοινωνίας των πολιτών και επαγγελματίες από άλλους φορείς θα ανταλλάξουν εμπειρίες και καλές πρακτικές</p>	<p>Συμμετοχή με εισήγηση στις εργασίες της εσπερίδας ενημέρωσης και δικτύωσης που διοργάνωσε η ΓΓΔΟΠΦ με θέμα «Η Ισότητα των Φύλων: η Κοινωνία των Πολιτών σε 1^ο πλάνο» (Αθήνα, 12/12/2019).</p>
8	<p>Συγκρότηση Ομάδας Διοίκησης Έργου για το συντονισμό συναρμόδιων φορέων κατά τη διαδικασία εντοπισμού, παραπομπής, φιλοξενίας και παροχής υποστηρικτικών υπηρεσιών σε γυναίκες πρόσφυγες και υπογραφή σχετικού πρωτοκόλλου</p>	<p>Κατά την τρέχουσα περίοδο, η ΟΔΕ εργάστηκε και ολοκλήρωσε την επικαιροποίηση-αναθεώρηση του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας με βάση τα νέα δεδομένα ενώ διεύρυνε το αντικείμενο της και στα θέματα της κοινωνικής ένταξης.</p> <p>Επί αυτού του πλαισίου, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 13 συνεδριάσεις ενώ εντός της αναθεωρητικής, του Πρωτοκόλλου διαδικασίας πραγματοποιήθηκε στις 22/2/2019 το Εργαστήρι Διαβούλευσης, όπου κλήθηκαν να συμμετάσχουν και να εκφράσουν τους προβληματισμούς τους και τις προτάσεις τους τόσο προφορικά όσο και εγγράφως, με εκπροσώπους τους, Διεθνείς Οργανισμοί και ΜΚΟ, όπως η Ύπατη Αρμοστέα του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, η UNICEF, ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης, η Διεθνής Αμνηστία, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, η DRG, η IRC, η Solidarity now, το Κέντρο Γυναικείων Ερευνών και Μελετών “Διοτίμα”, η Άρσις, οι Γιατροί του Κόσμου, οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα, η Α21, το Δίκτυο Μεταναστριών “Μέλισσα”, οι “Αθέατες Γυναίκες”, ενώ από την πλευρά των Κυβερνητικών Φορέων παρευρέθηκαν, πέραν της ΓΓΔΟΠΦ, εκπρόσωποι από το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου (τ. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής), το Υπουργείο Υγείας και το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας-ΚΕΘΙ.</p> <p>Στο πλαίσιο συνεργασίας με την UNICEF προσλήφθηκε εξειδικευμένο στέλεχος για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στους προσφυγικούς πληθυσμούς (1/1/2019-30/9/2019). Κύριες αρμοδιότητες:</p> <p>α) Η επιστημονική υποστήριξη της αναθεώρησης του Πρωτοκόλλου Συνεργασίας. β) Η υλοποίηση δράσεων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης για την προώθηση του νέου αναθεωρημένου Πρωτοκόλλου Συνεργασίας. γ) Η τεχνική υποστήριξη της συμπεροδρίας της Ομάδας Εργασίας για την Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής και Έμφυλης Βίας. δ) Η έκδοση 2 Τριμηνιαίων Ενημερωτικών Δελτίων με θέμα: «Έμφυλη Βία Πρόληψη και Απόκριση για τον Προσφυγικό και Μεταναστευτικό Πληθυσμό Γυναικών στην Ελλάδα»</p> <p>Τον Ιανουάριο του 2019, η ΓΓΔΟΠΦ ανέλαβε την προεδρία της Ομάδας Εργασίας για την Αντιμετώπιση της Σεξουαλικής και Έμφυλης Βίας, υπεύθυνη για το συντονισμό των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, των διεθνών οργανισμών και των αρμόδιων</p>

ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

Στόχος 1: Εφαρμογή και αναθεώρηση της νομοθεσίας	
Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών	
A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΕΠΙΤΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ - ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΑΣΤΙΚΟΥ, ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ. Η ΓΓΔΟΠΙΦ Έχει δημιουργήσει μη αμειβόμενη Επιτροπή Έργου (ΦΕΚ 699/ΥΟΔΔ/30.9.2015) για την άμεση κύρωση από την Ελληνική Βουλή, της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και την ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)	<p>Συνέχιση λειτουργίας της (από 09/10/18) Ομάδας Διοίκησης Έργου της ΓΓΔΟΠΙΦ για την παρακολούθηση των διαδικασιών εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης «για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας» στην Ελληνική επικράτεια, (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης – Ν. 4531/2018) και τη διατύπωση προτάσεων για ανάληψη δράσεων σε όλους τους τομείς εφαρμογής της.</p> <p>Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων της ΓΓΔΟΠΙΦ έχει συμβάλει με έναν αριθμό δράσεων όπως ο σχολιασμός των άρθρων: 5 (Κρατικές Υποχρεώσεις και Δέουσα Επιμέλεια), 7 (Συνεκτικές και συντονισμένες πολιτικές), 9 (Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Κοινωνία των Πολιτών), 12 παρ. 3, 4, 6 (Γενικές Υποχρεώσεις), 13 (Αύξηση της ευαισθητοποίησης), 19 (Πληροφόρηση), 20 (Γενικές Υπηρεσίες Υποστήριξης), 56 (Μέτρα Προστασίας), 38 (Ακρωτηριασμός των Γυναικών Γεννητικών Οργάνων), 32 (Αστικές Συνέπειες Γάμων Τελεσθέντων υπό το Κράτος Εξαναγκασμού), 37 (Αναγκαστικός Γάμος), 29 (Αστικές Αγωγές και Ένδικα Βοηθήματα), 59 (Καθεστώδες Διαμονής), 60 (Αιτήσεις Ασύλου Βασισμένες στο Φύλο) και 61 (Μη Επαναπροώθηση) συγκρίνοντας τον με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο, αναδεικνύοντας την επάρκεια του, τα κενά του και προτάσεις για τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα κενά μπορούν να καλυφθούν με τροποποιήσεις βασιζόμενες στη διεθνή πρακτική. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το άρθρο 5 όπου το Τμήμα συνέταξε την μεθοδολογία/ πρότυπους κανόνες λειτουργίας για την Προστασία από την Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση – Prevention of Sexual Exploitation and Abuse - ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα μηδενικής ανοχής στη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση που διαπράττουν εργαζόμενοι εθνικών φορέων.</p> <p>Η Υπηρεσία παράλληλα συνεργάστηκε στο πλαίσιο παρακολούθησης της εφαρμογής της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης: -με το Υπουργείο Δικαιοσύνης (τ. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) με θέμα τη συγκεκριμενοποίηση των στατιστικών δεικτών (Αθήνα, 14/1/2018). -με το Τμήμα Στατιστικών Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Αθήνα, Μάρτιος και Δεκέμβριος 2019).</p>

		Λειτουργικού αναλφαβητισμού των ενηλίκων Ρομά στην Ευρώπη (Αθήνα, 12/06/19).
7	Φιλοξενία και παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε γυναίκες πρόσφυγες θύματα ή εν δυνάμει θύματα βίας ή αρχηγούς μονογονεϊκών οικογενειών στο πλαίσιο του πανελλαδικού δικτύου δομών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών της ΓΓΔΟΠΦ	Στην παρούσα φάση ξεκίνησε η συνεργασία της ΓΓΔΟΠΦ με τον ΔΟΜ – Πρόγραμμα Helios ώστε γυναίκες πρόσφυγες και τα παιδιά τους που φιλοξενούνται στις δομές του Δικτύου της ΓΓΔΟΠΦ να μπορούν να περιληφθούν ως δικαιούχοι στο εν λόγω πρόγραμμα. Οι υπηρεσίες που παρέχονται στο πλαίσιο του προγράμματος HELIOS είναι μαθήματα ένταξης, υποστήριξη για την ανεύρεση και ενοίκιαση κατοικίας από τους ωφελούμενους με επιδότηση ενοικίου για 6 έως 12 μήνες, ατομικές συνεδρίες εργασιακής συμβουλευτικής και διοργάνωση εκδηλώσεων για την ευαισθητοποίηση της κοινωνίας υποδοχής.
8	Έκδοση φυλλάδιου για γυναίκες πρόσφυγες, που περιγράφει τις υπηρεσίες που μπορούν να τους παρασχεθούν (μεταφρασμένο στα αγγλικά, αραβικά, περσικά [φαρσί])	Στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος «Συννινοί-Ενίσχυση των υπηρεσιών για πρόσφυγες και μετανάστες θύματα έμφυλης βίας» σχεδιάστηκαν φυλλάδια απευθυνόμενα σε γυναίκες πρόσφυγες μεταφρασμένα σε ελληνικά, αγγλικά, αραβικά, φαρσί.
	Δράσεις εκτός ΕΣΔΙΦ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Συμμετοχή εκπροσώπου του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων στην Τεχνική Επιτροπή με αντικείμενο το Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. ▪ 15/2/2019: Συμμετοχή εκπροσώπου του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων στην ενημερωτική ημερίδα του Υπουργείου Υγείας όπου παρουσιάστηκε η Έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για την υγεία των προσφύγων. ▪ 15/2/2019: Συμμετοχή εκπροσώπου του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων στη συνάντηση για τη δημιουργία ενός εθνικού σχεδίου δράσης για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια σε συνεργασία με το ΥΠΕΞ. ▪ Συμμετοχή εκπροσώπου του Τμήματος Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων στην διεξαγωγή μελέτης σχετικά με την ανθεκτικότητα και την ευπάθεια στην εμπορία ανθρώπων στην πορεία προς την Ευρώπη. Συμμετοχή σε συνέντευξη, για τους σκοπούς του ερευνητικού προγράμματος STRIVE “Study on Trafficking Resilience and Vulnerability en route to Europe”. Το πρόγραμμα STRIVE εκπονείται από το International Centre of Migration Policy Development (ICMPD).

ΕΜΦΥΛΗ ΒΙΑ

Στόχος 1: Εφαρμογή και αναθεώρηση της νομοθεσίας	
Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών	
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
1	<p>Επικύρωση Σύμβασης Κωνσταντινούπολης - Προσαρμογή διατάξεων αστικού, ποινικού και δικονομικού δικαίου. Η ΓΓΔΟΠΦ έχει δημιουργήσει μη αμειβομένη Επιτροπή Έργου (ΦΕΚ 699/ΥΟΔΔ/30.9.2015) για την άμεση κύρωση από την Ελληνική Βουλή, της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης)</p>
	<p>Συνέχιση λειτουργίας της (από 09/10/18) Ομάδας Διοίκησης Έργου της ΓΓΔΟΠΦ για την παρακολούθηση των διαδικασιών εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης «για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας» στην Ελληνική επικράτεια, (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης – Ν. 4531/2018) και τη διατύπωση προτάσεων για ανάληψη δράσεων σε όλους τους τομείς εφαρμογής της.</p> <p>Το Τμήμα Κοινωνικής Προστασίας και Πολλαπλών Διακρίσεων της ΓΓΔΟΠΦ έχει συμβάλει με έναν αριθμό δράσεων όπως ο σχολιασμός των άρθρων: 5 (Κρατικές Υποχρεώσεις και Δέουσα Επιμέλεια), 7 (Συνεκτικές και συντονισμένες πολιτικές), 9 (Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και Κοινωνία των Πολιτών), 12 παρ. 3, 4, 6 (Γενικές Υποχρεώσεις), 13 (Αύξηση της ευαισθητοποίησης), 19 (Πληροφόρηση), 20 (Γενικές Υπηρεσίες Υποστήριξης), 56 (Μέτρα Προστασίας), 38 (Ακρωτηριασμός των Γυναικείων Γεννητικών Οργάνων), 32 (Αστικές Συνέπειες Γάμων Τελεσθέντων υπό το Κράτος Εξαναγκασμού), 37 (Αναγκαστικός Γάμος), 29 (Αστικές Αγωγές και Ένδικα Βοηθήματα), 59 (Καθεστώς Διαμονής), 60 (Αιτήσεις Ασύλου Βασισμένες στο Φύλο) και 61 (Μη Επαναπροώθηση) συγκρίνοντας τον με το υπάρχον νομοθετικό πλαίσιο, αναδεικνύοντας την επάρκεια του, τα κενά του και προτάσεις για τον τρόπο με τον οποίο αυτά τα κενά μπορούν να καλυφθούν με τροποποιήσεις βασισμένες στη διεθνή πρακτική. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το άρθρο 5 όπου το Τμήμα συνέταξε την μεθοδολογία/ πρότυπου κανόνες λειτουργίας για την Προστασία από την Σεξουαλική Εκμετάλλευση και Κακοποίηση – Prevention of Sexual Exploitation and Abuse - ακολουθώντας τα διεθνή πρότυπα μηδενικής ανοχής στη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση που διαπράττουν εργαζόμενοι εθνικών φορέων.</p> <p>Η Υπηρεσία παράλληλα συνεργάστηκε στο πλαίσιο παρακολούθησης της εφαρμογής της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης:</p> <ul style="list-style-type: none">-με το Υπουργείο Δικαιοσύνης (τ. Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας & Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων) με θέμα τη συγκεκριμενοποίηση των στατιστικών δεικτών (Αθήνα, 14/1/2018).-με το Τμήμα Στατιστικών Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Αθήνα, Μάρτιος και Δεκέμβριος 2019).

	<p>-με την Εισαγγελία του Αρείου Πάγου για τη συλλογή στατιστικών στοιχείων από τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών (Αθήνα, Μάιος 2019).</p> <p>- με το Τμήμα Στρατηγικού Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Αντεγκληματικής Πολιτικής της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (Αθήνα, Οκτώβριος-Νοέμβριος 2019).</p> <p>-με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων με θέμα τη συλλογή στατιστικών δεδομένων από τις Δημόσιες Αρχές για τη βία κατά των γυναικών (Βρυξέλλες, 13/11/2019).</p> <p>-με το Τμήμα Αντιμετώπισης Ενδοοικογενειακής Βίας της Διεύθυνσης Γενικής Αστυνόμευσης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη (Αθήνα, Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2019).</p>
--	--

Στόχος 2: Ολιστική και πολύ-τομεακή υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας ή/και πολλαπλών διακρίσεων (π.χ. μετανάστριες, πρόσφυγες, Ρομά, κλπ.)	
ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ΟΛΕΣ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ)	
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
1	<p>Συνέχιση και ενίσχυση των δομών του Δικτύου για την αντιμετώπιση της βίας</p> <p>Συνεχίζεται η λειτουργία των δομών Δικτύου για την εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών.</p> <p>Συνεργασία του Τμήματος Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών με την εταιρεία UNILEVER/DOVE για δωρεά υλικοτεχνικού εξοπλισμού προς το Συμβουλευτικό Κέντρο της Αθήνας και διαφημιστική προώθηση της ενέργειας.</p>
4	<p>Ανάπτυξη κύκλων επιμόρφωσης στα στελέχη/συμβούλους του δικτύου δομών σε θέματα που άπτονται των ειδικότητων και των αρμοδιοτήτων τους</p> <p>Συνεργασία με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του ΕΚΔΔΑ για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των επιμορφωτικών προγραμμάτων για τα στελέχη των δομών:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε γυναίκες θύματα κακοποίησης» 2. «Συμβουλευτική σε γυναίκες σε θέματα εργασιακής απασχόλησης» <p>Πραγματοποιήθηκαν 3 επιμορφωτικά προγράμματα το Β' εξάμηνο του 2019. Επίσης, έγινε διερεύνηση και καταγραφή των επιμορφωτικών αναγκών που δεν έχουν καλυφθεί ή έχουν προκύψει (π.χ νέες προσλήψεις), με σκοπό τον προγραμματισμό σε συνεργασία με το ΕΚΔΔΑ νέου</p>

		κύκλου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων κατά το Α΄ εξάμηνο του 2020.
	Δράσεις εκτός ΕΣΔΙΦ	Συμμετοχή με εισήγηση στην ενότητα «Εμφυλές ανισότητες και έμφυλη βία σήμερα. Πώς τις αντιμετωπίζουμε;» στο πλαίσιο της διημερίδας «Ο φεμινισμός στα χρόνια της μεταπολίτευσης: Ιδέες, συλλογικότητες, διεκδικήσεις» (Πάτρα, 29-30/3/2019).

Στόχος 3: Ευαισθητοποίηση του ευρύτερου πληθυσμού, επιμόρφωση επαγγελματιών και ανάπτυξη δικτύωσης ΒΙΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ (ΟΛΕΣ ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ)		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
2	Εμπεδωτισμός του περιεχομένου της ιστοσελίδας www.womensos.gr και της σελίδας της ΓΓΔΟΠΠΦ στο FB	<p>Ανάρτηση στο site womensos του μεταφρασμένου υλικού για τη βία κατά των γυναικών στα αραβικά και φαρσί στο πλαίσιο του έργου “Survivor: ενίσχυση των υπηρεσιών για πρόσφυγες και μετανάστευρες-θύματα έμφυλης βίας”.</p> <p>Συνέχιση και το 2019 του διετούς Έργου που υλοποιεί η ΓΓΔΟΠΠΦ στα πλαίσια της Πράξης «Οριζόντιες Παρεμβάσεις Εθνικής Εμβέλειας για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα 2014-2020») και όσον αφορά ειδικά τις δράσεις <i>δημοσιοποίησης-ευαισθητοποίησης</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργήθηκαν και προβλήθηκαν δύο (2) τηλεοπτικά σποτ και ένα (1) ραδιοφωνικό σποτ με θέμα την ενδοοικογενειακή βία. Τα τηλεοπτικά σποτ ήταν καθολικά προσβάσιμα σε άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες (με υπότιτλους SDH και ακουστική περιγραφή AD). • Υλοποιήθηκε ενημερωτική καμπάνια με την παραγωγή, εκτύπωση και κάλυψη της εξωτερικής επιφάνειας ενός συρμού του ΗΣΑΠ για 28 ημέρες με το μήνυμα ΔΕΝ ΕΙΣΑΙ Η ΜΟΝΗ/ΔΕΝ ΕΙΣΑΙ ΜΟΝΗ (Μάρτιος 2019). <p>Η Υπηρεσία επίσης συμμετείχε:</p> <ul style="list-style-type: none"> - στο διεθνές συνέδριο του «ΚΜΟΠ – Κέντρο Κοινωνικής Δράσης και Καινοτομίας» και του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης με θέμα «Μια ματιά σε μια σύνθετη πραγματικότητα: η περίπτωση της γυναικοκτονίας» (Αθήνα, 25/10/2019).

		<ul style="list-style-type: none"> - στο Σεμινάριο ανταλλαγής καλών πρακτικών για το ρόλο των ανδρών και των αγοριών στην πρόληψη της ενδοοικογενειακής βίας στη Στοκχόλμη μετά από πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, - στην εκστρατεία πρόληψης του EUCPN (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πρόληψης του Εγκλήματος), - σε συνεργασία με το ΕΚΚΑ και σε υπογραφή σχετικής δήλωσης για την προστασία θυμάτων εγκληματικότητας, στο πλαίσιο του Διακρατικού έργου με τίτλο «Support Victims of Crime: Development of a Generic Support Services Model to enhance the rights of Victims of Crime».
--	--	---

Στόχος 4: Παρακολούθηση του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών και αξιολόγηση του Δικτύου

Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
5	Διεξαγωγή ερευνών - Ουσιαστική, εύχρηστη και προσβάσιμη καταγραφή στατιστικών που θα βοηθήσουν στο σχεδιασμό πολιτικών αντιμετώπισης της έμφυλης βίας	<p>Δημοσιοποίηση του 23^{ου} Ενημερωτικού Σημειώματος του Παρατηρητηρίου της ΓΔΟΠΦ για την Ισότητα των Φύλων με θέμα «Έμφυλη Βία» (Αθήνα, 25/11/2019).</p> <p>Παροχή στοιχείων του Τμήματος Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών σε ερωτηματολόγιο της EUROSTAT για την Εμπορία Ανθρώπων.</p> <p>Συμβολή του Τμήματος Καταπολέμησης της Βίας κατά των Γυναικών στη σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης του 2019 για τα Θεμελιώδη Δικαιώματα, που εκπονεί το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου για λογαριασμό του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (European Union Agency on Fundamental Rights -FRA).</p>

ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	<p>Εδραίωση της συνεργασίας με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και τον Οργανισμό Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.) για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές απασχόλησης και τα προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων και την ιδιαίτερη προσοχή των γυναικών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες</p> <p>-Πρόβλεψη για τήρηση ποσόστωσης για αυξημένο αριθμό γυναικών ωφελουμένων στα προγράμματα κατάρτισης</p> <p>-Εισαγωγή της αρχής της ισότητας των φύλων στα προγράμματα σπουδών</p> <p>-Εκπαίδευση στελεχών ΚΠΑ του ΟΑΕΔ σε θέματα φύλου και συμβουλευτικής εργασίας</p>	<p>Συμμετοχή στην ημερίδα του Οργανισμού Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) και της ΓΓΔΟΠΠΦ στην έδρα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα «Γυναίκες στην αγορά εργασίας: Προκλήσεις και Ευκαιρίες» (Αθήνα, 19/12/2019).</p> <p>Κατάθεση των θέσεων της Υπηρεσίας προς το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων στο πλαίσιο παρακολούθησης της Διεθνούς Σύμβασης Εργασίας με αριθμό 100 περί ισότητας της αμοιβής μεταξύ γυναικών και ανδρών για εργασία ίσης αξίας με αριθμό 111 περί μη διάκρισης στην απασχόληση και στο επάγγελμα, με αριθμό 122 για την πολιτική της απασχόλησης, καθώς και με αριθμό 156 για τους/τις εργαζόμενους/-ες με οικογενειακές υποχρεώσεις (Ιούλιος και Αύγουστος 2019).</p>
3	<p>Παροχή υπηρεσίας συμβουλευτικής εργασίας σε εξειδικευμένες ομάδες πληθυσμού, όπως γυναίκες θύματα βίας και γυναίκες με πολλαπλές διακρίσεις</p> <p>-Παραγωγή Οδηγού Συμβουλευτικής Εργασίας με την οπτική του φύλου</p>	<p>Συνεχίζεται η παροχή συμβουλευτικής εργασίας από τις δομές του Δικτύου για την εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών.</p>

	-Εκπαίδευση στελεχών συμβουλευτικών κέντρων για τη βία και κοινωνικών υπηρεσιών στην έμφυλη συμβουλευτική εργασία	
6	Δράσεις συμβουλευτικής εργασίας για εξειδικευμένες ομάδες πληθυσμού, για παράδειγμα ένταξη της έμφυλης συμβουλευτικής εργασίας στο δίκτυο ενάντια στη βία κατά των γυναικών και πιο συγκεκριμένα στα Συμβουλευτικά Κέντρα για τη Βία κατά των Γυναικών της ΓΓΔΟΠΠΦ	Συνεχίζεται η παροχή συμβουλευτικής εργασίας από τις δομές του Δικτύου για την εξάλειψη της βίας κατά των Γυναικών.
ΣΤΟΧΟΣ 2 : ΠΡΩΤΟΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
3	Ενθάρρυνση επιχειρήσεων για την απόκτηση σήματος Ισότητας, την εκτόνωση Σχεδίων Ισότητας με ταυτόχρονη σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Περιφερειών-Δημιουργία σχετικού Δικτύου Επιχειρήσεων	Έγκριση πρότασης σχεδίου της Υπηρεσίας από την ΕΕ για το διετούς διάρκειας Συγχρηματοδοτούμενο Έργο «SHARE» με συντονιστή φορέα τη ΓΓΔΟΠΠΦ και εταίρους το ΚΕΘΙ και τον Οργανισμό για την επαγγελματική ενδυνάμωση των γυναικών “Women on Top”. Τεχνικές διαδικασίες προετοιμασίας για την έναρξη υλοποίησης του εν λόγω Έργου το Φεβρουάριο του 2020 (Νοέμβριος 2019). Το Έργο προβλέπει διαδικασίες διαβούλευσης με ευρύ φάσμα φορέων για την ανάπτυξη πλοτικού προγράμματος απόδοσης Σημάτων Ισότητας σε επιχειρήσεις (στελέχη των οποίων θα εκπαιδευτούν σε ειδικά σεμινάρια, με έμφαση στα μέτρα συμφιλίωσης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ιδίως στην κατανομή των ευθυνών φροντίδας).
4	Θεσμοθέτηση σημάτων ποιότητας και βραβείων Ισότητας για τις επιχειρήσεις	Βλ. αμέσως προηγούμενο.
5	Θεσμοθέτηση Ημέρας Μισθολογικής Ισότητας (ή Ήσος Αμοιβής) ή συμμετοχή στην Ευρωπαϊκή Ημέρα Ήσος Αμοιβής	Συμμετοχή και το 2019 στην πανευρωπαϊκή εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την «Ευρωπαϊκή Ημέρα Ισότητας των Αμοιβών για Γυναίκες και Άνδρες». Ενημέρωση της Υπηρεσίας προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με θέμα τις δράσεις της ΓΓΔΟΠΠΦ υπέρ της ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών (Αθήνα, 14/1/2019).
6	Εκπαίδευση εργοδοτών για ζητήματα φύλου και δικαιωμάτων των εργαζομένων (π.χ. γονικών αδειών) σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και με το Σ.ΕΠ.Ε.	Συμμετοχή της Υπηρεσίας σε συνάντηση εργασίας με την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας» με θέμα την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές και τις δράσεις του εν λόγω φορέα και των θυγατρικών ΔΕΚΟ/Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (Αθήνα, 8/4/2019).

	Εκπαίδευση εργοδοτών σε ζητήματα συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (ανάγκη και όφελος της αυτονομίας του χρόνου, εναλλασσόμενα ωράρια, αποφυγή κουλτούρας παρατεταμένων ωραρίων)	
7	Συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τη δυνατότητα μεταφοράς καλών πρακτικών αντιμετώπισης του μισθολογικού χάσματος όπως: η ουδέτερη ταξινόμηση των επαγγελματιών και κατάρτιση από τις επιχειρήσεις, η ετήσια αναφορά σχετικά με τη διάθρωση των αμοιβών κατά φύλο, ο σχεδιασμός «υπολογιστή μισθών και ημερομισθίων», ο οποίος παρέχει επίκαιρες και ευχερώς προσπελάσιμες πληροφορίες για τις συνήθειες αμοιβές σε έναν κλάδο/περιοχή	<p>Η Υπηρεσία σχεδίασε και υλοποιεί (από 1/11/2018) το διετές Έργο PEGASUS – Αντιμετωπίζοντας το έμφυλο χάσμα στις συντάξεις στην Ελλάδα (Addressing the Gender Pension Gap in Greece), Πρόγραμμα Rights, Equality and Citizenship της ΕΕ (REC-RGEN-PENS-AG-2017), με εταίρους το ΕΚΚΕ και το ΚΕΘΙ.</p> <p>Στο Έργο προβλέπεται η έρευνα καλών πρακτικών αντιμετώπισης τόσο του συνταξιοδοτικού, όσο και του μισθολογικού χάσματος καθώς και συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής, οι οποίες θα κατατεθούν στο αρμόδιο Υπουργείο.</p>
ΣΤΟΧΟΣ 3: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ –ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	Ενημέρωση, ευαισθητοποίηση της κοινωνίας για το σκοπό και πλαίσιο λειτουργίας των κοινωνικών επιχειρήσεων και των συνεταιρισμών εργαζομένων με σκοπό την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών σε όλο το φάσμα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	<p>Συμμετοχή με εισήγηση της Υπηρεσίας στο επιστημονικό συμπόσιο του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με θέμα «Κοινωνία Πολιτών και Κοινωνική & Αλληλέγγυα Οικονομία» (Αθήνα, 13-14/3/2019).</p> <p>Αποστολή ηλεκτρονικού υποστηρικτικού υλικού της Υπηρεσίας προς την τ. Ειδική Γραμματεία Κοινωνικής & Αλληλέγγυας Οικονομίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για αξιοποίηση από τον εν λόγω φορέα (Αθήνα, 4/4/2019).</p> <p>Χορήγηση αιγίδας της ΓΔΟΠΦ σε ημερίδα κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων στο Δήμο Περιστερίου Αττικής, κατόπιν σχετικών ενεργειών της Υπηρεσίας (Ιούνιος 2019)</p> <p>Διοργάνωση από τη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας & Φύλου (ΒΘΙΦ) εκδήλωσης με θέμα την παρουσίαση του βιβλίου των Κ. Σαρρή και Α. Τριχοπούλου με τίτλο «Επιχειρηματικότητα και Κοινωνική Οικονομία: Η Οπτική του Φύλου» από τις Εκδόσεις Τζιόλα (Αθήνα, 24/10/2019).</p> <p>Δημοσιοποίηση του 22^{ου} Ενημερωτικού Σημειώματος του Παρατηρητηρίου Ισότητας των</p>

			Φύλων της ΓΔΟΠΦ με θέμα «Γυναικεία Επιχειρηματικότητα» (Αθήνα, 13/9/2019). Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας στην έδρα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με θέμα τη γυναικεία επιχειρηματικότητα (Αθήνα, 30/9/2019).
4	Η πρόωθηση δράσεων ευαισθητοποίησης και προώθησης των ζητημάτων που άπτονται με την ισότητα των φύλων σε επιχειρήσεις κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Διοργάνωση ημερίδας της ΓΔΟΠΦ με θέμα «Η Κοινωνική και Αλληλέγγυα Οικονομία μοχλός ανάπτυξης της Ισότητας των Φύλων» (Καλλιθέα, 3/4/2019).	
5	Δράσεις δικτύωσης και συνεργασίας με το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και τους αρμόδιους κοινωνικούς εταίρους για την ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας	Ορισμός του Τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων & Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων της ΓΔΟΠΦ ως μέλους της Ομάδας Εργασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων (τ. Υπουργείο Οικονομίας & Ανάπτυξης) με θέμα «Εκπλήρωση των αναγκαίων όρων στο πλαίσιο της διαπραγμάτευσης των Κανονισμών για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027» (Αθήνα, 7/2/2019).	
6	Δράσεις ευαισθητοποίησης και αύξηση της ελκυστικότητας της επιχειρηματικής δράσης για τις γυναίκες Αναζήτηση φορολογικών και ασφαλιστικών κινήτρων για την ενθάρρυνση της γυναικείας επιχειρηματικότητας	Επίσημη στήριξη και προβολή από τη ΓΔΟΠΦ της πρωτογενούς έρευνας έτους 2018 του Ομίλου ICAP για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα (Ιανουάριος 2019).	
ΣΤΟΧΟΣ 4: ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ			
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	
1	Η ενεργή συμμετοχή της ΓΔΟΠΦ ως μέλους στο Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο (ΕΑΔ)	Εκπροσώπηση της ΓΔΟΠΦ στο «Εθνικό Αγροτικό Δίκτυο» («Κοινή Αγροτική Πολιτική 2021-2027») του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Αθήνα, 15/10/2019). Συμμετοχή του Τμήματος Παρακολούθησης των Πολιτικών Ισότητας των Φύλων της ΓΔΟΠΦ στην 8 ^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020» (Βραχάτι Κορινθίας, 11/12/2019).	

ΣΤΟΧΟΣ 5: ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΠΕ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
1	<p>Η ενεργοποίηση της πρωτοβουλίας «Ψηφιακή Συμμαχία» μέσω της σύστασης Ομάδας Εργασίας και της εξειδίκευσης των δράσεων σε κάθε πυλώνα</p>
	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p> <p>Συμμετοχή στην εκδήλωση του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (τ. Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης) για την παρουσίαση του «Σχεδίου Δράσης 2019 της Εθνικής Συμμαχίας για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση» (Αθήνα, 18/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή στην εκδήλωση “NetAcad Conference @ Cisco Experience” στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του Υπουργείου Ψηφ. Διακυβέρνησης με τίτλο «Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση» (Αθήνα, 9/5/2019).</p> <p>Συνεργασία με το «Επιστημονικό Κολέγιο Ελλάδος (SCG)» και την εταιρία “CISCO HELLAS” στο πλαίσιο της συμμετοχής της ΓΔΟΠΙΦ στην πρωτοβουλία του Υπουργείου Ψηφ. Διακυβέρνησης με τίτλο «Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση» (Αθήνα, 18/6/2019).</p>
ΣΤΟΧΟΣ 6: ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΖΩΗΣ	
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
11	<p>Εκπαίδευση εργαδοτών σε ζητήματα συμφιλίωσης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής (ανάγκη και όφελος της αυτονομίας του χρόνου, εναλλασόμενα ωράρια, αποφυγή κουλτούρας παρατεταμένων ωραρίων)</p> <p>Ενθάρρυνση επιχειρήσεων και φορέων που υιοθετούν φιλικές προς την οικογένεια πρακτικές (family friendly enterprises)</p>
	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p> <p>Έγκριση πρότασης σχεδίου της Υπηρεσίας από την ΕΕ για το διετούς διάρκειας Συγχρηματοδοτούμενο Έργο «SHARE» με συντονιστή φορέα τη ΓΔΟΠΙΦ και εταίρους το ΚΕΘΙ και τον Οργανισμό για την επαγγελματική ενδυνάμωση των γυναικών “Women on Top”.</p> <p>Τεχνικές διαδικασίες προετοιμασίας για την έναρξη υλοποίησής του εν λόγω Έργου το Φεβρουάριο του 2020 (Νοέμβριος 2019).</p> <p>Το Έργο προβλέπει διαδικασίες διαβούλευσης με ευρύ φάσμα φορέων για την ανάπτυξη πιλοτικού προγράμματος απόδοσης Σημάτων Ισότητας σε επιχειρήσεις (στελέχη των οποίων θα εκπαιδευτούν σε ειδικά σεμινάρια, με έμφαση στα μέτρα συμφιλίωσης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ιδίως στην κατανομή των ευθυνών φροντίδας).</p>
ΣΤΟΧΟΣ 7: Η ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΦΥΛΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
1	<p>Ετήσια αναφορά από τους δείκτες του</p>
	<p>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ</p> <p>Συνεργασία του Παρατηρητηρίου της ΓΔΟΠΙΦ με το Τμήμα Έρευνας Εργατικού Δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για την επικαιροποίηση της βάσης δεδομένων και των δεικτών της</p>

	<p>Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΦ για τις έμφυλες διαφοροποιήσεις στην απασχόληση, επικαιροποίηση στοιχείων και έλεγχος για προσθήκη νέων δεικτών</p>	<p>Δομής του Παρατηρητηρίου για την Ισότητα των Φύλων σύμφωνα με την Τριμηνιαία Έρευνα Εργατικού Δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ (Αθήνα, 5/3/2019).</p> <p>Δημοσιοποίηση από το Παρατηρητήριο της ΓΓΔΟΠΦ του 19^{ου} Ενημερωτικού Σημειώματος του Παρατηρητηρίου με θέμα «Γυναίκα Ανεργία» (Αθήνα, 18/3/2019).</p> <p>Ανανέωση απόφασης συμμετοχής του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΦ στην Ομάδα Εργασίας Στατιστικών Εκπροσώπων του Υπουργείου Εσωτερικών (Αθήνα, 8/5/2019).</p> <p>Απόφαση συμμετοχής του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΦ στο Έργο του Υπ. Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα την ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη «Η Ευρώπη σου» στο πλαίσιο εφαρμογής του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 2018/1724 (Αθήνα, 4/7/2019 και 16/7/2019).</p> <p>Συμμετοχή του Παρατηρητηρίου στο «10^ο Ετήσιο Συνέδριο Χρηστών Στατιστικών Στοιχείων» της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής με θέμα «Μικροδοδεδομένα Στατιστικών Ερευνών» (Πειραιάς, 23/12/2019).</p>
<p>3</p>	<p>Χαρτογράφηση έμφυλων διαφοροποιήσεων στη συνταξιοδότηση στην Ελλάδα</p>	<p>Συνέχιση κατά το 2019 της υλοποίησης του Έργου REGASUS – Αντιμετωπίζοντας το έμφυλο χάσμα στις συντάξεις στην Ελλάδα (Addressing the Gender Pension Gap in Greece) με Φορέα-Συντονιστή τη ΓΓΔΟΠΦ και ως εταίρους το ΕΚΚΕ και το ΚΕΘΙ.</p> <p>Στόχοι του Έργου είναι η ανάπτυξη αποτελεσματικών προτάσεων πολιτικής για την αντιμετώπιση του συνταξιοδοτικού έμφυλου χάσματος, η σχετική ευαισθητοποίηση και ενημέρωση γυναικών και ανδρών για τον αντίκτυπο διαφόρων επιλογών σταδιοδρομίας στη σύνταξή τους, η ανάδειξη του φαινομένου ως ζητήματος πολιτικής προτεραιότητας και ενεργή εμπλοκή των αρμόδιων οργανισμών και φορέων. Για τους σκοπούς αυτούς περιλαμβάνονται ερευνητικές δράσεις ανάλυσης των κύριων προσδιοριστικών παραγόντων του χάσματος, η χαρτογράφηση και αποτίμηση υφιστάμενων καλών πρακτικών, εργαστήρια ανταλλαγής καλών πρακτικών και διαβούλευσης μεταξύ των αρμόδιων φορέων, η ανάπτυξη ενός ψηφιακού «υπολογιστή σύνταξης» και καμπάνια ευαισθητοποίησης για το έμφυλο συνταξιοδοτικό χάσμα.</p> <p>Ο «ψηφιακός υπολογιστής συντάξεων» δημοσιοποιήθηκε με σχετικό δελτίο τύπου στις 27/12/2019, ενώ συνέχισε να λειτουργεί και να επικαιροποιείται η ιστοσελίδα του Έργου στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα (http://sintaxi.isotita.gr)</p>

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΜΜΕ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΠΡΩΘΟΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ	
Σημείωση: Ως προς την εκπαίδευση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές κοινωνικές διακρίσεις βλ. αναλυτικά στη θεματική «Κοινωνική ένταξη και ισότητα μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις»	
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ
Α/Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	<p>Διοργάνωση ημερίδας της ΓΓΔΟΠΦ με τίτλο «Υλοποιώντας Σχέδια Δράσης για την Ισότητα των Φύλων σε ερευνητικούς οργανισμούς», σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Salerno – συντονιστή εταιρό καθώς και συμμετοχή σε τεχνικές συναντήσεις στο πλαίσιο υλοποίησης του Συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Πιλοτικές εμπειρίες με σκοπό τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στους ερευνητικούς οργανισμούς» εντός του Προγράμματος Πλαισίου της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία «Ορίζοντας 2020» (Αθήνα, 2-4/4/2019).</p> <p>Συμμετοχή της Υπηρεσίας στη συνάντηση εργασίας των εταιρών του εν λόγω Έργου (Λουμπλιάνα, 14-17/10/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στην εκδήλωση του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης με θέμα την προώθηση της ισότητας των φύλων και την ένταξη της διάστασης του φύλου στην έρευνα και την καινοτομία στο πλαίσιο υλοποίησης του Συγχρηματοδοτούμενου Έργου “GENDER ACTION” εντός του Προγράμματος Πλαισίου της Ε.Ε. για την Έρευνα και την Καινοτομία «Ορίζοντας 2020»(Αθήνα, 20/6/2019).</p> <p>Συνεισφορά προς την «Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε.» με θέμα το Πληροφοριακό Σύστημα «Ψηφιακή Πύλη Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου» στο πλαίσιο του Έργου G-Cloud, μία Στρατηγική Επιλογή για τον εκσυγχρονισμό του Δημόσιου τομέα» (Αθήνα, 6/5/2019).</p> <p>Αποστολή από το Παρατηρητήριο της ΓΓΔΟΠΦ προς το Πανεπιστήμιο Αιγαίου επικαιροποιημένων στατιστικών στοιχείων στο θεματικό πεδίο «Γυναίκες και Εκπαίδευση» (Αθήνα, 15/5/2019).</p> <p>Ενημέρωση προς το Υπουργείο Εξωτερικών στο πλαίσιο του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας & Ανάπτυξης, με θέμα τις πολιτικές και δράσεις της ΓΓΔΟΠΦ στο χώρο της</p>

		<p>εκπαίδευσης (Αθήνα, 4/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή στο σεμινάριο του Νορβηγικού Ινστιτούτου Αθηνών με θέμα τη διάσταση του φύλου στην έρευνα (Αθήνα, 17/1/2019)</p>
4	<p>Στήριξη της ήδη υπάρχουσας και περαιτέρω ενίσχυση της ακαδημαϊκής δράσης και έρευνας σε ζητήματα φύλου. Διατήρηση και ενίσχυση των Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων σπουδών φύλου</p>	<p>Συμμετοχή με εισήγηση στο σεμινάριο του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών με θέμα «Ισότητα των Φύλων στις πόλεις: Θεσμικές προσεγγίσεις» (Καλλιθέα, 15/5/2019).</p> <p>Συμμετοχή στην εκδήλωση της Ελληνικής Εταιρείας Γυναικών Πανεπιστημιακών και του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών & Πολιτικών Επιστημών με θέμα «Γυναίκες σε Ηγετικές Θέσεις» (Καλλιθέα, 16/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή στο εργαστήριο «Φεμινισμός και Φυλο/σοφία» του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Καλλιθέα, 13-14/12/2019).</p>
9	<p>Διαμόρφωση σύγχρονου εκπαιδευτικού υλικού α/βάθμιας και β/βάθμιας εκπαίδευσης και επικαιροποίηση του ήδη παραχθέντος εκπαιδευτικού υλικού, που ενσωματώνει την διάσταση του φύλου ως αναλυτική κατηγορία και οριζόντια διάχυσή του, ώστε να προάγονται μέσα από την εκπαίδευση οι αρχές της έμφυλης ισότητας και ο σεβασμός στη διαφορετικότητα, ως βασικοί πυλώνες των δημοκρατικών κοινωνιών</p>	<p>Παρέμβαση της Υπηρεσίας προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων (τ. Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας & Θρησκευμάτων) και το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής με θέμα την ανάγκη χρήσης μη σεξιστικής γλώσσας στα διοικητικά έγγραφα του εν λόγω Υπουργείου, συμπεριλαμβανομένου του από 2/1/2019 νομοσχεδίου για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (Αθήνα, 10/1/2019).</p> <p>Συnergασία με το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα την περαιτέρω συνεργασία των δύο φορέων στο πλαίσιο της ένταξης της διάστασης του φύλου στο χώρο της εκπαίδευσης (Αθήνα, 11/1/2019), καθώς και έκδοση σχετικού δελτίου τύπου με τίτλο «Το Φύλο πάει σχολείο» (Αθήνα, 15/1/2019).</p> <p>Συνάντηση εργασίας της Υπηρεσίας με τη Βοηθό Συνήγορο για τα Δικαιώματα του Παιδιού με θέμα την εισαγωγή της σεξουαλικής εκπαίδευσης στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση για την καλύτερη προάσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών, αγοριών και κοριτσιών, και την αναχίτιση της βίας και της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών, καθώς και έκδοση σχετικού δελτίου τύπου (Αθήνα, 4/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή στην επιστημονική ημερίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και του Πανελληνίου Συνδέσμου Βρεφονηπιαγωγών με θέμα «Προάγοντας την έμφυλη ισότητα στην Προσχολική Αγωγή – Παιδαγωγικά προγράμματα σε πλαίσιο Παιδικών Σταθμών» (Αιγάλεω, 10/2/2019).</p> <p>Συμμετοχή στο συνέδριο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής με θέμα «Εκπαίδευση στη</p>

		<p>Δημοκρατία στην Εκπαίδευση» (Αθήνα, 19/4/2019).</p>
<p>10</p>	<p>Δικτύωση, συνεργασία και αξιοποίηση φορέων και εμπειρογνομήτων για την προώθηση της ισότητας των φύλων σε εθνικό και διεθνικό πεδίο</p>	<p>Συμμετοχή της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας & Φύλου (ΒΘΙΦ) της ΓΓΔΟΠΦ στην «Έρευνα Βιβλιοθηκών της Ελλάδας έτους 2018» της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (Αθήνα, 17/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας & Φύλου στο πρόγραμμα των οργανωμένων επισκέψεων-ξεναγήσεων σε ελληνικές βιβλιοθήκες στο πλαίσιο του Παγκοσμίου Συνεδρίου Βιβλιοθηκών-WLIC της Διεθνούς Ομοσπονδίας Ενώσεων Βιβλιοθηκών-IFLA (Αθήνα, 30/8/2019).</p> <p>Συμμετοχή με τοποθέτηση σε στρογγυλό τραπέζι στην ημερίδα του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης με θέμα «Η πρόκληση της πολυγλωσσίας στη Δημόσια Διοίκηση. Ελληνική γλώσσα, Μετάφραση, Ορολογία» (Τάυρος, 27/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στην ημερίδα του 1^{ου} Γενικού Λυκείου Γλυφάδας με τίτλο «Γυναίκα της Ελλάδας – Γυναίκα της Ευρώπης» στο πλαίσιο του Προγράμματος «Σχολεία-Πρέσβεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου» (Γλυφάδα, 8/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή στη «Θεματική Εβδομάδα 2019: Φύλο και Ταυτότητα» του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων στο 7^ο Γυμνάσιο Αθηνών, 15/4/2019 και 18/4/2019, 3^ο Γυμνάσιο Νίκαιας, 17/4/2019, 1^ο Γυμνάσιο Ζεφυρίου, 19/4/2019, 1^ο Γυμνάσιο Ελληνικού Αττικής, 6/5/2019, 4^ο Γυμνάσιο Συκεών Θεσσαλονίκης, 10/5/2019, 1^ο Εσπερινό Λύκειο Θεσσαλονίκης, 10/5/2019, Γυμνάσιο Στύρων Ευβοίας, 20/5/2019, 1^ο Γυμνάσιο Νέας Ιωνίας Αττικής, 21/5/2019.</p> <p>Συνεισφορά της Υπηρεσίας προς το 2^ο Γυμνάσιο Κερατσινίου στο πλαίσιο της ανωτέρω Θεματικής Εβδομάδας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Αθήνα, 12/3/2019).</p> <p>Εκπαιδευτική επίσκεψη στην τρίτη τάξη του 2^{ου} Γυμνασίου Αχαρνών (Αχαρνές, 5/2/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στην εκδήλωση του Σχολείου Δεύτερης Ευκαιρίας Περιστερίου με θέμα «Τα φύλα εκ-παιδεύονται» (Περιστέρι, 13/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στο επιμορφωτικό σεμινάριο του 4^{ου} Περιφερειακού Κέντρου Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού Αττικής με θέμα «Η σεξουαλική αγωγή στο σχολείο – Χτίζοντας υγιείς σχέσεις ανάμεσα στα πρόσωπα» (Άγιος Δημήτριος, 21/3/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στην ημερίδα του Συνηγόρου του Πολίτη με θέμα «Η διαχείριση των ζητημάτων της σχολικής καθημερινότητας και η προστασία των Δικαιωμάτων των Παιδιών».</p> <p>Απόφαση συμμετοχής στην Ομάδα Εργασίας του «Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ)» με στόχο την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού πρόληψης, το οποίο θα κατατεθεί στο Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την ευαισθητοποίηση εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε θέματα σεξουαλικής αγωγής και σχολικού αποκλεισμού που συνδέεται με τις έμφυλες διακρίσεις, τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου (Αθήνα, 22/5/2019).</p>

		Συμμετοχή με δύο εισηγήσεις στην επιστημονική διημερίδα – εκπαιδευτική δράση του «Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ)» με θέμα «Έμφυλες διακρίσεις, ταυτότητα φύλου και σεξουαλικότητα: Η συμπεριληπτική εκπαίδευση ως πολιτική πρόληψης του σχολικού αποκλεισμού» (Αγία Παρασκευή Αττικής, 20-21/6/2019).
12	Διοργάνωση Συνεδρίων και Ημερίδων με Θεματικές Φύλου, εντασσόμενα στο παρόν πολιτικό οικονομικό κοινωνικό συγκείμενο	Διοργάνωση Ημερίδας της ΓΔΟΠΠΦ και του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα «Φύλο και Εκπαίδευση» (Ρέθυμνο, 6/4/2019).

ΣΤΟΧΟΣ 2: ΠΡΩΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ (ΚΥΡΙΩΣ ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ) ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΤΥΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
Σημείωση: Ως προς την εκπαίδευση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές κοινωνικές διακρίσεις βλ. αναλυτικά στη θεματική «Κοινωνική ένταξη και ισότητα μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις»		
ΣΤΗΝ ΑΤΥΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ		
Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
16	Ανάδειξη των διαστάσεων, των επιπτώσεων και των τρόπων αντιμετώπισης των έμφυλων στερεοτύπων και των υποκρυπτόμενων αξιών και κανόνων/ προτύπων, στάσεων με δράσεις όπως:	Διοργάνωση από τη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας & Φύλου (ΒΘΙΦ) της ΓΔΟΠΠΦ της εκδήλωσης με θέμα «Γυναίκες και Αναπηρία: Φεμινιστικές Διεκδικήσεις και Πολιτικές» (Αθήνα, 11/6/2019). Συμμετοχή της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας & Φύλου στη διοργάνωση της έκθεσης «Εκ γυναικός...πηνάξει τα κρείττω» – διαδρομές στις αρχαικές πηγές στο πλαίσιο της διοργάνωσης «Αθήνα 2018 – Παγκόσμια Πρωτεύουσα Βιβλίου» του Δήμου Αθηναίων σε συνεργασία με τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τον Δήμο Φιλοθέης – Ψυχικού, την Τράπεζα της Ελλάδος, την ΕΡΤ και την Εταιρεία Ελλήνων Σκηνοθετών (Ψυχικό, 6-29/3/2019).

ΣΤΟΧΟΣ 3: ΕΞΑΛΕΙΨΗ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ (Μ.Μ.Ε.)		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
6	<p>Προγράμματα στα ΜΜΕ για προβολή γυναικείων θεμάτων μέσα από φεμινιστικό πρίσμα και για θέματα όπως σεξισμός, κουλτούρα βιασμού, διακρίσεις</p>	<p>Έκδοση δελτίου τύπου για τον θάνατο της Μαρίτσας Μαυραπίδου – «Γιατί λες μπράβο γιε μου; Τι έκανα;» (Αθήνα, 16/1/2019).</p> <p>Έκδοση δελτίου τύπου με θέμα «Μια μέρα μετά την Παγκόσμια Ημέρα των Γυναικών...» (Αθήνα, 9/3/2019).</p> <p>Έκδοση δελτίου τύπου με θέμα «Περάστε έξω, κυρία μου – Κανένας εφησυχασμός και ανοχή απέναντι στις γυναικοκτονίες» (Αθήνα, 22/3/2019).</p> <p>Αποστολή στατιστικών στοιχείων από το Παρατηρητήριο της ΓΔΟΠΦ με θέμα το έμφυλο μισθολογικό χάσμα στην Ελλάδα για τις ανάγκες της ενημερωτικής εκπομπής της ΕΡΤ «Μπροστά στα γεγονότα» (Αθήνα, 15/7/2019).</p> <p>Προβολή του έργου της ΓΔΟΠΦ κατόπιν αιτημάτων του περιοδικού Elle και της εφημερίδας «Το Βήμα της Κυριακής» (Αθήνα, Φεβρουάριος 2019).</p>
7	<p>Ευαισθητοποίηση και επιμόρφωση των επαγγελματιών των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης.</p> <p>Κατάρτιση δημοσιογράφων σε χρήση αντισεξιστικών πρακτικών που αφορούν σε ζητήματα φύλου και σεξουαλικού προσανατολισμού</p>	<p>Έναρξη υλοποίησης του διευτούς Συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Ενίσχυση των ικανοτήτων γυναικών υποψηφίων για δημόσια αξιώματα και εκπροσώπων των μέσων ενημέρωσης για τη συμμετοχή τους στον δημόσιο διάλογο στην Ελλάδα – GENDER PUBLIC DEBATE» των εταιριών «Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου», Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΓΔΟΠΦ (Απρίλιος 2019). Το Έργο στοχεύει στην ενδυνάμωση των γυναικών στο δημόσιο διάλογο, στα ΜΜΕ και στην συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων στη χώρα. Προβλέπεται επίσης η εκπόνηση 2 σχετικών Οδηγών.</p> <p>Συμμετοχή με εισηγήσεις στο σεμινάριο δημοσιογράφων στα πλαίσια εν λόγω Έργου (Άγιοι Θεόδωροι Κορινθίας, 6/10/2019) και στο σεμινάριο φοιτητών και φοιτητριών δημοσιογραφίας (Αθήνα, 9/11/2019).</p>

ΣΤΟΧΟΣ 4: ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Α/Α	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	Ενθάρρυνση των ΟΤΑ για την ενεργοποίηση του άρθρου 20 (Πολιτισμός, Αθλητισμός και Ψυχαγωγία) του Οδηγού Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες	Συμμετοχή στην εκδήλωση του Δήμου Αιγάλεω με τίτλο «Το προφίλ της σύγχρονης γυναίκας» με την ιδιότητα του μέλους της κριτικής επιτροπής του διαγωνισμού φωτογραφίας με το ίδιο θέμα (Αιγάλεω, 8/3/2019).
3	Λειτουργία Τμήματος ή Επιτροπής παρακολούθησης της εφαρμογής της αρχής της ισότητας των φύλων στην υπηρεσιακή δομή του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού/ Σταθερή συνεργασία με την Gender Expert του Υπουργείου	Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας με το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού στην έδρα της ΓΓΔΟΠΦ με θέμα την ένταξη της διάστασης του φύλου στον τομέα του πολιτισμού (Αθήνα, 23/1/2019).
5	Ενίσχυση γυναικών δημιουργών/καλλιτεχνικής δημιουργίας με έμφαση στις περισσότερο ευάλωτες ομάδες / ομάδες καλλιτεχνών, καθώς για την ενίσχυση του καλλιτεχνικού έργου ανδρών και γυναικών που προωθεί την ισότητα των φύλων	Πρωτοβουλία για τη δημόσια ανάδειξη της έκθεσης «Ατελιέ στο χρόνο: 10 γυναίκες εικαστικοί» του Μουσείου Φρουσίρα (Αθήνα, 8/1/2019). Ενημερωτική δράση προς τον Θεατρικό Οργανισμό «Ομάδα Πλάνη» και το Θέατρο «Βαφείο-Λάκης Καραλής» με θέμα τις γυναικείες μη κυβερνητικές οργανώσεις της Ελλάδας (Αθήνα, 17/1/2019). Συμμετοχή στην 7η Διεθνή Έκθεση Γελοιογραφίας η οποία διοργανώθηκε στον Υμηττό με θέμα «Ισότητα των Φύλων και Έμφυλη Βία».
7	Διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων με στόχο την άρση των πατριαρχικών προκαταλήψεων και στερεοτυπικών αντιλήψεων, σε μουσεία, βιβλιοθήκες και λοιπούς χώρους πολιτιστικής προβολής	Διοργάνωση ανοιχτής εκπαιδευτικής εκδήλωσης της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας και Φύλου (ΒΘΙΦ) της ΓΓΔΟΠΦ με θέμα «Προσωπικότητες που άλλαξαν τον κόσμο», σε συνεργασία με τις Εκδόσεις Πατάκη (Νοέμβριος 2019). Συνεργασία με το Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας Αγίων Αναργύρων Αττικής για την υποστήριξη της εκδήλωσης του Σχολείου με θέμα την «25 ^η Νοεμβρίου: Παγκόσμια Ημέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών».
13	Προκήρυξη διαγωνισμών καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας και σε όλες τις	Προκήρυξη Πανελληνίου Μαθητικού Διαγωνισμού Δημιουργικής Γραφής για μαθητές/μαθήτριες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης – σχολικό έτος 2018-2019 «Πες το ποιητικά, πες το με μια ιστορία: έχει φύλο η καρδιά,». Δημοσιοποίηση των τελικών

	<p>εκπαιδευτικές βαθμίδες με σκοπό την ευαισθητοποίηση των νέων για ζητήματα που άπτονται της ισότητας των φύλων</p>	<p>αποτελεσμάτων, παραγωγή και ευρεία διάθεση ειδικής έκδοσης της ΓΔΟΠΦ, ενώ τα βραβεία αποδόθηκαν σε ειδική τελετή στις 28/6/2019.</p> <p>Συμμετοχή στη διοργάνωση και στην κριτική επιτροπή του πανελληνίου μαθητικού διαγωνισμού ψηφιακών ταινιών του «Διεθνούς Φεστιβάλ Κινηματογράφου Ολυμπίας για Παιδιά και Νέους» και της ΓΔΟΠΦ με τίτλο «Το φύλο σε πρώτο πλάνο» (Αθήνα, 8/5/2019). Απόφαση συμμετοχής της Υπηρεσίας στην Οργανωτική Επιτροπή και στην Κριτική Επιτροπή του 2^{ου} Πανελληνίου Μαθητικού Διαγωνισμού ψηφιακών Ταινιών (Αθήνα, 17/10/2019).</p>
<p>9</p>	<p>Διοργάνωση εκδηλώσεων και κοινών δράσεων με τους φορείς Κουλτούρας και Πολιτισμού διαφορετικών χωρών στην Ελλάδα</p>	<p>Διοργάνωση του «Ταινιοράματος Ισότητας: Φεστιβάλ Ταινιών 2019» με θέμα τη βία κατά των γυναικών στον Κινηματογράφο STUDIO, στην Πλατεία Αμερικής, με την προβολή 6 με 7 ταινιών καθημερινά, και ελεύθερη είσοδο. Μία από τις ταινίες ήταν καθολικά προσβάσιμη (με υπότιτλους SDH και ακουστική περιγραφή AD) για άτομα με αισθητηριακές αναπηρίες ενώ προβλήθηκε ταινία με υποτιτλισμό σε τέσσερις (4) διαφορετικές γλώσσες Ελληνικά, Αγγλικά, Αραβικά και Φαρσί (Αθήνα, 17-19/4/2019).</p> <p>Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους της διεθνούς πρωτοβουλίας “TiriLab” στην έδρα της ΓΔΟΠΦ με θέμα την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών της Περιφέρειας Ηπείρου μέσω της ανάδειξης της πολιτιστικής κληρονομιάς των αγροτικών κοινοτήτων (Αθήνα, 20/12/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση στην εκδήλωση της Πρεσβείας της Αργεντινής στην Ελλάδα με θέμα «Αργεντινές Συγγραφείς Σήμερα. Ζητήματα Ταυτότητας στα Γράμματα» (Αθήνα, Στόα του Βιβλίου, 12/6/2019).</p>
<p>10</p>	<p>Πρωτοβουλία για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτιστικών εκδηλώσεων και δράσεων για την προβολή της γυναικείας δημιουργικότητας /του καλλιτεχνικού έργου που θίγει ζητήματα φύλου /Παροχή αιγίδας και υποστήριξης σε πολιτιστικές εκδηλώσεις</p>	<p>Παροχή αιγίδας στο «3^ο Φεστιβάλ Σύγχρονου Ισπανικού Θεάτρου: Σύγχρονη Γυνακεία Ισπανική Δημιουργία» (Αθήνα, 12-13/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή στις εργασίες του «5^{ου} Διεθνούς Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Πελοποννήσου» (18-27/1/2019) με μεγάλο αφιέρωμα στην ισότητα των φύλων (Καλαμάτα, 26-27/1/2019).</p> <p>Συμμετοχή με εισήγηση σε συνεδρίαση της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Ισότητας, Νεολαίας και Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Βουλής των Ελλήνων με θέμα «Ισότητα των φύλων στον ελεύθερο χρόνο – Ενασχόληση με συνδικαλισμό, πολιτισμό, αθλητισμό» (Αθήνα, 6/2/2019).</p> <p>Παροχή αιγίδας στη θεατρική παράσταση «Μέδουσα» για το φαινόμενο της σεξουαλικής κακοποίησης των γυναικών και δημόσια ανάδειξη της παράστασης (Αθήνα,</p>

		<p>4/10/2019).</p> <p>Παροχή αιγίδας στην μαθητική δημιουργική δράση graffiti κατά των έμφυλων στερεότυπων σε σχολεία του Δήμου Γαλατσίου για το σχολικό έτος 2018-2019 και συμμετοχή της Υπηρεσίας σε σχετική επίσκεψη του Δήμου κατά την ολοκλήρωσή της (Γαλάτσι, 16/5/2019).</p> <p>Παροχή Αιγίδας στο «Φεστιβάλ ΛΕΑ – Ιβηροαμερικανικό Φεστιβάλ Λογοτεχνίας Εν Αθήναις», κατόπιν σχετικών ενεργειών σε συνεργασία με την Πρεσβεία της Αργεντινής στην Ελλάδα (Αθήνα, 23/5/2019).</p>
12	<p>Πρωτοβουλία συνεργασίας με τη συμμετοχή της Ε.Ρ.Τ., καλλιτεχνικών σωματείων και λοιπών πολιτιστικών θεσμών με σκοπό τον από κοινού σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων σε θέματα φύλου και πολιτισμού</p>	<p>Συμμετοχή της ΓΓΔΟΠΦ στη διοργάνωση του «3^{ου} Φεστιβάλ 50/50 Ισότητα και στον Κινηματογράφο» σε συνεργασία με το δίκτυο «Women in Film and Television Greece» (WIFT.GR) και το Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης (Θεσσαλονίκη, 6-8/5/2019).</p> <p>Συμμετοχή με παρέμβαση σε πέντε εκδηλώσεις με θεματολογία φύλου της «16^{ης} Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης, 9-12 Μαΐου 2019» (Θεσσαλονίκη, 11-12/5/2019).</p>
14	<p>Αναβάθμιση του ρόλου της Βιβλιοθήκης Ισότητας και Φύλου της ΓΓΔΟΠΦ / Συνεργασία της Βιβλιοθήκης με πολιτιστικές μονάδες</p>	<p>Διοργάνωση από τη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας & Φύλου (ΒΘΙΦ) της πολιτιστικής εκδήλωσης στην έδρα της ΒΘΙΦ με θέμα «Γυναικά – Ποίηση – Λατινική Αμερική» (Αθήνα, 18/3/2019).</p> <p>Εκδήλωση της Βιβλιοθήκης Θεμάτων Ισότητας & Φύλου με θέμα την παρουσίαση του βιβλίου της Κατερίνας Σχινά με τίτλο «Ιστορίες για ατρόμητα κορίτσια: 40 μοναδικές Ελληνίδες» και σχετική ομιλία του Τμήματος Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων & Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων της ΓΓΔΟΠΦ (Αθήνα, 14/5/2019).</p>

ΥΓΕΙΑ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
2	Συνεργασία με εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας και γενικότερα δημόσιους φορείς στον τομέα της Υγείας	Συνέχιση της συνεργασίας με το Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο-Μαιευτήριο «ΕΛΕΝΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ» και τα Γραφεία Αγωγής Υγείας Β'βάθμιας Εκπαίδευσης Αθήνας, για την συνέχιση του προγράμματος «Ευαισθητοποίηση μαθητών/τριών Β'θμιας Εκπαίδευσης σε θέματα αναπαραγωγικής και σεξουαλικής υγείας». Κατά το σχολικό έτος 2018-2019 πραγματοποιήθηκαν 30 εισηγήσεις σε 15 σχολικές δομές τις οποίες παρακολούθησαν 1.850 μαθητές/τριες.

ΣΤΟΧΟΣ 3: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		
Σημείωση: βλ. αναλυτικά στη θεματική «Κοινωνική ένταξη και ισότητα μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις»		
	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	Συνέργειες, και Δράσεις προκειμένου να δοθεί έμφαση στις πολιτικές ισότητας για την Υγεία (συμπεριλαμβανομένης και της ψυχικής υγείας) για τις μετανάστριες και τις γυναίκες πρόσφυγες	Συμμετοχή σε συνάντηση εργασίας στο Υπουργείο Υγείας με θέμα την αποτίμηση της ικανότητας του συστήματος υγείας στη διαχείριση του προσφυγικού-μεταναστευτικού ζητήματος (Αθήνα, 28/11/2019).

ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΔΟΜΕΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΣΤΟΧΟΣ 1: ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΠΕΔΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΣΕ ΘΕΣΕΙΣ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	Ειδικά μέτρα, νομοθετικές ρυθμίσεις και θεσμικές παρεμβάσεις για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των ποσοτώσεων	Ενημερωτική δράση προς το Υπουργείο Εσωτερικών με θέμα την ποσοστιαία σύνθεση των Περιφερειακών Συμβουλίων ανά φύλο για τα έτη 2011-2018 (Αθήνα, 18/1/2019). Ανάφραση στον ιστότοπο της ΓΓΔΟΠΦ ηλεκτρονικού υποστηρικτικού υλικού (e-υλικό) για την ενίσχυση της γυναικείας συμμετοχής στις εκλογικές αναμετρήσεις του έτους 2019 (Αθήνα, 15/2/2019).
2	Πλήρης ενεργοποίηση της υφιστάμενης ηλεκτρονικής εφαρμογής της ΓΓΔΟΠΦ για την εφαρμογή των νόμων για την ποσόστωση των φύλων στα όργανα της δημόσιας διοίκησης και στους εποπτευόμενους φορείς” (http://posostosi.isotita.gr) και διάχυση σχετικής Εγκυκλίου προς όλους τους φορείς του Δημοσίου.	Η λειτουργία συνεχίζεται με επιτυχία.
4	Παραγωγή επικαιροποιημένων στατιστικών στοιχείων ανά φύλο και ποιοτικών δεδομένων για τη συμμετοχή των γυναικών σε θέσεις εξουσίας και α) σε πολιτικά, β) σε κοινωνικά και γ) σε οικονομικά κέντρα λήψης αποφάσεων	Ενημέρωση προς τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Συμβούλιο της Ευρώπης, καθώς και σε λοιπούς φορείς με θέμα την ποσόστωση με βάση το φύλο των ψηφοδελτίων της Ελλάδας για τις Ευρωεκλογές της 26 ^{ης} Μαΐου 2019 (Αθήνα, 14/5/2019) και την έμφυλη διάσταση των αποτελεσμάτων των Ευρωπαϊκών και Αυτοδιοικητικών Εκλογών (Ιούνιος και Ιούλιος 2019). Δημοσίωση του 20 ^{ου} Ενημερωτικού Σημειώματος του Παρατηρητηρίου της ΓΓΔΟΠΦ με θέμα «Ποσόστωση Ευρωψηφοδελτίων 2019» (Αθήνα, 16/5/2019).

		<p>Δημοσιοποίηση. του 21^{ου} Ενημερωτικού Σημειώματος του Παρατηρητηρίου της ΓΓΟΠΠΦ με θέμα «Αποτελέσματα Αυτοδιοικητικών και Ευρωπαϊκών Εκλογών 2019» (Αθήνα, 20/6/2019).</p> <p>Συγκέντρωση στατιστικών δεδομένων για τον αριθμό ανά φύλο και ανά συνδυασμό υποψηφίων δημοτικών, κοινοτικών, περιφερειακών συμβούλων και επικεφαλής συνδυασμών (υποψηφίων Δημάρχων, Περιφερειαρχών, Προέδρων Κοινοτήτων) ενόψει των αυτοδιοικητικών εκλογών του έτους 2019 από το Υπουργείο Εσωτερικών και τις 13 Περιφέρειες της χώρας (Φεβρουάριος και Μάρτιος 2019).</p> <p>Συνεργασία του Παρατηρητηρίου της ΓΓΟΠΠΦ με τη Βουλή των Ελλήνων με θέμα τη συλλογή στατιστικών στοιχείων για τις βουλευτίες της ΙΗ΄ Βουλευτικής Περιόδου (Αθήνα, 2/9/2019).</p>
5	<p>Παραγωγή ετήσιων εκθέσεων, μελετών, δεικτών με βάση τη συστηματική εφαρμογή, παρακολούθηση της ποσόστωσης 30% στα διοικητικά και υπηρεσιακά συμβούλια της δημόσιας διοίκησης.</p>	<p>Επιστολή προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων με θέμα την εφαρμογή του άρθρου 6 παρ 1 του Ν.2839/2000 (ΦΕΚ 196/Α/2000) για την υποχρεωτική κατ' ελάχιστο 1/3 συμμετοχή κάθε φύλου στα οριζόμενα από τη Διοίκηση μέλη σε κάθε Υπηρεσιακό Συμβούλιο των Δημοσίων Υπηρεσιών, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (Αθήνα, 28/2/2019).</p> <p>Παρέμβαση για την ορθή εφαρμογή της ποσόστωσης στη σύνθεση συλλογικού οργάνου του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (Αθήνα, 18/3/2019).</p> <p>Συνεργασία με τους Δήμους Χίου (Αθήνα, 2/9/2019), Βόρειας Κυνουρίας (Αθήνα, 3/9/2019), Κλελεέρ (Αθήνα, 3/9/2019), Σπάρτης (Αθήνα, 6/9/2019), Σύρου (Αθήνα, 9/9/2019), Νότιας Κυνουρίας (Αθήνα, 13/9/2019), Θέρμης Θεσσαλονίκης (25/9/2019) και Μαλεβιζίου (Αθήνα, 25/9/2019) με θέμα την τήρηση της ποσόστωσης στα συλλογικά όργανα της Διοίκησης.</p>

ΣΤΟΧΟΣ 2: ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΖΩΗ	
A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
5	<p>Ενταξη δράσης στο εΣΔΙΦ</p> <p>Ευαισθητοποίηση κατά του σεξισμού στην πολιτική ζωή</p> <ul style="list-style-type: none"> Καμπάνια ευαισθητοποίησης για την άρση των έμφυλων στερεοτύπων και του σεξισμού κατά την κοινοβουλευτική διαδικασία Καμπάνια ευαισθητοποίησης για την άρση του σεξισμού στους κοινωνικούς εταίρους (κόμματα και συνδικαλιστικές οργανώσεις) και στα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια
6	<p>Ενταξη δράσης στο εΣΔΙΦ</p> <p>Σεμινάρια (1 ή 2 ημερών) για θέματα ισότητας των φύλων σε βουλευτές και βουλευτίτριες</p>
9	<p>Ενταξη δράσης στο εΣΔΙΦ</p> <p>Επιμόρφωση δημοσιογράφων, εκπαιδευτικών, στελεχών της διοίκησης, μελών της κοινωνίας των πολιτών</p>
ΣΤΟΧΟΣ 3: ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΟΡΡΟΠΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΕΚΛΟΓΕΣ	
A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	<p>Ενταξη δράσης στο εΣΔΙΦ</p> <p>Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στις τοπικές/ περιφερειακές εκλογές (2019)</p>

		δράσεις για την ισόρροπη συμμετοχή γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, καθώς και στην ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας για τις εθνικές, ευρωπαϊκές και αυτοδιοικητικές εκλογές.
4	Εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για αύξηση της συμμετοχής των γυναικών στις εκλογές για το ευρωκοινοβούλιο (2019)	Βλ. αμέσως προηγούμενο
ΣΤΟΧΟΣ 4: ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΑΣΧΟΥΝ ΕΝΕΡΓΑ ΣΕ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΛΗΨΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΕ ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ		
A/A	ΕΝΤΑΞΗ ΔΡΑΣΗΣ ΣΤΟ ΕΣΔΙΦ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
1	Πρόγραμμα επιμόρφωσης, ενδυνάμωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων αιρετών γυναικών και υποψηφίων για τις τοπικές και περιφερειακές εκλογές (2019)	Υλοποίηση του Συγχρηματοδοτούμενου Έργου «Ενίσχυση των ικανοτήτων γυναικών υποψηφίων για δημόσια αξιώματα και εκπροσώπων των μέσων ενημέρωσης για τη συμμετοχή τους στον δημόσιο διάλογο στην Ελλάδα – GENDER PUBLIC DEBATE» των εταιρών «Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου», Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και ΓΓΔΟΠΦ (Απρίλιος 2019). Το Έργο στοχεύει στην ενδυνάμωση των γυναικών στο δημόσιο διάλογο, στα ΜΜΕ και στην συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων στη χώρα. Προβλέπεται επίσης η εκπόνηση 2 σχετικών Οδηγών.
2	Πρόγραμμα επιμόρφωσης, ενδυνάμωσης και ανάπτυξης δεξιοτήτων υποψηφίων ευρωβουλευτριών για τις εκλογές του ευρωπαϊκού κοινοβουλίου (2019)	Βλ. αμέσως προηγούμενο

2.1. Συμπεράσματα

Όπως και στην προηγούμενη Έκθεση, ο Απολογισμός του Έτους 2019 ακολουθεί την διάρθρωση του ΕΣΔΙΦ 2016-2020 σε στόχους και άξονες και εμφανίζει τις δράσεις που πραγματοποιήθηκαν. Σημειώνεται και πάλι ότι η διάταξη του ΕΣΔΙΦ 2016-2020 σε άξονες προτεραιότητας είναι ενδεικτική και γίνεται για τους σκοπούς οργάνωσης των προτάσεων και δράσεων, οι οποίες διαπλέκονται και αλληλοσυμπληρώνονται.

Περαιτέρω, σημαντικό κομμάτι της παραγωγής της Υπηρεσίας σχετίζεται με το Σχεδιασμό και την υλοποίηση Έργων που ανταποκρίθηκαν σε καλέσματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για συγχρηματοδότηση μέσω των χρηματοδοτικών πλαισίων και REC (Rights, Equality, Citizenship), Horizon 2020 και ΕΣΠΑ 2014-2020. Συγκεκριμένα το έτος αναφοράς υλοποιούνται τα εξής Έργα:

- **«Ενίσχυση των Επιτελικών Λειτουργιών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΕΣΠΑ 2014-2020)»** με στόχο α) τη ενίσχυση της υπηρεσίας κατά τη διαδικασία εκπόνησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα 2021-2025 και τη διάχυσή του, ώστε να εφαρμοστεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό από τους εμπλεκόμενους Φορείς και β) το σχεδιασμό και την παρακολούθηση δράσεων για τη ισόρροπη συμμετοχή γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, καθώς και στην ανάπτυξη δράσεων δημοσιότητας για τις εθνικές, ευρωπαϊκές και αυτοδιοικητικές εκλογές.
- **«PEGASUS - Addressing the Gender Pension Gap in Greece»** (Πήγασος, Αντιμετωπίζοντας το Έμφυλο Συνταξιοδοτικό Χάσμα στην Ελλάδα) για την εύρεση καινοτόμων προτάσεων πολιτικής και πρωτοβουλιών για την καταπολέμηση του συνταξιοδοτικού έμφυλου χάσματος στην Ελλάδα. Συντονιστής φορέας: ΓΓΔΟΠΙΦ, Εταίροι: ΚΕΘΙ και το ΕΚΚΕ, διάρκεια 2 έτη.
- **«Gender_Public Debate»** (Capacity building for women candidates and media stakeholders in public debates in Greece), το οποίο στοχεύει στην ενδυνάμωση των γυναικών στο δημόσιο

διάλογο, στα ΜΜΕ και στη συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων στη χώρα. Εταίροι: Ίδρυμα Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου (Συντονιστής φορέας) και Πανεπιστήμιο Αθηνών. Τμήμα ΜΜΕ. Διάρκεια 2 έτη (Το έργο εγκρίθηκε και υλοποιείται από τον Απρίλιο 2019).

- **«EMPOWER - Empowering professional and refugee communities to detect, identify, address and prevent sexual and gender based violence in Greece»** με στόχο την αναβάθμιση των επαγγελματιών και των αρμόδιων υπαλλήλων και των επαγγελματιών του πεδίου στο να εντοπίζουν, να αντιμετωπίζουν ώστε να αποτρέψουν τη σεξουαλική βία και τη βία με βάση το φύλο (SGBV) και τη βελτίωση της συνεργασίας και της δικτύωσης. Εταίροι: Ίδρυμα Συνταγματικού Ευρωπαϊκού Δικαίου (συντονιστής εταίρος) και ελληνικό παράρτημα των Γιατρών του Κόσμου, Διάρκεια 2 έτη (Η υλοποίηση ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2018).
- **«SURVIVOR- The Survivor Project: Enhancing Services for Refugee and Migrant GBV Survivors»**, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και της πρόσβασης των θυμάτων βίας (GBV) μεταναστών στην Ελλάδα και την ανταλλαγή διακρατικών καλών πρακτικών, δημιουργία κατάλληλων εργαλείων και πόρων. Εταίροι: ΔΙΟΤΙΜΑ/Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών (επικεφαλής εταίρος), INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE HELLAS και ΚΕΘΙ, διάρκεια 2 έτη.
- **«Pilot experiences for improving gender equality in research organizations» (R&I PEERS** Πιλοτικές εμπειρίες με σκοπό τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στους ερευνητικούς οργανισμούς”). Πρόγραμμα HORIZON 2020 με στόχο την εξάλειψη των συνθηκών, που περιορίζουν τη συμμετοχή και τη σταδιοδρομία των γυναικών στην Έρευνα & Καινοτομία (R&I - Research & Innovation) στη γεωγραφική περιοχή της Μεσογείου, μέσω του σχεδιασμού και της εφαρμογής Σχεδίων Δράσης Ισότητας (ΣΔΙ) στους ερευνητικούς οργανισμούς και πανεπιστήμια που συμμετέχουν. Συντονιστής Φορέας: Πανεπιστήμιο του Salerno της Ιταλίας. Συμμετέχουν επίσης 10 φορείς από 8 χώρες.

- Το 2019 εγκρίθηκε επίσης η πρόταση για το Έργο «**SHARE – Promoting work-life balance in companies and a better sharing of care between men and women**», το οποίο θα υλοποιηθεί με συντονιστή φορέα τη ΓΓΔΟΠΙΦ, το Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και τον Οργανισμό για την Επαγγελματική Ενδυνάμωση των Γυναικών Women On Top. Το Έργο στοχεύει στην αντιμετώπιση των παραδοσιακών και στερεοτυπικών έμφυλων ρόλων εντός της οικογένειας και στην προώθηση της συμφιλίωσης μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής (work-life balance), δίνοντας έμφαση στο εργασιακό περιβάλλον και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές ευρωπαϊκές και εθνικές προτεραιότητες και αναπτύσσοντας συμπληρωματικές δραστηριότητες που ενεργούν με πολυδιάστατο και πολύπλευρο τρόπο. Το Έργο προβλέπει διαδικασίες διαβούλευσης με ευρύ φάσμα φορέων για την ανάπτυξη πιλοτικού προγράμματος απόδοσης Σημάτων Ισότητας σε επιχειρήσεις (στελέχη των οποίων θα εκπαιδευτούν σε ειδικά σεμινάρια, με έμφαση στα μέτρα συμφιλίωσης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ιδίως στην κατανομή των ευθυνών φροντίδας).

Στην αυξημένη ροή χρηματοδότησης από την ΕΕ μέσω συγχρηματοδοτούμενων έργων συνετέλεσε η σύσταση αρμόδιου Τμήματος στον Οργανισμό (2017) της Υπηρεσίας (Τμήμα Σχεδιασμού, Δημιουργίας Προτύπων και Ανάπτυξης Πολιτικών Ισότητας των Φύλων) που συνέβαλε στο σχεδιασμό και την υλοποίηση στοχευμένων Έργων, τα οποία ανταποκρίνονται στους στόχους και τις δράσεις του ΕΣΔΙΦ 2016-2020.

Όσον αφορά σε ζητήματα στα οποία η Υπηρεσία θα πρέπει να εστιάσει τα επόμενα χρόνια μια γενική παρατήρηση είναι η ανάγκη εξειδίκευσης των δράσεων που περιλαμβάνονται στο Ν.4604/2019 για την κάλυψη των στόχων του ΕΣΔΙΦ στους αντίστοιχους άξονες προτεραιότητας μέσω της παραγωγής εγκυκλίων, νομοθετικών πρωτοβουλιών, συνεργασιών με αρμόδιους φορείς και σχεδιασμού προγραμμάτων επιμόρφωσης για στελέχη του δημοσίου.

Περαιτέρω, σχετικά με την πορεία υλοποίησης του ΕΣΔΙΦ αναφέρονται ανά άξονα τα εξής:

Όσον αφορά τον **πρώτο άξονα «Κοινωνική Ένταξη και Ισότιμη Μεταχείριση Γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις»**, όπως και στον Απολογισμό του έτους 2018 εντοπίζεται και πάλι η ανάγκη δράσεων διάδοσης στοιχείων ταξινομημένων κατά φύλο και σε ερευνητική δραστηριότητα για τις ανάγκες ομάδων γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις. Όσον αφορά ειδικότερα τη διασφάλιση της ισότητας και την εξάλειψη των διακρίσεων για τις γυναίκες που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις, συνίσταται η περαιτέρω ανάληψη πρωτοβουλιών με ομάδα-στόχο τις κρατούμενες, αποφυλακισμένες γυναίκες καθώς και στις τοξικοεξαρτημένες, τις γυναίκες με αναπηρία και τις ηλικιωμένες γυναίκες.

Στο ίδιο πνεύμα, στο **δεύτερο άξονα προτεραιότητας «Έμφυλη Βία»** προκύπτει η ανάγκη εστίασης στο σχεδιασμό και την υλοποίηση περαιτέρω δράσεων και παρεμβάσεων για άλλες ευάλωτες κατηγορίες γυναικών, όπως οι ηλικιωμένες, γυναίκες ΑΜΕΑ, τα θύματα εκφοβισμού, καθώς και για τους ακρωτηριασμούς γυναικείων γεννητικών οργάνων, τη βία μεταξύ νεαρών ζευγαριών και τους πρώιμους εξαναγκαστικούς γάμους. Όπως και στον πρώτο άξονα, συνεχίζεται η ανάγκη για δράσεις συνέργειας με Πανεπιστημιακά και ερευνητικά ιδρύματα, τόσο για την συμπερίληψη της οπτικής του φύλου στα γενικά προγράμματα σπουδών ορισμένων Τμημάτων, όσο και για την εκπόνηση ερευνών για την καταγραφή στοιχείων σχετικά με έμφυλες ανισότητες σε διάφορους τομείς.

Όσον αφορά τον **τρίτο άξονα, «Εργασία και Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής»**, με τη μετακίνηση της ΓΓΔΟΠΙΦ στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων εδραιώνεται η συνεργασία σε υπηρεσιακό επίπεδο.

Αναφορικά με τον **άξονα 4 «Εκπαίδευση, κατάρτιση, πολιτισμός, αθλητισμός και ΜΜΕ»**, προκύπτει η ανάγκη ενίσχυσης των δράσεων στην άτυπη και μη τυπική εκπαίδευση και οι επαφές με ΙΝΕΔΙΒΙΜ, Δήμους, Περιφέρειες, Δημόσιους Φορείς και Υπουργεία είναι σκόπιμο να ενισχυθούν περαιτέρω, ούτως ώστε να προωθηθεί η ισότητα των φύλων. Είναι σκόπιμο επίσης να ενισχυθεί η

δικτύωση με τα αρμόδια υπουργεία για τη διασφάλιση της διάχυσης της οπτικής του φύλου σε όλες τις δράσεις τους.

Αναφορικά με τον **άξονα 5 «Υγεία»**, για την υλοποίηση όλων των ανωτέρω ρυθμίσεων του Ν.4604/2019 είναι απαραίτητη η θεσμική εδραίωση συνεργασίας με το Υπουργείο Υγείας μέσω της σύναψης σχετικών πρωτοκόλλων και εξειδίκευσης των δράσεων. Επίσης, θα πρέπει να ενισχυθούν τα επόμενα χρόνια οι δράσεις του Στόχου 3 του άξονα, που αφορά ζητήματα υγείας για ειδικές ομάδες πληθυσμού.

Τέλος, όσον αφορά στην εξέλιξη των δράσεων του **άξονα 6 «Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων»**, παραμένει η ανάγκη καμπάνιας ενίσχυσης και ενθάρρυνσης των γυναικών σε θέσεις ευθύνης, την οποία αναμένουμε να κορυφωθεί τα έτη όπου λαμβάνουν χώρα εκλογικές διαδικασίες, καθώς και η ανάγκη για δικτύωση των γυναικών σε θέσεις ευθύνης.

Λόγω της ύπαρξης νομοθετικού πλαισίου που ορίζει την εφαρμογή της ισότητας σε κομβικά πεδία της δημόσιας και ιδιωτικής ζωής, ο Ν.4604/2019 και η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης θα αποτελέσουν τον οδικό χάρτη για τις δράσεις της υπηρεσίας τα επόμενα έτη, καθώς και για το σχεδιασμό του νέου ΕΣΔΙΦ 2021-2025.

ΜΕΡΟΣ Β΄

Η Πρόοδος των Πολιτικών Ισότητας

στους Δήμους

3. Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

3.1. Το πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας σε Δήμους. Νομοθετικό πλαίσιο και εργαλεία

Από το 2019, ο νόμος **4604/2019** για την «Προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων και την καταπολέμηση της έμφυλης βίας» έθεσε το πλαίσιο άσκησης πολιτικής για τους Ο.Τ.Α. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με το **άρθρο 5 του Ν.4604/2019** στις αρμοδιότητες Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού για την προώθηση της ισότητας των φύλων προστίθεται η σχεδίαση, οργάνωση, ο συντονισμός και η εφαρμογή προγραμμάτων της ισότητας των φύλων, σύμφωνα με τις πολιτικές της ΓΓΔΟΠΙΦ και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων και πρωτοβουλιών για την προώθηση της ισότητας των φύλων εντός των διοικητικών τους ορίων, καθώς και την εφαρμογή του εργαλείου της «Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες» με την υλοποίηση των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτή για την προώθηση της αρχής της ισότητας των φύλων.

Το ισχύον πλαίσιο άσκησης πολιτικών ισότητας στους Δήμους περιλαμβάνει τα παρακάτω εργαλεία, διοικητικές υπηρεσίες και συλλογικά όργανα:

❖ Η Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας

Η **Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες** εκπονήθηκε από το Συμβούλιο Δήμων και Περιφερειών της Ευρώπης (CEMR) σε συνεργασία με φορείς από διάφορες χώρες με στόχο οι Δήμοι και οι Περιφέρειες να αναλάβουν **δημόσια επίσημη δέσμευση** για την ένταξη της διάστασης του φύλου στις πολιτικές τους καθώς και την υλοποίηση, εντός της επικράτειάς τους, των δεσμεύσεων που διατυπώνονται σε αυτήν.

Μέσω της Χάρτας οι υπογράφουσες Αρχές ενθαρρύνονται, **χωρίς να δεσμεύονται νομικά**, ώστε να **υλοποιήσουν πολιτικές** και να **ορίσουν δράσεις** για την ισότητα των φύλων, σε συνεργασία με

τοπικούς φορείς, καθώς η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί το εγγύτερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης και οφείλει να συμβάλλει στη δημιουργία μίας δημοκρατικής και ανοιχτής κοινωνίας, αναλαμβάνοντας συγκεκριμένες πρωτοβουλίες υπέρ της ισότητας των φύλων.

Στο πλαίσιο αυτό ήδη από το 2011, η ΓΓΔΟΠΙΦ, μέσα από το Έργο «Ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο» και τη συγχρηματοδότηση του ΕΣΠΑ 2007-2013, προχώρησε στην έκδοση της Ευρωπαϊκής Χάρτας και ξεκίνησε τη διαδικασία υπογραφής της από Δήμους και Περιφέρειες ενώ εκπόνησε το σχετικό **Οδηγό Εφαρμογής της Χάρτας**. Ο Οδηγός Εφαρμογής, κινούμενος και προς την κατεύθυνση εφαρμογής του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, εξειδικεύει τις δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στη Χάρτα και που καλείται να υλοποιήσει ο κάθε φορέας αυτοδιοίκησης.

❖ **Υπηρεσιακές μονάδες άσκησης κοινωνικής πολιτικής και πολιτικών ισότητας**

Σύμφωνα με το άρθρο 97 του Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα «Καλλικράτης»), στην αρμοδιότητα των Δήμων περιλαμβάνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των πολιτικών κοινωνικής φροντίδας σε τοπικό (δημοτικό) επίπεδο. Οι αρμοδιότητες αυτές θα υλοποιούνται από την Υπηρεσιακή Μονάδα Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας, η οποία απαιτείται να προβλεφθεί στους υπό σύσταση Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας (ΟΕΥ) των νέων Δήμων. Παράλληλα, στο άρθρο 103, προβλέφθηκε η συγχώνευση νομικών προσώπων, έτσι ώστε κάθε Δήμος να μπορεί να έχει έως δύο νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), ένα για τους τομείς αρμοδιοτήτων κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης και παιδείας και ένα για τους τομείς πολιτισμού, αθλητισμού και περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, στα Πρότυπα Σχέδια Οργανισμών Εσωτερικών Υπηρεσιών που σχεδίασε η Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης (ΕΕΤΑΑ) προβλέπεται η σύσταση **Διεύθυνσης Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Πολιτικών Ισότητας** στους πρότυπους ΟΕΥ των μεγάλων Δήμων (άνω των

60.000 κατοίκων). Οι μονάδες αυτές σύμφωνα με το νόμο Ν. 3852/2010 όφειλαν να ενταχθούν στους οργανισμούς των Δήμων έως το τέλος του 2012.

Στους υπόλοιπους Δήμους, για την ουσιαστική εφαρμογή των δεσμεύσεων της Χάρτας Ισότητας των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες, απαιτείται η σύσταση αντίστοιχης **Υπηρεσιακής Μονάδας Πολιτικών Ισότητας των Φύλων** (τμήμα, γραφείο, ομάδα έργου κ.λπ.), ανάλογα με το μέγεθος και τη γεωγραφική θέση κάθε Δήμου που προτείνεται από την ΕΕΤΑΑ. Στόχος της Μονάδας αυτής είναι να επιτρέπει την ανάπτυξη των εκάστοτε δημοτικών πολιτικών και προγραμμάτων με την οπτική του φύλου, σχεδιάζοντας και μεριμνώντας για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των γυναικών και ανδρών σε όλους τους τομείς (ΓΓΙΦ, 2011).

❖ **Δημοτικές Επιτροπές Ισότητας (ΔΕΠΙΣ)**

Με άρθρο 6 του νόμου **Ν.4604/2019** θεσμοθετείται και η σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας, η οποία είναι συμβουλευτικό, προς το Δημοτικό Συμβούλιο, όργανο με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) σε συνεργασία με την αρμόδια υπηρεσία του δήμου, συμμετέχει και υποστηρίζει την ένταξη της ισότητας των φύλων στις πολιτικές του δήμου, εισηγείται και συμμετέχει στην εκπόνηση σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων σε τοπικό επίπεδο,

β) διατυπώνει προτάσεις και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του δήμου τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για την προώθηση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε όλους τους τομείς της οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής ζωής.

γ) συνεργάζεται με την Περιφερειακή Επιτροπή Ισότητας των Φύλων, τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσιακές μονάδες του δήμου και με δομές και συλλογικότητες που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προώθησης θεμάτων ισότητας των φύλων και δικαιωμάτων των γυναικών σε τοπικό επίπεδο

δ) συνεργάζεται με τις δομές του Δικτύου της ΓΓΔΟΠΙΦ για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών, καθώς και με φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

❖ **Αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝ.Π.Ε. και Κ.Ε.Δ.Ε.**

Με το άρθρο 8 του Ν. 4604/2019 τροποποιείται ο ν.3852/2010 και θεσμοθετούνται αυτοτελή Γραφεία Ισότητας σε ΕΝ.Π.Ε. και Κ.Ε.Δ.Ε. τα οποία έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) ενημερώνουν τα δημοτικά και περιφερειακά συμβούλια για τη συγκρότηση της Περιφερειακής και της Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας των Φύλων, αντίστοιχα

β) συνεργάζονται με τους δήμους και τις περιφέρειες, με σκοπό την ανάδειξη και υλοποίηση σχεδίων και δράσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο για την ισότητα των φύλων

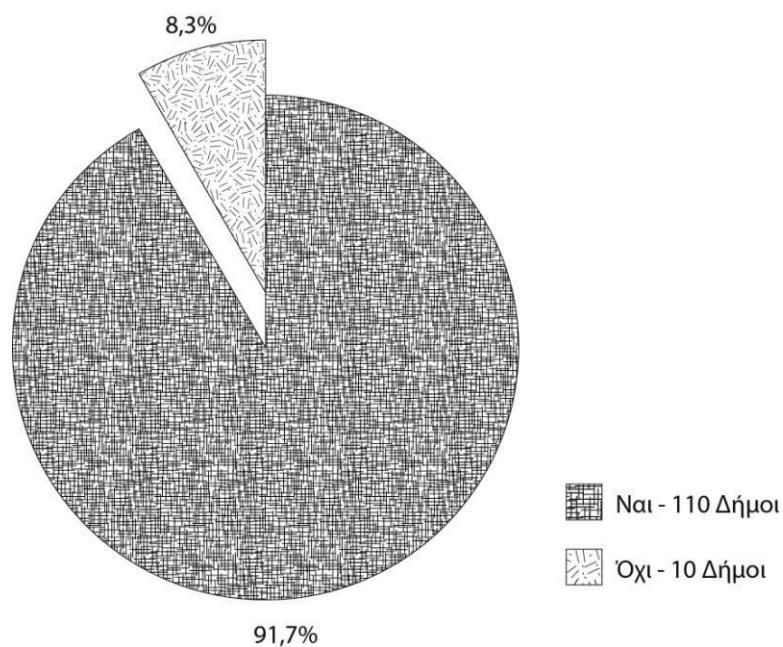
γ) συνεργάζονται με τις αρμόδιες υπηρεσίες των δήμων και των περιφερειών για την κατάρτιση τοπικού και περιφερειακού σχεδίου δράσης για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην απασχόληση

δ) συνεργάζονται με τις αιρετές και τις υποψήφιες αιρετές γυναίκες της τοπικής αυτοδιοίκησης για την ανάπτυξη δικτύων συνεργασιών με τους φορείς της αυτοδιοίκησης, με σκοπό την ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των γυναικών στη λήψη αποφάσεων στην τοπική αυτοδιοίκηση

ε) ενημερώνουν τις γυναίκες για τις δράσεις των Γραφείων Ισότητας, της ΓΓΔΟΠΙΦ και άλλων φορέων που δραστηριοποιούνται σε θέματα ισότητας των φύλων.

3.2. Αποτελέσματα Έρευνας

1) Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 1: Απαντήσεις Δήμων στην ερώτηση για το αν γνωρίζουν την ύπαρξη της Ευρωπαϊκής Χάρτας

Από τους 120 Δήμους που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο, οι 110 (91,7%) δήλωσαν ότι γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες. Ενώ μόλις το 8,3% (10 Δήμοι) του δείγματος δήλωσε ότι δεν γνωρίζει τη Χάρτα.

Οι Δήμοι που δήλωσαν ότι δεν γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες είναι:

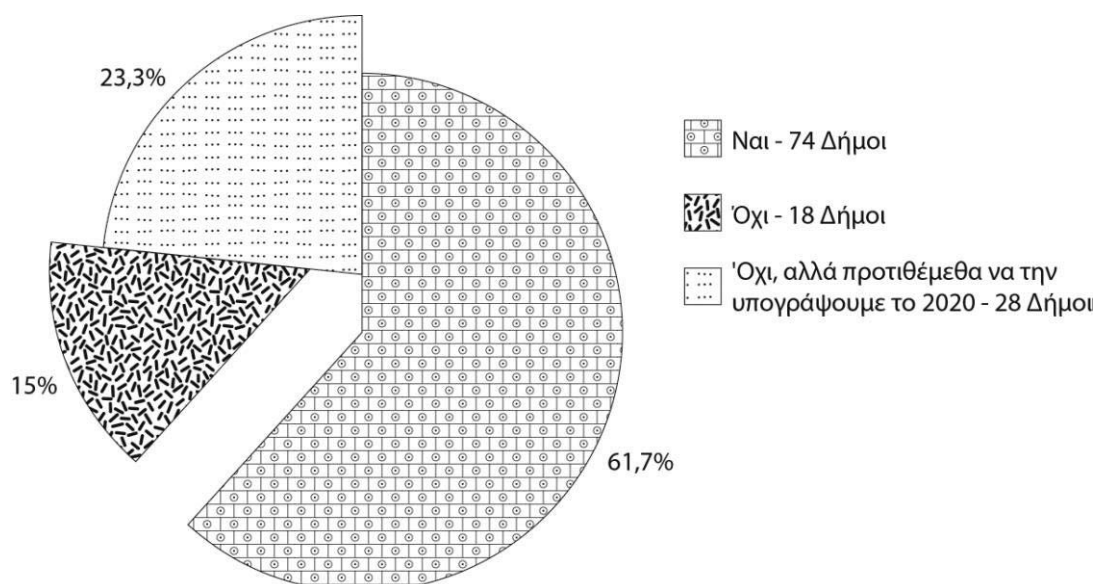
Αβδήρων
Αρταίων

Κασσάνδρας
Μετσόβου
Ναυπακτίας
Παιονίας
Πλατανιά
Πύδνας Κολινδρού
Τεμπών
Χίου

Οι απαντήσεις αυτές είναι εν μέρει αντιφατικές, εάν τις συγκρίνουμε με τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου για το έτος 2018, καθώς οι Δήμοι Αρταίων, Μετσόβου και Χίου είχαν δηλώσει ότι γνωρίζουν τη Χάρτα², κάτι που ενισχύει τα συμπεράσματα των προηγούμενων μελετών που αφορούν την ελλιπή πληροφόρηση των Δήμων για τα θέματα ισότητας καθώς και την ενδεχόμενη αναρμοδιότητα της/του υπαλλήλου που συμπληρώνει το ερωτηματολόγιο.

² Οι Δήμοι Κασσάνδρας, Πλατανιά, Πύδνας Κολινδρού και Τεμπών δεν είχαν ανταποκριθεί στο ερωτηματολόγιο ενώ οι Δήμοι Αβδήρων, Ναυπακτίας και Παιονίας διατήρησαν την αποφατική τους απάντηση.

2) Έχετε υπογράψει την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Γράφημα 2: Απαντήσεις Δήμων στην ερώτηση για το αν έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα

Από το σύνολο του δείγματος (120 Δήμοι), το 61,7% απάντησε θετικά στην ερώτηση που αφορά την υπογραφή της Ευρωπαϊκής Χάρτας Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, σε αντίθεση με το 15% των Δήμων οι οποίοι απάντησαν αρνητικά.

Υψηλότερο, σε σχέση με την περυσινή έρευνα (2018), φαίνεται να είναι το ποσοστό των Δήμων οι οποίοι δήλωσαν ότι προτίθενται να προχωρήσουν στην υπογραφή της Χάρτας. Το ποσοστό για το έτος 2019 διαμορφώνεται σε 23,3% από 19,2% που ήταν το προηγούμενο έτος.

Από τους 110 Δήμους που δήλωσαν ότι γνωρίζουν την Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, οι 73 δήλωσαν ότι την έχουν υπογράψει, ποσοστό που φτάνει τις 66,4 ποσοστιαίες μονάδες. Οι Δήμοι αυτοί είναι οι:

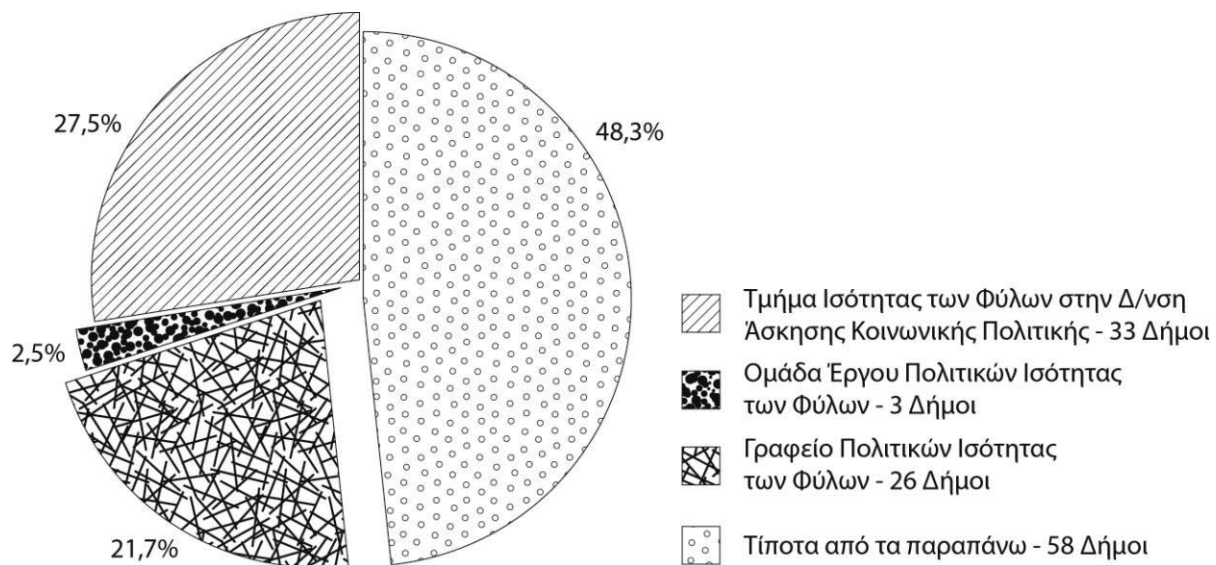
Αγίας Παρασκευής	Κερατσινίου-Δραπετσώνας
------------------	-------------------------

Αγίου Δημητρίου	Κιλελέρ
Αγίων Αναργύρων-Καματερού	Κομοτηνής
Αθηναίων	Κορδελιού-Εύοσμου
Αιγάλεω	Κω
Αλεξανδρούπολης	Λαγκαδά
Αλμυρού	Λαμιέων
Αλμωπίας	Λεβαδέων
Αμφίκλειας-Ελάτειας	Λυκόβρυσσης-Πεύκης
Ανωγείων	Μεγαρέων
Αργοστολίου	Μεσσήνης
Άργους Ορεστικού	Μεταμόρφωσης
Βέροιας	Μοσχάτου-Ταύρου
Βόλβης	Νέας Προποντίδας
Βόλου	Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη
Γαλατσίου	Νικόλαου Σκουφά
Δελφών	Ξάνθης
Δράμας	Ορεστιάδας
Δωδώνης	Παλαιού Φαλήρου
Ελληνικού-Αργυρούπολης	Παπάγου-Χολαργού
Ζακύνθου	Παύλου Μελά
Ζωγράφου	Πειραιά
Ηρακλείας	Περιστερίου

Ηρακλείου Αττικής	Πυλαίας Χορτιάτη
Ηρακλείου Κρήτης	Πύλου-Νέστορος
Θέρμης	Ρόδου
Θεσσαλονίκης	Σερρών
Θηβαίων	Σουλίου
Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου	Σπάτων-Αρτέμιδος
Ιλίου	Σύρου Ερμούπολης
Ιωαννιτών	Τρικκαίων
Καβάλας	Τρίπολης
Καλαμαριάς	Χαλανδρίου
Καρδίτσας	Χανίων
Καρπενησίου	Χερσονήσου
Καστοριάς	Ωρωπού
Κατερίνης	

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι ο Δήμος Αρταίων παρόλο που στην παραπάνω ερώτηση δήλωσε ότι δεν γνωρίζει την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες", δήλωσε ωστόσο ότι έχει προχωρήσει στην υπογραφή της Χάρτας, κάτι που ενισχύει το συμπέρασμα του προηγούμενου ερωτήματος.

3α) Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων;

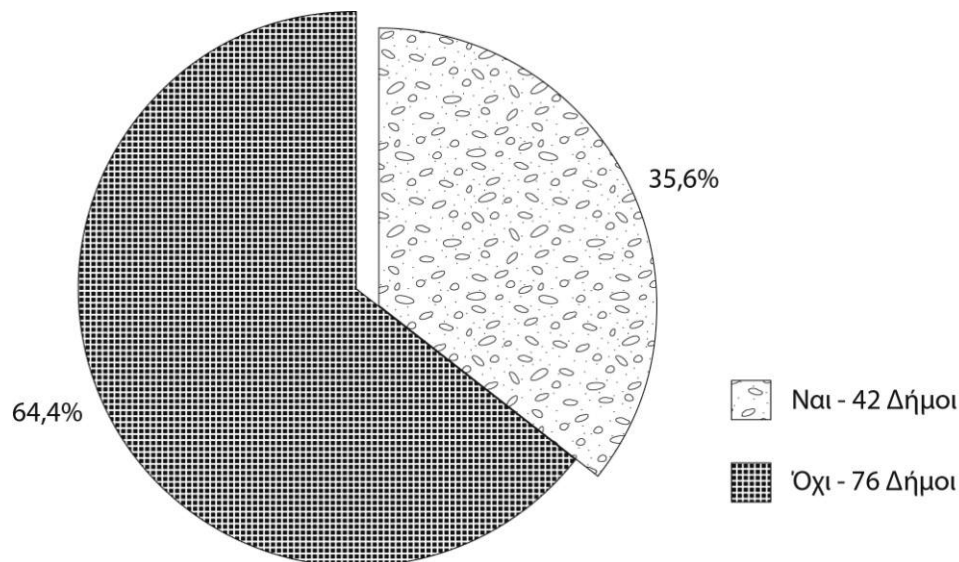
Γράφημα 3: Απαντήσεις Δήμων στην ερώτηση για το αν διαθέτουν διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων και ποια είναι αυτή

Αναφορικά με τους Δήμους του δείγματος, οι 62 (ποσοστό 51,7%) δήλωσαν ότι διαθέτουν διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων. Πιο αναλυτικά, το 27,5% (33 Δήμοι) δήλωσε ότι διαθέτει Τμήμα Ισότητας των Φύλων, το 21,7% δήλωσε ότι διαθέτει Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων και τέλος το 2,5% δήλωσε ότι διαθέτει Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων.

Δίνοντας έμφαση στους 58 Δήμους οι οποίοι δήλωσαν ότι δε διαθέτουν καμία διακριτή υπηρεσιακή μονάδα για θέματα ισότητας των φύλων, παρατηρήσαμε ότι στην ερώτηση που τους απευθύναμε για το ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου, 7 από αυτούς δήλωσαν ότι διαθέτουν Δημοτική Επιτροπή Ισότητας (ΔΕΠΙΣ), 2 Δήμοι δήλωσαν ότι βρίσκονται σε διαδικασία σύστασης ΔΕΠΙΣ,

15 Δήμοι είτε απάντησαν πως δεν διαθέτουν καμία αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου είτε δεν απάντησαν καθόλου, 21 Δήμοι ανέφεραν ως αρμόδιες μονάδες τις Διευθύνσεις ή τα Τμήματα ή τα Γραφεία Κοινωνικής Πολιτικής, Κοινωνικής Προστασίας, Κοινωνικής Μέριμνας. 5 Δήμοι ανέφεραν ως αρμόδια μονάδα τα Κέντρα Κοινότητας ή τα Κέντρα Γυναικών του Δήμου. Οι Δήμοι Πρέβεζας και Αρταίων προσδιόρισαν ως αρμόδια μονάδα τα Συμβουλευτικά Κέντρα που λειτουργούν στην περιοχή ενώ μόνο ο Δήμος Παύλου Μελά αναφέρθηκε στην Κοινωνική Υπηρεσία του Δήμου.

αα. Έχει οριστεί ειδικός/ή σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert);³

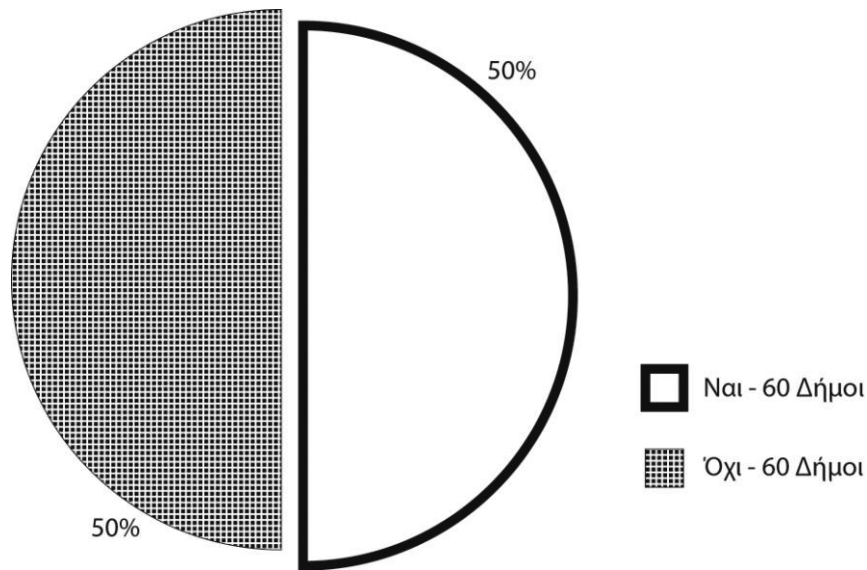

Γράφημα 4: Απαντήσεις Δήμων σχετικά με το εάν έχει οριστεί ειδικός σε θέματα ισότητας φύλων (gender expert)

Στο ερώτημα για την ύπαρξη εξειδικευμένου στελέχους σε θέματα ισότητας των φύλων, από τους 118 Δήμους που απάντησαν, ποσοστό 35,6% (42 Δήμοι) δήλωσε ότι διαθέτει τέτοιο στέλεχος έναντι του 64,4% (76 Δήμοι) των Δήμων οι οποίοι δήλωσαν ότι δε διαθέτουν.

³ Η συμπλήρωση της απάντησης ήταν μη υποχρεωτική. Ο συνολικός αριθμός των Δήμων που απάντησαν ήταν 118 από το συνολικό δείγμα των 120. Οι 2 Δήμοι που δεν απάντησαν στην ερώτηση ήταν ο Δήμος Θεσσαλονίκης και ο Δήμος Χανίων.

β. Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων (ΔΕΠΙΣ);

Γράφημα 5: Απαντήσεις σχετικά με το εάν έχει συσταθεί ΔΕΠΙΣ στους Δήμους

Από το σύνολο των 120 Δήμων οι οποίοι αποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο, ακριβώς οι μισοί (60 Δήμοι) δήλωσαν ότι έχουν συγκροτήσει ΔΕΠΙΣ.

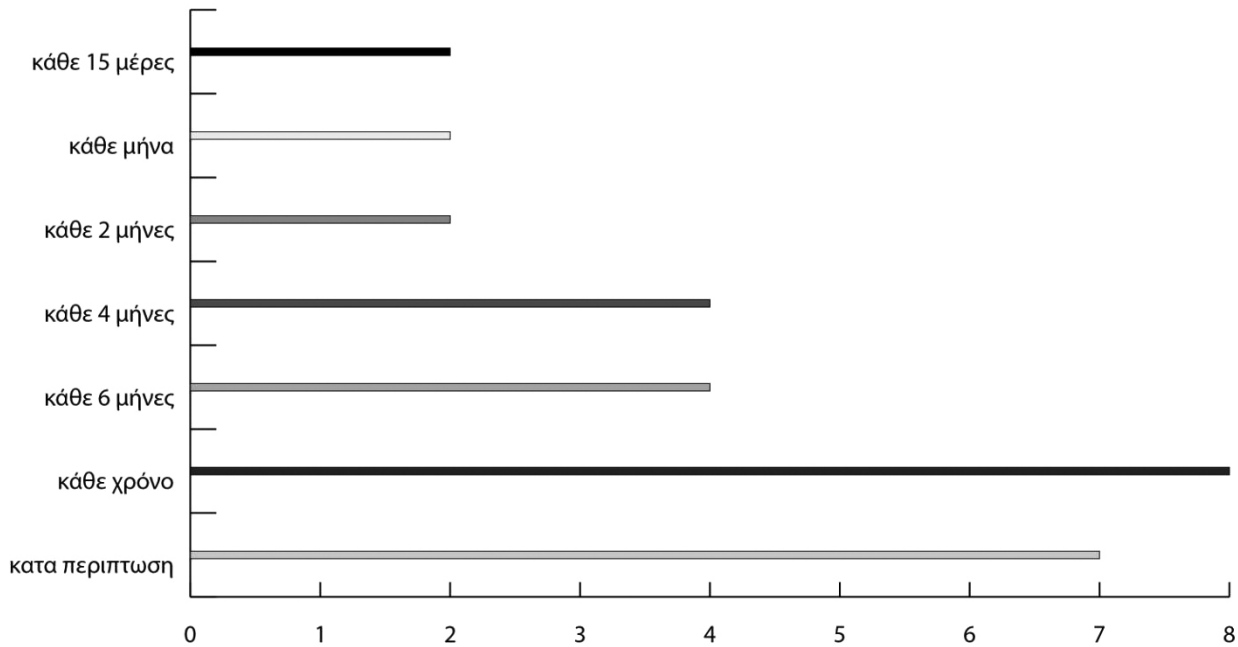
Από τους Δήμους που δήλωσαν ότι διαθέτουν ΔΕΠΙΣ, οι 45 δήλωσαν ότι έχουν υπογράψει την Χάρτα. Κατόπιν σχετικής αντιπαραβολής με το αρχείο της ΓΓΔΟΠΙΦ, ο Δήμος Δωδώνης παρότι έχει συστήσει ΔΕΠΙΣ, δεν έχει προχωρήσει ακόμη στην υπογραφή της Χάρτας, παρά την σχετική καταφατική του απάντηση στο αντίστοιχο ερώτημα του ερωτηματολογίου.

Μετά από αντιπαραβολή με το αρχείο της ΓΓΔΟΠΙΦ διαπιστώθηκε ότι, από τους 60 Δήμους του δείγματος που δήλωσαν ότι δε διαθέτουν ΔΕΠΙΣ, 19 εξ' αυτών στην πραγματικότητα διαθέτουν. Ενώ, 11 από τους Δήμους που δήλωσαν ότι διαθέτουν ΔΕΠΙΣ, δεν έχουν ακόμα προχωρήσει στη σύστασή

της. Περαιτέρω, 8 Δήμοι που το 2018 είχαν απαντήσει αρνητικά στην σχετική ερώτηση, το 2019 προχώρησαν στη σύσταση ΔΕΠΙΣ.

Αδιαμφισβήτητα επιβεβαιώθηκε η υπόθεση που παρουσιάσαμε στην Ετήσια Έκθεση για την Καταγραφή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους για το έτος 2018. Το ποσοστό συγκρότησης των ΔΕΠΙΣ, αναμένουμε ότι θα αυξηθεί μετά τη θεσμοθέτηση τους το 2019, μέσω του άρθ. 8 του Ν. 4604/2019', με τον αριθμό των Δήμων που πλέον έχουν συστήσει ΔΕΠΙΣ να αυξάνεται από 38 (2018) σε 60 όπως αναφέρθηκε και παραπάνω.

4) Με ποια συχνότητα συνεδρίασε η Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων το 2019;

Γράφημα 6: Συχνότητα συνεδριάσεων ΔΕΠΙΣ στους Δήμους

Οι Δήμοι Βόλου και Λαμιέων δήλωσαν ότι οι συνεδριάσεις της ΔΕΠΙΣ πραγματοποιούνται κάθε 15 μέρες, οι Δήμοι Αθηναίων και Παλαιού Φαλήρου κάθε μήνα, οι Δήμοι Ιωαννιτών και Ωρωπού κάθε 2 μήνες, οι Δήμοι Αγίου Δημητρίου, Καρπενησίου, Κομοτηνής και Λεβαδέων κάθε 4 μήνες. Κάθε 6 μήνες δήλωσαν ότι συνεδριάζουν οι ΔΕΠΙΣ 4 Δήμων (Αλμωπίας, Αρταίων, Καλαμαριάς και Τεμπών), κάθε χρόνο συνεδριάζουν οι ΔΕΠΙΣ 8 Δήμων (Αιγάλεω, Γαλατσίου, Ηγουμενίτσας, Ηρακλείου Αττικής, Ιλίου, Μοσχάτου-Ταύρου, Νικολάου Σκουφά και Σερρών), τέλος οι Δήμοι οι οποίοι δήλωσαν ότι η ΔΕΠΙΣ συνεδριάζει κατά περίπτωση είναι οι εξής 7: Δήμος Αλεξανδρούπολης, Δήμος Ανωγείων, Δήμος Βέροιας, Δήμος Ηρακλείου Κρήτης, Δήμος Θεσσαλονίκης, Δήμος Ορεστιάδας και ο Δήμος Πύλου-Νέστορος.

Ορισμένες αφορμές για συνεδρίαση, όπως αυτές καταγράφηκαν, ήταν οι εξής:

α. Σχεδιασμός και οργάνωση δράσεων ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης τοπικής κοινωνίας (Δήμος Αλεξανδρούπολης)

β. Υποστήριξη σε δράσεις που αφορούν και την ισότητα των φύλων (Δήμος Ανωγείων)

γ. Η σύστασή της και η δικτύωση με τοπικούς φορείς (Δήμος Βέροιας)

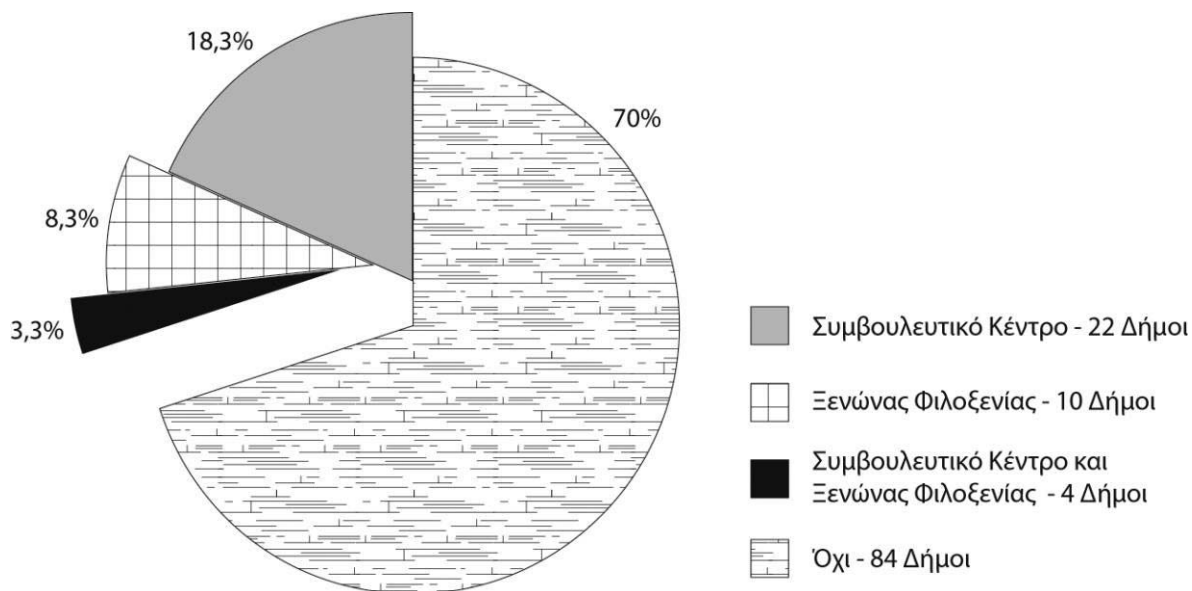
δ. Θέματα που αφορούν την λειτουργία του Ξενώνα Φιλοξενίας Γυναικών (Δήμος Θεσσαλονίκης)

ε. Διοργάνωση εκδηλώσεων (Δήμος Ορεστιάδας)

στ. Διακρίσεις (Δήμος Πύλου-Νέστορος)

Συμπεραίνουμε και πάλι ότι, με κάποιες εξαιρέσεις, οι περισσότερες ΔΕΠΙΣ συνεδριάζουν σπανιότερα από τη συνιστώμενη (βλ. Ετήσια Έκθεση 2018) συχνότητα (κάθε δύο μήνες). Αναμένουμε ότι μετά την ψήφιση του Ν.4604/2019 που καθιέρωσε τις ΔΕΠΙΣ ως υποχρεωτικές και την αύξηση του αριθμού των ΔΕΠΙΣ για το λόγο αυτό, η συχνότητα αυτή θα πυκνώσει. Δράσεις ενημέρωσης της ΓΓΔΟΠΙΦ και συστάσεις για τον τρόπο λειτουργίας θα αποτελέσουν χρήσιμα εργαλεία για την περαιτέρω ενεργοποίηση των ΔΕΠΙΣ.

5) Διαθέτετε δομές αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών; (πολλαπλές απαντήσεις)

Γράφημα 7: Απαντήσεις Δήμων για την διαθεσιμότητα δομών αντιμετώπισης της έμφυλης βίας

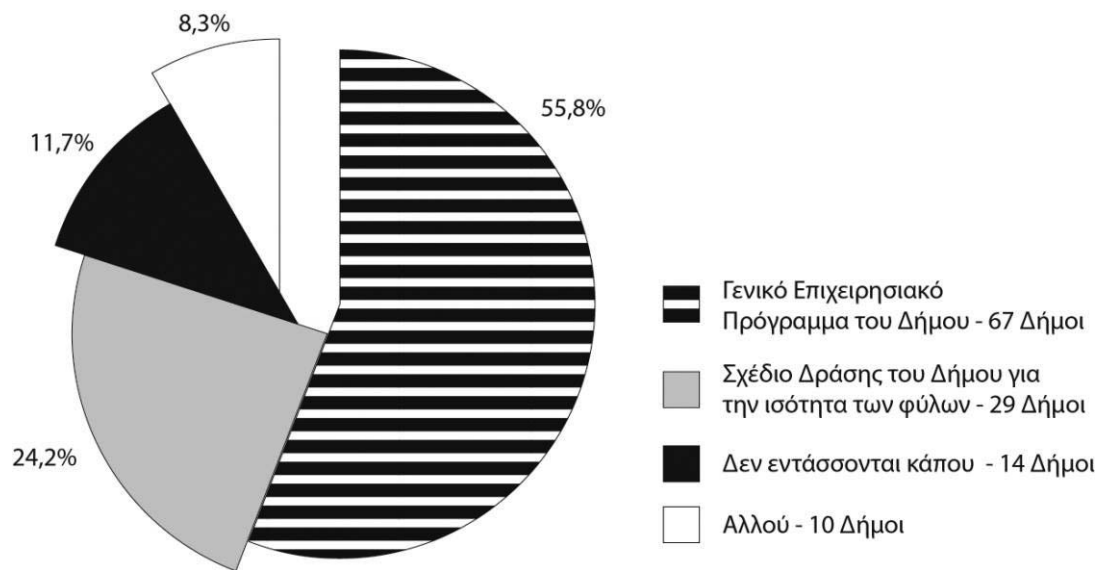
Στο ερώτημα αυτό, το 70% του δείγματος (84 Δήμοι) απάντησαν στο ερωτηματολόγιο ότι δε διαθέτουν κάποια διακριτή δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών. Από τους υπόλοιπους Δήμους οι οποίοι δήλωσαν ότι διαθέτουν κάποια δομή, το 18,3% (22 Δήμοι) απάντησε ότι διαθέτει Συμβουλευτικό Κέντρο, το 8,3% (10 Δήμοι) απάντησε ότι διαθέτει Ξενώνα Φιλοξενίας ενώ το 3,3% (4 Δήμοι) απάντησε ότι διαθέτει και τις δύο προαναφερθείσες δομές.

Περισσότεροι από 40 Δήμοι (πάνω από το 33,3% του δείγματος) οι οποίοι δήλωσαν ότι δε διαθέτουν κάποια δομή αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών, σε επόμενη διευκρινιστική ερώτηση σχετικά με το πού παραπέμπουν τα περιστατικά βίας ανέφεραν τα Συμβουλευτικά Κέντρα όμορων Δήμων.⁴

⁴ Δεδομένου ότι η παραπάνω ερώτηση μπορούσε να λάβει πολλαπλές απαντήσεις, ο Δήμος Πέλλας δήλωσε ως απάντηση και «Συμβουλευτικό Κέντρο» και «Όχι». Θεωρούμε πως η απάντηση «Όχι» δηλώθηκε εκ παραδρομής και άρα στο Γράφημα 7, η απάντηση αυτή έχει διαγραφεί.

Επιβεβαιώνεται το εύρημα της έρευνας του 2018 για τη συσχέτιση της υπογραφής της Χάρτας από τους Δήμους με την ύπαρξη διακριτών δομών αντιμετώπισης της βίας. Έτσι, η πλειοψηφία (86%) των Δήμων που διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο ή και Ξενώνα έχουν υπογράψει τη Χάρτα. Από τους Δήμους που διαθέτουν Συμβουλευτικό Κέντρο μόνο πέντε δεν έχουν προχωρήσει και στην υπογραφή της Χάρτας, τρεις από τους οποίους δήλωσαν ωστόσο ότι θα υπογράψουν μέσα στο 2020. Το εύρημα αυτό ενισχύει περαιτέρω το επιχείρημα ότι η ύπαρξη διακριτής δομής για την αντιμετώπιση της βίας παίζει μεγάλο ρόλο στην ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και κατ' επέκταση της διοίκησης του Δήμου σε ζητήματα ισότητας.

6) Πού εντάσσονται τα θέματα ισότητας των φύλων;

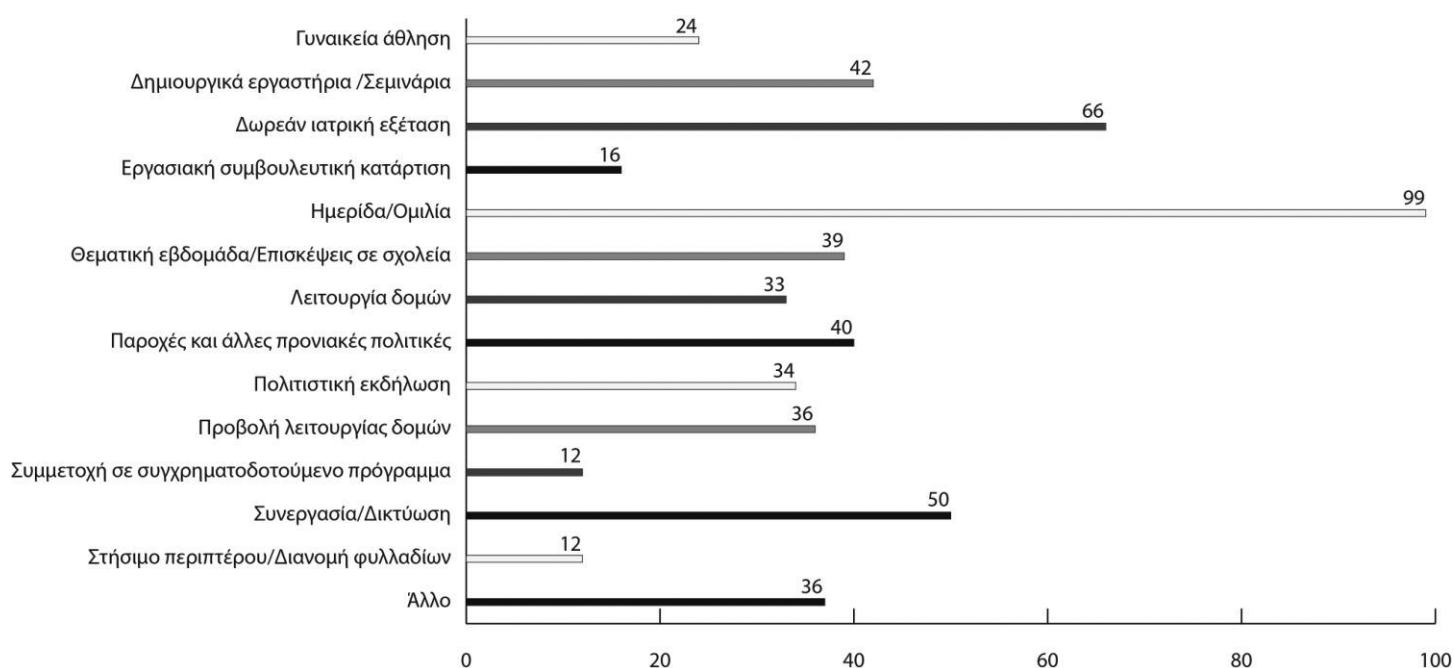

Γράφημα 8: Απαντήσεις Δήμων σχετικά με την ένταξη των θεμάτων ισότητας

Στο δείγμα των 120 Δήμων, οι 67 (ποσοστό 55,8%) δήλωσαν ότι εντάσσουν τα θέματα ισότητας των φύλων στο Γενικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου, οι 29 (ποσοστό 24,2%) δήλωσαν ότι τα θέματα ισότητας φύλων εντάσσονται στο Σχέδιο Δράσης για την ισότητα των φύλων, οι 14 Δήμοι (ποσοστό 11,7%) δήλωσαν ότι δεν εντάσσονται κάπου τα θέματα αυτά ενώ 10 Δήμοι (ποσοστό 8,3%) δήλωσαν ότι τα θέματα ισότητας των φύλων εντάσσονται κάπου αλλού.

Αντιπαραβάλλοντας τα στοιχεία των απαντήσεων στο ερωτηματολόγιο με τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΓΓΔΟΠΙΦ, φάνηκε ότι από τους 29 Δήμους που δήλωσαν ότι τα θέματα ισότητας φύλων εντάσσονται στο Σχέδιο Δράσης του Δήμου για την ισότητα των φύλων, γεγονός που προϋποθέτει την υπογραφή της Χάρτας, μόλις οι 19 έχουν προχωρήσει στην υπογραφή της Χάρτας (ποσοστό 25,7% όσων έχουν υπογράψει την Χάρτα). Επομένως, συμπεραίνουμε ότι η απάντηση ορισμένων Δήμων στο παραπάνω ερώτημα δεν είναι ακριβής και είναι ενδεικτική της έλλειψης διάχυσης της πληροφορίας μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας του Δήμου και της Διοίκησης.

7) Είδος δράσεων

Γράφημα 9: Σύνολο απαντήσεων για το είδος των δράσεων του κάθε Δήμου

Ο συνολικός αριθμός των δράσεων που δηλώθηκαν στα ερωτηματολόγια είναι 539. Ο αριθμός αυτός είναι μεγαλύτερος από τον αριθμό της προηγούμενης χρονιάς (400 δράσεις), κάτι που εκτιμάται ως εξαιρετικά θετικό και που αποδίδουμε:

- στην αύξηση του αριθμού των Δήμων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο
- στην καλύτερη πληροφόρηση των στελεχών σχετικά με το τι συνιστά δράση ισότητας μέσω της ετήσιας διαδικασίας συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου
- στην υποβοήθηση των Δήμων από το αρμόδιο Τμήμα (Παρακολούθησης) της ΓΓΔΟΠΙΦ
- στην ενεργοποίηση των τοπικών κοινοτήτων
- στην αξιοποίηση των «καλών πρακτικών» που περιλήφθηκαν στην Ετήσια Έκθεση 2018.

Αναλυτικότερα, η κατανομή του είδους των δράσεων που υλοποίησαν οι Δήμοι το 2019 είναι η εξής:

- Ο μεγαλύτερος αριθμός των δράσεων καταγράφηκε στο είδος **‘Ημερίδα/Ομιλία’** με 99 καταχωρίσεις, ποσοστό 18,37% του συνολικού αριθμού των δράσεων. Η πλειοψηφία των εν λόγω δράσεων υλοποιήθηκαν στα πλαίσια της 25^{ης} Νοεμβρίου, Παγκόσμια Ημέρα για την Εξάλειψη της Βίας κατά των Γυναικών και της 8^{ης} Μαρτίου, Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας. Οι υπόλοιπες δράσεις αυτής της κατηγορίας αφορούσαν και πάλι την έμφυλη βία, την υγεία των γυναικών και την ενημέρωση και πρόληψη της έμφυλης βίας στο σχολείο και την οικογένεια.
- Στη συνέχεια παρατηρούμε 66 Δήμους να έχουν εντάξει την δράση τους στο είδος **‘Δωρεάν ιατρική εξέταση’** (ποσοστό 12,24% του συνολικού αριθμού των δράσεων). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις κυρίως από κινητές μονάδες όπως τεστ ΠΑΠ, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφία, εμβολιασμούς παιδιών οικογενειών Ρομά, καθώς και δωρεάν υπηρεσίες ψυχικής υγείας για όλους/ες τους/τις δημότες/ισσες.
- 50 Δήμοι πραγματοποίησαν δράσεις στο είδος **‘Συνεργασία/Δικτύωση’** (9,28%). Οι εν λόγω δράσεις αφορούν κυρίως στη δικτύωση των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων με τις υπόλοιπες κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχουν οι Δήμοι για την καλύτερη συνεργασία αναφορικά με περιστατικά έμφυλης βίας, αλλά και με ΜΚΟ και φορείς που δραστηριοποιούνται σε δομές προσφύγων, με τις Περιφέρειες και με τα σχολεία υποδοχής παιδιών προσφύγων των Δήμων για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας κατά των γυναικών προσφύγων και των παιδιών τους.
- 42 Δήμοι πραγματοποίησαν δράσεις στο είδος **‘Δημιουργικά εργαστήρια/ Σεμινάρια’** (7,79%). Σε αυτές τις δράσεις περιλαμβάνονται εργαστήρια πολιτιστικού χαρακτήρα απευθυνόμενα σε ένα εύρος γυναικών (μητέρες, γυναίκες τρίτης ηλικίας, άνεργες κλπ), συμμετοχικά εργαστήρια με γυναίκες πρόσφυγες και γυναίκες Ρομά, όπως και βιωματικά εργαστήρια σε σχολεία για την έμφυλη βία. Μικρός μέρος αυτών των δράσεων αφορούσαν σε επιμορφωτικά σεμινάρια στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων των Δήμων σε συνεργασία με άλλους φορείς,

- 40 Δήμοι πραγματοποίησαν δράσεις στο είδος **‘Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές’** (7,42%). Σε αυτές περιλαμβάνονται τα προνοιακά και κοινωνικά επιδόματα, οι δράσεις των Κέντρων Κοινότητας Ρομά, οι βρεφονηπιακοί σταθμοί και τα κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, διανομή τροφίμων, ενισχυτική διδασκαλία σε ενήλικες Ρομά κ.α.
- 55 Δήμοι κατέγραψαν δράσεις στο είδος **‘Άλλο’** (10,20% επί του συνόλου των δράσεων) που αφορούσαν κάποιο άλλο πεδίο (πολιτιστικές εκδηλώσεις και δράσης ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης κυρίως).

Παρατηρείται και πάλι ότι η πλειοψηφία των δράσεων συνδέεται με δράσεις ενημέρωσης για τη Βία κατά των γυναικών και για τη θέση της γυναίκας, ενόψει της 25^{ης} Νοεμβρίου και 8^{ης} Μαρτίου αντίστοιχα. Παραμένει υπό εξέταση το περιεχόμενο των δράσεων αυτών, ιδιαίτερα για τη μέρα της γυναίκας όπου συχνά επικρατεί σύγχυση σχετικά με το νόημα της γιορτής.

Αξιολογείται αντίθετα ως θετικό το γεγονός ότι παραπάνω από τους μισούς Δήμους του δείγματος (66) διενέργησαν δωρεάν ιατρικές εξετάσεις σε γυναίκες.

Όσον αφορά ειδικότερα σε δράσεις που καταγράφηκαν από τους Δήμους με λιγότερες από 40 καταχωρίσεις (δράσεων), αυτές είναι:

- **Θεματική εβδομάδα/Επισκέψεις σε σχολεία**, 39 εγγραφές (7,24%). Εδώ στελέχη των Συμβουλευτικών Κέντρων επισκέφθηκαν Γυμνάσια και Λύκεια των Δήμων, σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και σχολεία όπου φοιτούν πρόσφυγες για να μοιράσουν ενημερωτικό υλικό και να συζητήσουν με τους/τις μαθητές/ριες για τα δικαιώματα, τα έμφυλα στερεότυπα και την έμφυλη βία.
- **Προβολή λειτουργίας δομών**, 36 εγγραφές (6,68%). Σε αυτό το πεδίο συμπεριλαμβάνονται οι συνεντεύξεις στελεχών των Συμβουλευτικών Κέντρων σε τοπικά μέσα ενημέρωσης, η λειτουργία ιστοσελίδων και η διανομή ενημερωτικού υλικού.

- **Πολιτιστική εκδήλωση**, 34 εγγραφές (6,31%). Πρόκειται για διαγωνισμούς και εκθέσεις φωτογραφίας, θεατρικές παραστάσεις, προβολές ταινιών, δωρεές βιβλίων και παρουσιάσεις βιβλίων με θέμα την γυναίκα, την ισότητα των φύλων, την εμπορία ανθρώπων.
- **Λειτουργία δομών**, 34 εγγραφές (6,31%). Οι Δήμοι σε αυτό το πεδίο ανέφεραν τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων και Ξενώνων, Κέντρων Γυναίκων, Ιατρείων Μητρικού Θηλασμού, Παιδικών Σταθμών, Κοινωνικών Παντοπωλείων, Ανοικτών Δομών Φιλοξενίας Ηλικιωμένων, κοινωνικών φροντιστηρίων, κοινωνικών φαρμακείων, κοινωνικών παντοπωλείων, υποστηρικτικών υπηρεσιών για Ρομά, το πρόγραμμα Βοήθεια στο Σπίτι, δημοτικών βιβλιοθηκών κ.α.
- **Γυναικεία άθληση**, 24 εγγραφές (4,45%) που περιλάμβαναν δωρεάν σεμινάρια αυτοάμυνας για γυναίκες, προγράμματα θεραπευτικής γυμναστικής για γυναίκες τρίτης ηλικίας, καθώς και εξειδικευμένα δωρεάν προγράμματα γυμναστικής και χορού αποκλειστικά για γυναίκες.
- **Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση**, 16 εγγραφές (2,97%) που αφορούν σε υπηρεσίες εργασιακής συμβουλευτικής που παρέχονται από τα Συμβουλευτικά Κέντρα, αλλά εξειδικευμένα Κέντρα Απασχόλησης των Δήμων με τη μορφή σεμιναρίων και συνεδριών.

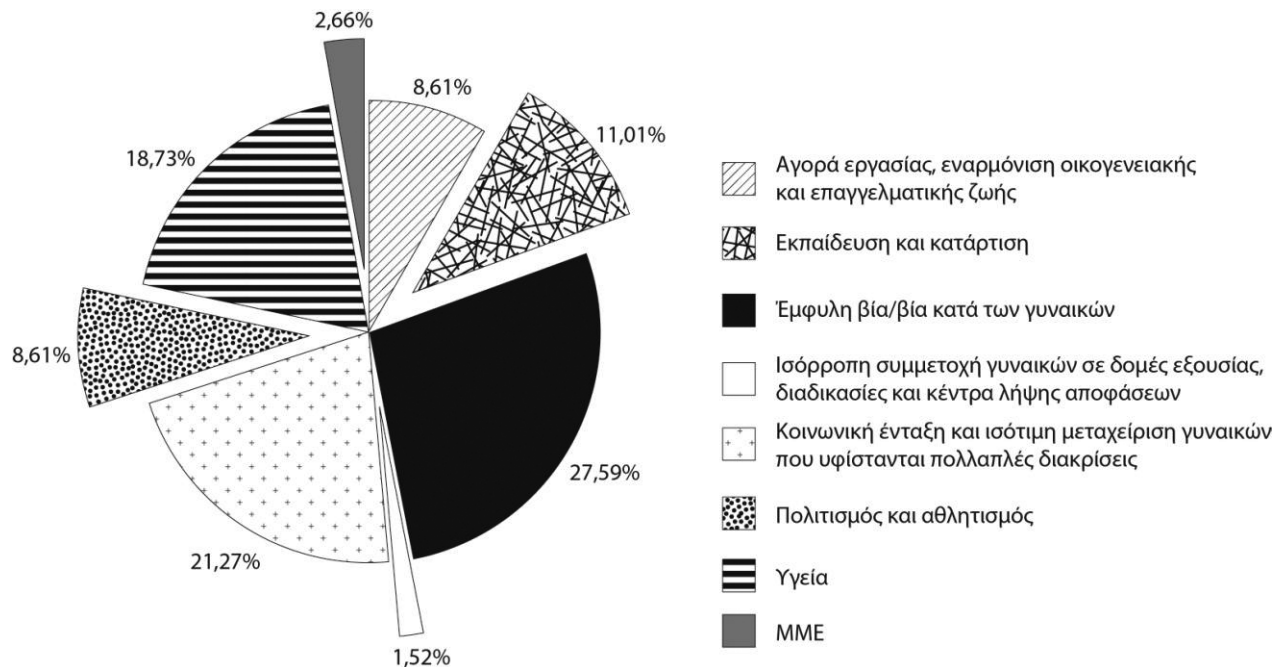
και τέλος με 12 εγγραφές και ποσοστό 2,23% του συνολικού αριθμού των δράσεων:

- **Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα** που αφορά είτε στη συνέχιση της λειτουργίας των υπαρχουσών δομών (Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες, παιδικοί σταθμοί, κέντρα δημιουργικής απασχόλησης, κοινωνικά εστιατόρια) είτε σε ευρωπαϊκά προγράμματα σχεδιασμού πολιτικών ισότητας.
- **Στήσιμο περιπτέρου/Διανομή φυλλαδίων**

Παρατηρείται και πάλι ότι η πλειοψηφία των δράσεων συνδέονται με τη λειτουργία Συμβουλευτικών Κέντρων για τη Βία στους Δήμους, ενώ συχνά η ίδια η λειτουργία δομών καταγράφεται ως δράση. Απουσία καταγράφεται σε ένα ολιστικό και πολύπλευρο σχέδιο δράσης με αλληλοεξαρτώμενες και αλληλοσυμπληρωματικές δράσεις για την ισότητα των φύλων.

Τα συμπεράσματα αυτά ενισχύονται και από τα ευρήματα του αμέσως επόμενου ερωτήματος.

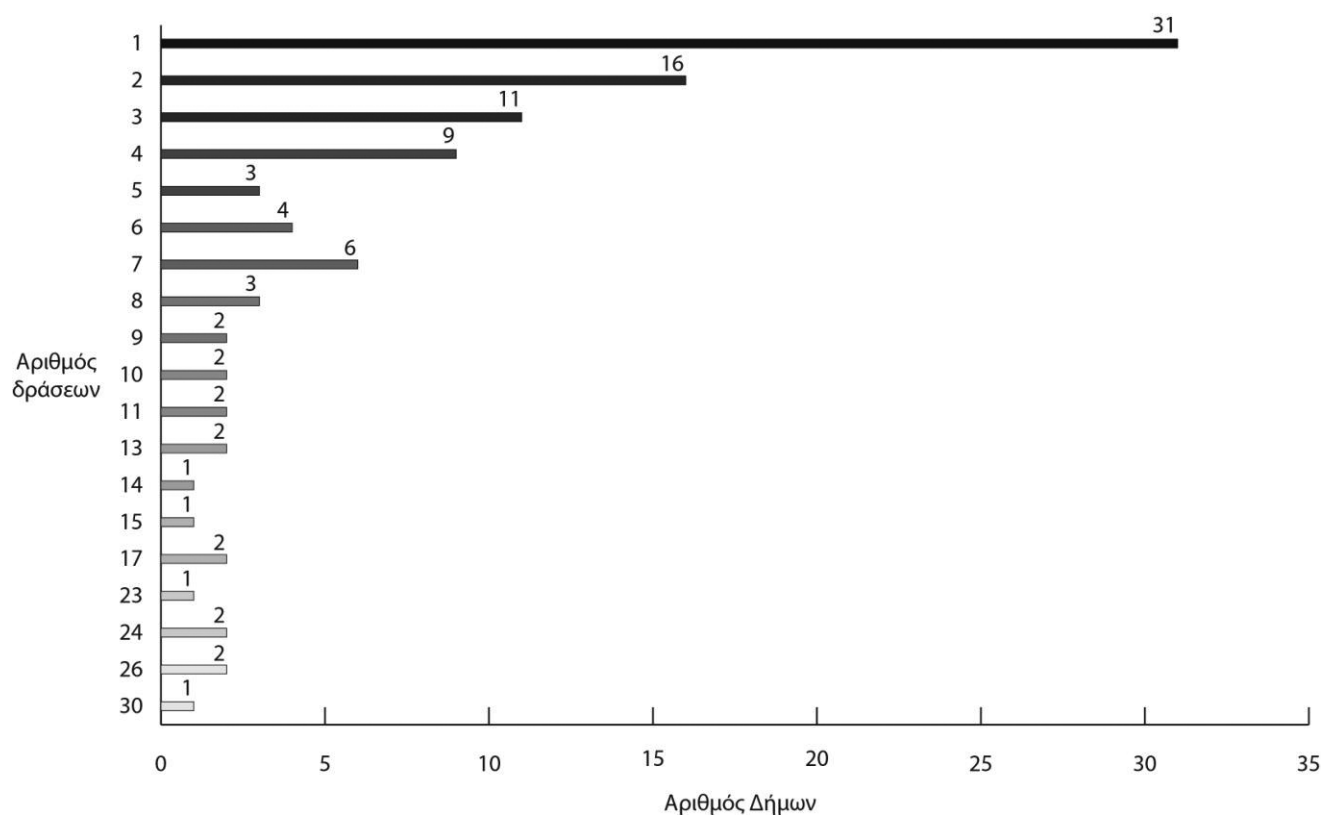
8) Σε ποιο θεματικό πεδίο εντάσσονται οι δράσεις σας;

Γράφημα 10: Σύνολο απαντήσεων για το θεματικό πεδίο των δράσεων του κάθε Δήμου

Παρόμοια αποτελέσματα με αυτά του ερωτηματολογίου της Μελέτης για την εφαρμογή των Πολιτικών Ισότητας στους Δήμους για τα έτη 2017 και 2018, καταγράφηκαν και στην παρούσα έκθεση με το θεματικό πεδίο της Έμφυλης βίας κατά των γυναικών να λαμβάνει τις περισσότερες ενταγμένες δράσεις των Δήμων με ποσοστό 27,59%. Ακολουθεί το πεδίο «Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις» με ποσοστό 21,27% και στη συνέχεια τα θεματικά πεδία «Υγεία» με 18,73%, «Εκπαίδευση και κατάρτιση» με 11,01%, με 8,61% τα πεδία «Πολιτισμός και αθλητισμός» και «Αγορά εργασίας, εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, και τέλος τα θεματικά πεδία «MME» και «Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων» με ποσοστό 2,66% και 1,52% αντίστοιχα.

9) Πόσες δράσεις έχουν λάβει χώρα στον Δήμο σας;

Γράφημα 11: Αριθμός δράσεων που πραγματοποιήθηκαν ανά Δήμο

Ο συνολικός αριθμός των δράσεων που δηλώθηκαν στα ερωτηματολόγια, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, είναι 539. Όπως διακρίνεται στο παραπάνω Γράφημα, 31 από τους Δήμους που αποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο πραγματοποίησαν τουλάχιστον μία δράση, ενώ ένας από τους Δήμους, ο Δήμος Θηβαίων⁵, πραγματοποίησε πάνω από 30 δράσεις.

⁵ Ο Δήμος Θηβαίων τη χρονιά 2018 ήταν ένας από τους τρεις Δήμους-πρωταθλητές σε δράσεις ισότητας.

10. «Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;»

Αναφορικά με την τελευταία ερώτηση του ερωτηματολογίου η οποία ήταν ανοιχτού τύπου και προαιρετικής συμπλήρωσης, ποσοστό των Δήμων που αγγίζει το 50% από το σύνολο των Δήμων που απάντησαν την ερώτηση (100 Δήμοι), αναφέρθηκε είτε μονολεκτικά είτε περιφραστικά στο πρόβλημα της ανεργίας και των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στην αγορά εργασίας που τις οδηγούν σε κοινωνικό αποκλεισμό. Οι δυσκολίες αυτές αφορούν στην άνιση πρόσβασή τους στην αγορά εργασίας, στις περιορισμένες δυνατότητες κατάρτισης που διαθέτουν, στα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στην εξισορρόπηση επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, ειδικότερα αν είναι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών. Προβλήματα που εντείνονται από την ελλιπή υποστήριξη που λαμβάνουν από τις τοπικές αρχές και φαίνεται να αφορούν κυρίως σε ανεπαρκείς θέσεις στους βρεφονηπιακούς σταθμούς. Ενδεικτικά, η δυσκολία πρόσβασης στην αγορά εργασίας (Δήμος Αστυπάλαιας), η ελάχιστη υποστήριξη ιδιαίτερα των γυναικών αρχηγών μονογονεϊκών οικογενειών ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στο ρόλο τους ως γονείς και ως εργαζόμενες (Δήμος Κορδελιού-Ευόσμου), ο αποκλεισμός από την αγορά εργασίας λόγω ενασχόλησης με τη φροντίδα παιδιών και ηλικιωμένων (Δήμος Λαγκαδά), είναι μερικές μόνο απαντήσεις που αφορούν το πρόβλημα της ανεργίας.

Επίσης, σημαντική αναφορά έγινε από ένα μεγάλο ποσοστό των Δήμων, που ξεπερνάει το 23%, στο πρόβλημα της ενδοοικογενειακής βίας. Οι Δήμοι που επεκτάθηκαν περισσότερο στην απάντησή τους ανέφεραν την έλλειψη συμβουλευτικών κέντρων και ξενώνων στους Δήμους τους ή συγκεκριμένων ειδικοτήτων από αυτές (νομικών συμβούλων), όπως και την οικονομική εξάρτηση των γυναικών από τους κακοποιητικούς συζύγους τους.

Ενώ, ένα μέρος των απομακρυσμένων Δήμων έθεσε τα ζητήματα της έλλειψης απασχόλησης ή του περιοδικού χαρακτήρα αυτής, της ελλιπούς παροχής ιατροφαρμακευτικών υπηρεσιών, όπως η αδυναμία πραγματοποίησης γυναικολογικών εξετάσεων ή η πρόσβαση σε εξειδικευμένα φάρμακα.

Τέλος, σημαντικό μέρος των Δήμων που ανταποκρίθηκαν στο ερωτηματολόγιο της ΓΓΔΟΠΙΦ ανέφερε τον καταλυτικό ρόλο των έμφυλων στερεοτύπων στην αναπαραγωγή της έμφυλης ανισότητας, αναδεικνύοντας παράλληλα τη σημασία της εκπαίδευσης στην ανατροπή των κατεστημένων νοοτροπιών.

3.3. Καλές πρακτικές

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται καλές πρακτικές δράσεων που καταγράφηκαν από τους Δήμους. Η ενότητα έχει ως στόχο τη διάχυση της δραστηριότητας των Δήμων και τη δημιουργία μιας δεξαμενής δράσεων, στην οποία οι Δήμοι μπορούν να ανατρέχουν καταρτίζοντας το σχέδιο δράσης τους για την ισότητα των φύλων.

Δήμος	Δράση	Είδος δράσης
Αθηναίων	Στο διάστημα Ιούνιος – Ιούλιος 2019, το CSR HELLAS σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων (Ξενώνας Φιλοξενίας και το Τμήμα Πολιτικών Ισότητας και Αντιμετώπισης Διακρίσεων της Δ/σης Κοινωνικής Αλληλεγγύης) υλοποίησε 5 εκπαιδευτικά εργαστήρια με θέμα «Ενδοοικογενειακή βία και εργασιακό περιβάλλον», με σκοπό να καλυφθεί το κενό που υπάρχει αναφορικά με την εκπαίδευση στελεχών επιχειρήσεων. Οι συγκεκριμένες εταιρείες ήταν: ΑΒ Βασιλόπουλος, ΔΕΗ, ΔΕΗ Ανανεώσιμες, Ελληνικά Πετρέλαια, Όμιλος Υγεία, ΟΤΕ, Παπαστράτος, Τιτάν, TÜV Austria Hellas, Τράπεζα Πειραιώς και Vodafone. Στελέχη αυτών των εταιρειών, που είναι αρμόδια ή έρχονται σε επαφή με το προσωπικό, εκπαιδεύτηκαν στην έννοια της ενδοοικογενειακής βίας, στις επιπτώσεις που έχει στην εργασιακή ζωή των θυμάτων, στην αναγνώριση των προειδοποιητικών σημαδιών της βίας, στην υποστήριξη και διαχείριση εργαζόμενων-θυμάτων ενδοοικογενειακής βίας και στην κατανόηση του ρόλου τους για την καταπολέμηση του φαινομένου.	Δημιουργικά εργαστήρια / Σεμινάρια
Χαλανδρίου	Σε συνεργασία με το ΕΚΠΑ και το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, διενεργήθηκαν 4 κύκλοι ομαδικών βιωματικών εργαστηρίων επαγγελματικής συμβουλευτικής σε 70 άνεργες ωφελούμενες του Συμβουλευτικού Κέντρου, με θέματα τις εργασιακές σχέσεις και δικαιώματα, την προσωπική και κοινωνική ενδυνάμωση κατά την αναζήτηση εργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων συναισθηματικής νοημοσύνης.	Δημιουργικά εργαστήρια / Σεμινάρια
Αγίας Παρασκευής	Λειτουργία κέντρου απασχόλησης, υποστηριζόμενη απασχόληση και κατάρτιση γυναικών ΑμΕΑ με νοητική υστέρηση.	Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση
Αγίας Παρασκευής	Κοινωνική Δομή για τις γυναίκες του Δήμου. Πρόληψη έμφυλης βίας, συμβουλευτική απασχόλησης, ομάδες δραστηριοτήτων: art therapy, εικαστικών, φωτογραφίας, δημιουργικής γραφής, χοροθεραπείας, δραματοθεραπείας, σεμινάρια συμβουλευτικής κατά της βίας.	Λειτουργία Δομών
Τρικαίων	Συμμετοχή του δήμου Τρικαίων και του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών του Δήμου στο Δικτύου ευρωπαϊκών πόλεων του Προγράμματος URBACT III με τίτλο «GENDERED LANDSCAPE». Στόχος του προγράμματος είναι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών	Συμμετοχή σε συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα

	πρακτικών, η εξεύρεση νέων λύσεων εφαρμογής για την ενεργή ενσωμάτωση των πολιτικών ισότητας των φύλων στην αστική και βιώσιμη ανάπτυξη των ευρωπαϊκών πόλεων που συμμετέχουν στο Δίκτυο. Επικεφαλής του προγράμματος είναι η πόλη της Ουμέα της Σουηδίας ενώ οι υπόλοιποι εταίροι εκτός του Δήμου Τρικκαίων είναι οι εξής: Φρανκφούρτη (Γερμανία), Βαρκελώνη (Ισπανία), La Rochelle (Γαλλία), Celje (Σλοβενία) και Panevezys (Λιθουανία). Διάρκεια προγράμματος Α΄ Φάση: 09/2019-03/2020, Β΄ Φάση: 05/2020-05/2022.	
Ρόδου	Στο πλαίσιο της Εργασιακής συμβουλευτικής (για τον 3ο Πυλώνα του ΚΕΑ) το Κέντρο Κοινότητας με Παράρτημα Ρομά, σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ, παρείχε εξατομικευμένη παρέμβαση σε 17 ωφελούμενες γυναίκες για ένταξη στην αγορά εργασίας. Επίσης, πραγματοποίησε σεμινάριο εργασιακής συμβουλευτικής, σε συνεργασία με το ΙΝΕ-ΓΣΕΕ Ρόδου με θέματα: την αναζήτηση εργασίας, τις τεχνικές για μια επιτυχημένη συνέντευξη και τη σωστή δομή του βιογραφικού. Διάρκεια 2 ημέρες και το παρακολούθησαν 20 ωφελούμενες γυναίκες, για τις οποίες συντάχθηκαν βιογραφικά σημειώματα.	Εργασιακή συμβουλευτική κατάρτιση
Ιεράς Πόλεως Μεσολογγίου	Δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (ψηλάφηση μαστού, γυναικολογικός έλεγχος, καρδιολογικός, οφθαλμολογικός και παιδιατρικός έλεγχος) με παράλληλη διανομή του εντύπου της ΓΓΔΟΠΦ. για την ενδοοικογενειακή βία σε συνεργασία με την Διεθνή Οργάνωση "Γιατροί του Κόσμου".	Δωρεάν ιατρικές εξετάσεις
Θηβαίων	Ενημερωτική δράση σε συνεργασία με μαία του ΚΥ Θήβας, με θέμα την αγωγή υγείας και τις γυναικολογικές εξετάσεις στο Κέντρο Ανοικτής Φιλοξενίας Προσφύγων Θήβας σε συνεργασία με τη ΜΚΟ Solidarity Now.	Ημερίδα/ Ομιλία
Ιλίου	Λειτουργία Ιατρείου Μητρικού Θηλασμού και διεξαγωγή α) μαθημάτων ανώδυνου τοκετού, β) συμβουλευτικής μητρικού θηλασμού, γ) ομιλίας για την εγκυμοσύνη, δ) συλλογής & δωρεάς μητρικού γάλακτος	Λειτουργία Δομών
Τρικκαίων	Ο κοινωνιολόγος και η νομικός του Συμβουλευτικού Κέντρου επισκέφθηκαν την Τοπική Μονάδα Υγείας (Τ.Ο.Μ.Υ) στα Τρίκαλα, με σκοπό την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού σχετικά με ζητήματα διαχείρισης περιστατικών έμφυλης βίας. Πραγματοποιήθηκε ενημέρωση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες του Κέντρου, καθώς και τις δυνατότητες παραπομπών και συνεργασίας. Επιπλέον, τοποθετήθηκαν αφίσες και φυλλάδια του Συμβουλευτικού Κέντρου στο χώρο υποδοχής της Τ.Ο.Μ.Υ.	Συνεργασία/ Δικτύωση
Μοσχάτου Τάυρου	- Δωρεάν διανομή ειδών υγιεινής σε κορίτσια ηλικίας 12-18 ετών.	Παροχές και άλλες προνοιακές πολιτικές

Ρόδου	- 14 ομιλίες σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - 4 Βιωματικά εργαστήρια σε σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης - 4 ομιλίες ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης σε Ειδικές Ομάδες Επαγγελματιών (Νοσηλεύτριες / Νοσηλευτές και Ομάδα ΕΚΑΒ-Σπουδαστών ΔΙΕΚ Νοσηλευτών Ρόδου)	Θεματική εβδομάδα/Επισκέψεις σε σχολεία
Κορδελιού - Ευόσμου	Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση με ομιλία του επιστημονικού προσωπικού του Ξενώνα στο προσωπικό των σχολικών μονάδων με διανομή και ανάρτηση αφισών έκθεσης ζωγραφικής με θέμα “Δεν είσαι η μόνη, δεν είσαι μόνη”. Σχολικές μονάδες (11ο, 21ο και 7ο Δημοτικό Ευόσμου καθώς και το Διαπολιτισμικό Γυμνάσιο Ευόσμου) με τάξεις υποδοχής για την ένταξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων – προσφυγόπουλων, στο πλαίσιο της συνεργασίας της ΓΓΔΟΠΙΦ και του Ταμείου Ηνωμένων Εθνών για τα παιδιά (UNICEF) για την πραγματοποίηση δράσεων με στόχο την ευαισθητοποίηση σχετικά με την καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου κατά των γυναικών προσφύγων και μεταναστριών και των παιδιών τους.	Θεματική εβδομάδα/Επισκέψεις σε σχολεία
Χαλανδρίου	Συνεργασία με το JUSTROM (πρόγραμμα Συμβουλίου της Ευρώπης) που αφορά την ισότιμη πρόσβαση των γυναικών Ρομά στην δικαιοσύνη.	Δημιουργικά εργαστήρια /Σεμινάρια
Καβάλας	Επίσκεψη των στελεχών του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών του Δήμου Καβάλας στη Δομή Φιλοξενίας Μεταναστών και Προσφύγων Καβάλας προκειμένου να ενημερώσουν τις γυναίκες πρόσφυγες για την ύπαρξη του Πανελληνίου Δικτύου Δομών της ΓΓΔΟΠΙΦ, τον τρόπο λειτουργίας και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Τα στελέχη του Διεθνή Οργανισμού Μετανάστευσης και του Solidarity Now παρακολούθησαν επίσης τη παρουσίαση.	Συνεργασία/ Δικτύωση
Σερρών	Συνάντηση με τις γυναίκες Γιαζίντι σε συνεργασία με τη ΜΚΟ Solidarity Now όπου ενημερώθηκαν για τις υπηρεσίες του Συμβουλευτικού Κέντρου και ακολούθησε συζήτηση για την ισότητα των φύλων και τη βία κατά των γυναικών.	Δημιουργικά εργαστήρια / Σεμινάρια
Κερασινίου- Δραπετσώνας	Συνεργασία με τις Δημοτικές βιβλιοθήκες Κερασινίου και Δραπετσώνας για την προβολή του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών και την ευαισθητοποίηση των αναγνωστών/στριών με δωρεά ειδικής προθήκης με 10 επιλεγμένους τίτλους βιβλίων για την ισότητα των φύλων. Επίσης έγινε: - Κατασκευή χάρτινων σελιδοδεικτών με το λογότυπο του Συμβουλευτικού Κέντρου Γυναικών και επιλεγμένα μηνύματα για την ισότητα - Τοποθέτηση μόνιμης ταμπέλας με τα στοιχεία του Κέντρου Γυναικών μέσα στην βιβλιοθήκη.	Πολιτιστική εκδήλωση
Κερασινίου- Δραπετσώνας	<i>Διαβάζοντας για την ισότητα</i> στις Δημοτικές βιβλιοθήκες Κερασινίου και Δραπετσώνας. Αφήγηση του εικονογραφημένου παραμυθιού «Το λουλούδι της ισότητας». Εκδ. ΚΕΘΙ και πραγματοποίηση σεμιναρίων	Δημιουργικά εργαστήρια /

	διαδραστικών ασκήσεων ευαισθητοποίησης σε μαθητές και μαθήτριες δημοτικού.	Σεμινάρια
Κερατσινίου-Δραπετσώνας	Ευαισθητοποίηση μαθητών και μαθητριών Λυκείου από μαθητές και μαθήτριες του Καλλιτεχνικού Γυμνασίου Κερατσινίου. Παρουσίαση ταινίας μικρού μήκους και θεατρικού αυτοσχεδιασμού για την έμφυλη βία και τις πολλαπλές διακρίσεις (δημιουργίας μαθητών/τριών του καλλιτεχνικού Γυμνασίου Κερατσινίου). Συζήτηση και βιωματικές ασκήσεις.	Πολιτιστική εκδήλωση
Θηβαίων	Ομιλία σε ιερό ναό σε σχέση με τη βία στην οικογένεια και το δίκτυο δομών αντιμετώπισης της βίας με αφορμή την εορτή της Υπαπαντής.	Ημερίδα/ Ομιλία
Ρόδου	Ενημέρωση για τις υπηρεσίες των Δομών Υποστήριξης Γυναικών: <ul style="list-style-type: none"> • Στους/στις ωφελούμενους/ες του ΚΕΑ/ΤΕΒΑ κατά τη διάρκεια διανομής τροφίμων • Στους/στις υπεύθυνους/ες αστυνομικούς του Γραφείου Ενδοοικογενειακής Βίας της Α' Υποδιεύθυνσης Δωδ/νήσου 	Προβολή λειτουργίας δομών
Τρικαίων	Τηλεοπτική κάλυψη και απευθείας μετάδοση στην ΕΡΤ1 των δράσεων που υλοποίησε το Κέντρο στην αίθουσα Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Τρικαίων και συγκεκριμένα της Συνέντευξης Τύπου για τα 6 χρόνια λειτουργίας του Κέντρου και της Δράσης "Μέσα από τα μάτια των παιδιών" που υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το 6ο Γυμνάσιο Τρικάλων (οι μαθητές/τριες κλήθηκαν να δώσουν το δικό τους μήνυμα ενάντια στη βία κατά των γυναικών: συντάσσοντας κείμενα και ανοιχτές επιστολές με θέμα τη βία κατά των γυναικών, συνθέτοντας μουσική και γράφοντας στίχους, ζωγραφίζοντας-δημιουργώντας αφίσσα και poster). Επίσης, μετά το πέρας των δράσεων, την ίδια ημέρα παραχωρήθηκαν τηλεοπτικές συνεντεύξεις από τα στελέχη του Κέντρου σχετικά με την Παγκόσμια Ημέρα Εξάλειψης της Βίας κατά των Γυναικών, την 6ετή λειτουργία του Κέντρου και τις παρεχόμενες υπηρεσίες του. Το ρεπορτάζ προβλήθηκε στις Περιφερειακές Ειδήσεις της ΕΡΤ3, την ίδια ημέρα. Παράλληλα, δημιουργήθηκαν και διανεμήθηκαν πάνινες τσάντες χειρός, σελιδοδείκτες και σημειωματάρια στα οποία αναγράφονταν τα στοιχεία επικοινωνίας του Συμβουλευτικού Κέντρου (κινητή διαφήμιση-προβολή).	Προβολή λειτουργίας δομών
Ιλίου	Διεξαγωγή σεμιναρίων αυτοάμυνας-αυτοπροστασίας στο γυναικείο πληθυσμό του Δήμου από την Δρ. Ι. Μάστορα, Μεταδιδάκτορα ΕΚΠΑ, Καθηγήτρια της Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας και Εκπαιδεύτρια Αυτοπροστασίας.	Γυναικεία άθληση

3.4. Συμπεράσματα, προκλήσεις και προτάσεις πολιτικής

Θα λέγαμε ότι τα ευρήματα της έρευνας για το έτος 2019 φανερώνουν την αύξηση της ανταπόκρισης των Δήμων στο ερωτηματολόγιο και την αύξηση στον αριθμό δράσεων για την ισότητα των φύλων, που αποδίδεται εν μέρει και στην ίδια την ύπαρξη της Ετήσιας Έκθεσης, η οποία λειτουργεί ενημερωτικά και διαπαιδαγωγικά για τα στελέχη των Δήμων.

Πέρα ωστόσο από την αύξηση αυτή, η παρούσα Έκθεση επιβεβαιώνει τις προκλήσεις που εντοπίστηκαν στις δύο προηγούμενες Ετήσιες Εκθέσεις για την ένταξη της διάστασης του φύλου στην τοπική αυτοδιοίκηση. Ο συνολικός αριθμός, το είδος και ο κατακερματισμός των δράσεων, δεν υποδεικνύουν την ανάληψη και υλοποίηση ολοκληρωμένων σχεδίων δράσης για την ισότητα των φύλων από τους Δήμους. Η συγκέντρωση και διεξαγωγή της πλειοψηφίας των δράσεων από τα Συμβουλευτικά Κέντρα που λειτουργούν στους Δήμους αναδεικνύουν την προστιθέμενη αξία τους στις τοπικές κοινωνίες, ωστόσο φανερώνουν και τον περιορισμό του περιεχομένου των δράσεων, καθώς και την απόσταση του σχεδιασμού των δράσεων από τον κεντρικό σχεδιασμό των Δήμων. Εντοπίζεται απουσία συνέχειας της διοίκησης και οργανωτικού σχεδιασμού για την προώθηση της ισότητας σε τοπικό επίπεδο. Έχουν ήδη τεκμηριωθεί (ΓΓΙΦ, 2017, 2018,) ο συμβολικός χαρακτήρας της υπογραφής της *Ευρωπαϊκής Χάρτας* και η αδυναμία παραγωγής θεσμικής μνήμης εντός των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, η οποία και θα διασφάλιζε τη βιωσιμότητα και τη συνέχεια των δράσεων. Εξάιρεση αποτελούν συγκεκριμένοι Δήμοι, οι οποίοι επιδεικνύουν ένα πλέγμα δράσεων για την ισότητα των φύλων που διαφεύγει από το παράδειγμα των συμβολικών εκδηλώσεων με αφορμή την ημέρα της γυναίκας, της μητέρας ή της μέρας κατά της έμφυλης βίας.

Παραμένει έτσι επιτακτική η ανάγκη υπόμνησης των Δημοτικών Αρχών για το περιεχόμενο της Χάρτας και των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι Δήμοι στο πλαίσιο της υπογραφής τους και η κατάρτιση της Διοίκησης σε ζητήματα φύλου. Περαιτέρω, στα ευρήματα της παρούσας μελέτης αναδεικνύεται και πάλι η ανάγκη υποστήριξης των Δήμων από τον αρμόδιο εθνικό φορέα ισότητας. Έτσι καθίσταται απαραίτητη η διασφάλιση της συνεχούς ανατροφοδότησης και επικοινωνίας με τη ΓΓΔΟΠΙΦ, ούτως ώστε να μεταφέρεται γνώση για το πλαίσιο και τους θεσμούς ένταξης της ισότητας σε τοπικό επίπεδο, τεχνογνωσία για την υλοποίηση δράσεων και ανταλλαγή καλών πρακτικών.

Με βάση τα πάγια αυτά ευρήματα και σε εφαρμογή του Ν.4604/2019, πρέπει να σημειωθεί ότι τον Ιανουάριο του 2020 εκδόθηκε η Εγκύκλιος 1/2020 (Α.Π.: Δ1/ 83 - 30.01.2020) με οδηγίες για την εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων του Ν. 4604/2019, με σκοπό την πραγμάτωση της ουσιαστικής ισότητας των φύλων σε επίπεδο περιφερειακής και τοπικής διοίκησης, απεστάλη ηλεκτρονικά από το αρμόδιο Τμήμα της ΓΓΔΟΠΙΦ στο σύνολο των Δήμων και των Περιφερειών της χώρας, στην ΕΝΠΕ, την ΚΕΔΕ, όπως και στα συναρμόδια Υπουργεία, το ΚΕΘΙ και την ΕΕΤΑΑ. Η εν λόγω Εγκύκλιος παρέχει οδηγίες για: α) τη σύσταση Περιφερειακής Επιτροπής Ισότητας και Αυτοτελούς Γραφείου Ισότητας στις Περιφέρειες βάσει του άρθρου 7 του Ν. 4604/2019, β) τη σύσταση Δημοτικής Επιτροπής Ισότητας στους Δήμους βάσει του άρθρου 6 του Ν. 4604/2019 (όπου εμπεριέχεται αναλυτική αναφορά και στην Ευρωπαϊκή Χάρτα για την Ισότητα των Φύλων στις Τοπικές Κοινωνίες), γ) τη δυνατότητα σύστασης οργανικής μονάδας στους Ο.Τ.Α. α' βαθμού και τα νομικά πρόσωπα αυτών, με τίτλο «Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών» και «Ξενώνας Φιλοξενίας Κακοποιημένων Γυναικών», βάσει των άρθρων 25 και 26 του Ν. 4604/2019. Ακολούθησε επιστολή της ΓΓΔΟΠΙΦ για την ανάγκη άμεσης σύστασης ΔΕΠΙΣ με πρόβλεψη συγκεκριμένης προθεσμίας για τους Δήμους.

Με βάση τα παραπάνω οι προτάσεις της παρούσας μελέτης για τα επόμενα έτη είναι οι εξής:

- Αξιοποίηση των δράσεων του προγράμματος «Ενίσχυση των Επιτελικών Λειτουργιών της Γενικής Γραμματείας Ισότητας των Φύλων (ΕΣΠΑ 2014-2020)» για:
 - Την προώθηση της υπογραφής της Χάρτας στο σύνολο των Δήμων.
 - Ενημέρωση των Δημοτικών Αρχών ως προς το περιεχόμενο της Χάρτας και των δεσμεύσεων που έχουν αναλάβει οι Δήμοι και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο της υπογραφής τους.
 - Ενημέρωση των αρμόδιων υπηρεσιακών μονάδων των Δήμων και των Περιφερειών για το πλαίσιο άσκησης πολιτικής ισότητας στην τοπική αυτοδιοίκηση, το περιεχόμενο της Χάρτας και των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο της υπογραφής τους.
 - Εκπαίδευση του προσωπικού των Δήμων για την Κατάρτιση Σχεδίων Ισότητας.
 - Δημιουργία παράλληλης εξειδικευμένης δομής (helpdesk) στη ΓΓΔΟΠΙΦ, στελεχωμένης με προσωπικό επιμορφωμένο σε θέματα ισότητας και αυτοδιοίκησης, το οποίο θα συνεργάζεται με το αρμόδιο Τμήμα.
- Άμεση εφαρμογή των προβλέψεων του Ν.4604/2019 για την επανασύσταση και λειτουργία των Γραφείων Δικτύωσης – Προώθησης της Ισότητας των Φύλων της ΚΕΔΕ και ΕΝΠΕ τα οποία δεν έχουν συσταθεί έως την έκδοση της παρούσας.
- Άμεση εφαρμογή των προβλέψεων του Ν.4604/2019 για τη σύσταση αυτοτελών γραφείων Ισότητας στις Περιφέρειες.
- Σύσταση σε Δήμους για την συγκρότηση/ενεργοποίηση των ΔΕΠΙΣ και την συνεδρίασή τους σε τακτική βάση, ενδεικτικά μία φορά ανά τρεις μήνες.
 - Συνεχής υπόμνηση της σχετικής εγκυκλίου και επιστολής για την άμεση σύσταση ΔΕΠΙΣ.

- Ανελλιπής παρακολούθηση για την πορεία σύστασης των ΔΕΠΙΣ από τους Δήμους και τροφοδότησή τους με σχετικό ενημερωτικό υλικό για θέματα ισότητας και δράσεις της Υπηρεσίας.
- Άμεση σύσταση των ΠΕΠΙΣ και άμεσος ορισμός εκπροσώπων της ΓΓΔΟΠΙΦ στη σύνθεση.
 - Συνεχής υπόμνηση της σχετικής εγκυκλίου.
 - Ενεργοποίηση των ήδη υφιστάμενων ΠΕΠΙΣ.
 - Ενημέρωση με σχετική αλληλογραφία των Περιφερειών σε σχέση με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το νόμο (άρθ. 7 Ν. 4604/2019).
- Τήρηση σε ετήσια βάση στοιχείων για την κατά φύλο συμμετοχή στα κέντρα λήψης αποφάσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού (Περιφερειακά και Δημοτικά Συμβούλια) από την ΕΕΤΑΑ σε συνεργασία με τη ΓΓΔΟΠΙΦ.
- Αλληλογραφία της Υπηρεσίας με τους Δήμους με αναλυτικές οδηγίες για την αξιοποίηση των καλών πρακτικών της παρούσας έκθεσης ή αναλυτικές προτάσεις άλλων δράσεων και σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα άρθρα της Χάρτας.
- Σχεδιασμός/επικαιροποίηση προγράμματος σε συνεργασία με το ΙΝ.ΕΠ. για την ενημέρωση των Δήμων για το νέο νομοθετικό πλαίσιο και την εκπαίδευση gender experts στους Δήμους.
- Σχεδιασμός, σε κεντρικό επίπεδο, δράσεων για τη στήριξη της απασχόλησης των γυναικών, αξιοποιώντας και τις δυνατότητες που παρέχονται από τον Ν. 4604/2019 (όπως για παράδειγμα τη θέσπιση Σημάτων Ισότητας για τις επιχειρήσεις) και ενθάρρυνση των Δήμων για συμμετοχή στις δράσεις.
- Τακτικές συναντήσεις μεταξύ των γραφείων ισότητας της ΚΕΔΕ, ΕΝΠΕ, των αυτοτελών γραφείων στις Περιφέρειες και της Υπηρεσίας, εφόσον τα γραφεία αυτά συσταθούν.

Βιβλιογραφία

- Benschop, Y., & Verloo, M. (2006). Sisyphus' Sisters: Can Gender Mainstreaming Escape the Genderedness of Organizations? *Journal of Gender Studies*, 15(1), 19–33.
<http://doi.org/10.1080/09589230500486884>
- Βουγιούκα, Α., Θελερίτη, Μ., Οικονόμου, Μ., Βάσσου, Β. (2012). Οδηγός για την ένταξη της οπτικής του φύλου (gender mainstreaming) στην κοινωνική πολιτική που ασκείται σε τοπικό επίπεδο & της κατάρτισης του προϋπολογισμού των δήμων με την οπτική του φύλου (gender budgeting). Α. Ηλικιωμένες Γυναίκες, Β. Γυναίκες Ρομά, Γ. Γυναίκες με αναπηρία, Δ. Μετανάστριες, εκπονήθηκε στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος Progress, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.
- Μάρη, Ε. & Μπίρμπας, Δ. (2011). Οδηγός Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Χάρτας για την Ισότητα των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες, «Ενθάρρυνση και Υποστήριξη της συμμετοχής των γυναικών σε θέσεις πολιτικής ευθύνης και εκπροσώπησης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, Γενική Γραμματεία Ισότητας των Φύλων.
- ΓΓΙΦ (2011). Εθνικό Πρόγραμμα για την Ουσιαστική Ισότητα των Φύλων 2010-2013. Αθήνα: Εκδόσεις Διόνικος.
- ΓΓΙΦ (2017). Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2016-2020. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.
- Daly, M. (2005). Gender Mainstreaming in Theory and Practice. *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*, 12(3), 433–450.
- Esping-Andersen, G. (2009). *Incomplete Revolution: Adapting Welfare States to Women's New Roles*. Cambridge: Polity Press.

- Esping-Andersen, G. (2006). «Ένα νέο συμβόλαιο μεταξύ των φύλων». Στο G. Esping-Andersen, d. Gallie, A. Hemerijck & J. Myles. Γιατί χρειαζόμαστε ένα νέο κοινωνικό κράτος, μτφρ. Χ. Οικονόμου. Αθήνα: Διόνικος.
- Hawkesworth, M. (1994). Policy Studies within a Feminist Frame. *Policy Sciences*, 27(2–3), 97–118. <http://doi.org/10.1007/BF00999883>
- Καραμεσίνη, Μ. (2015). «Διαρθρωτική κρίση και προσαρμογή στην Ελλάδα: κοινωνική οπισθοδρόμηση και προκλήσεις για την ισότητα των φύλων». Στο Καραμεσίνη, Μ. (επιμ.). *Γυναίκες και Λιτότητα*. Αθήνα: Νήσος. Σελ. 239-276.
- Κυριακίδου, Μ. (2006). Η πολιτικοποίηση της ψυχής: Έμφυλες προσεγγίσεις της τοπικής δημοκρατίας. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Lombardo, E., & Mergaert, L. (2013). Gender Mainstreaming and Resistance to Gender Training: A Framework for Studying Implementation. *NORA - Nordic Journal of Feminist and Gender Research*, 21(4), 296–311. <http://doi.org/10.1080/08038740.2013.851115>
- McBride, D., & Mazur, A. G. (2013). Women’s Policy Agencies and State Feminism. In *The Oxford Handbook of Gender and Politics*. Oxford: Oxford University Press.
- Schmidt, V. (2005). Gender Mainstreaming an Innovation in Europe? The Institutionalisation of Gender Mainstreaming in the European Commission. Opladen: Barbara Budrich.
- Στρατηγάκη, Μ. (2009). 1957-2007: Πενήντα χρόνια πολιτικών ισότητας στην Ε.Ε. Μια κριτική ανασκόπηση. Στο Μ. Στρατηγάκη (επιμ.). *Πολιτικές ισότητας των φύλων: Ευρωπαϊκές κατευθύνσεις και εθνικές πρακτικές*. Αθήνα: Gutenberg. Σελ. 27-64.
- Στρατηγάκη, Μ. (2007), *Το Φύλο της Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.

Φερώνας, Α. (2006), «Τοπικοί φορείς στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού: προβλήματα και προοπτικές». Στο Γ. Ο. Τσομπάνογλου, Γ. Κορρές & Ι. Γιαννοπούλου (επιμ.). Κοινωνικός αποκλεισμός και πολιτικές ενσωμάτωσης. Αθήνα: Παπαζήσης. Σελ. 291-317.

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019

Το ερωτηματολόγιο συμπληρώνεται από το αρμόδιο όργανο της Διοίκησης για θέματα ισότητας των φύλων.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Παρακαλούμε συμπληρώστε τα παρακάτω στοιχεία:

Δήμος:

Πληθυσμός :

Διεύθυνση:

Τηλέφωνο:

Fax:

E-mail:

Διεύθυνση ιστοσελίδας:

Όνομα & ιδιότητα υπεύθυνου/ης για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:

Ημερομηνία συμπλήρωσης ερωτηματολογίου:

ΕΝΤΑΞΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

1. Γνωρίζετε την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες"; * Η Ευρωπαϊκή Χάρτα απευθύνεται στις τοπικές και περιφερειακές αρχές της Ευρώπης, οι οποίες καλούνται να την υπογράψουν, να αναλάβουν δημόσια επίσημη δέσμευση για την προώθηση της αρχής της Ισότητας των Φύλων και να υλοποιήσουν, εντός της επικράτειάς τους, τις δεσμεύσεις που διατυπώνονται στη Χάρτα. Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι

2. Έχετε υπογράψει την "Ευρωπαϊκή Χάρτα Ισότητας των Φύλων στις τοπικές κοινωνίες";

Μπορείτε εδώ να δείτε τους Δήμους που έχουν υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα, αν έχετε υπογράψει και το αρχείο μας δεν έχει ενημερωθεί, παρακαλώ επικοινωνήστε μαζί μας.

(http://www.isotita.gr/wpcontent/uploads/2019/03/ΔΗΜΟΙ_ΥΠΟΓΡΑΦΗ-ΧΑΡΤΑΣ_17-ΟΚΤ-2018-με-ημερομηνία-υπογραφής.xls). Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

- Ναι
- Όχι, αλλά προτιθέμεθα να την υπογράψουμε το 2019
- Όχι

3. α. Διαθέτετε διακριτή υπηρεσιακή μονάδα αρμόδια για θέματα ισότητας των φύλων; * Η Υπηρεσιακή Μονάδα Πολιτικών Ισότητας των Φύλων σχεδιάζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή προγραμμάτων και μέτρων που στοχεύουν στην ισότητα των ανδρών και των γυναικών σε όλους τους τομείς (άρθρο 97 του Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Τμήμα Ισότητας των Φύλων στην Δ/νση Άσκησης Κοινωνικής Πολιτικής και Ισότητας
- Γραφείο Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Ομάδα Έργου Πολιτικών Ισότητας των Φύλων
- Τίποτα από τα παραπάνω

αα. Έχει οριστεί ειδικός/ή σε θέματα ισότητας των φύλων (gender expert); Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι

iii. Εάν δεν διαθέτετε τίποτα από τα παραπάνω, ποια είναι η αρμόδια μονάδα για τα θέματα φύλου;

β. Διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων; * Οι ΔΕΠΙΣ είναι συμβουλευτικά γνωμοδοτικά όργανα του Δήμου και στις αρμοδιότητές τους περιλαμβάνονται οι εισηγήσεις σχετικών προτάσεων στο Δημοτικό Συμβούλιο, η ευαισθητοποίηση/ενημέρωση των κατοίκων για θέματα ισότητας, ο εντοπισμός και η προσπάθεια εξεύρεσης και προώθησης λύσεων των προβλημάτων που ανακύπτουν, η επιδίωξη μόνιμης συνεργασίας με την ΠΕΠΙΣ, τους ΟΤΑ του Νομού, τις τοπικές συνδικαλιστικές και συνεταιριστικές οργανώσεις, τους μαζικούς φορείς και τις ΜΚΟ (άρθρο 70 του Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης»). Να επισημαίνεται μόνο μία έλλειψη.

Ναι

Όχι

Εάν διαθέτετε Δημοτική Επιτροπή Ισότητας των Φύλων κάθε πότε συνεδριάζει;

4. Διαθέτετε δομές αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών;

- Συμβουλευτικό κέντρο
- Ξενώνας φιλοξενίας
- Όχι
- Άλλο:

5. Πού εντάσσονται τα θέματα ισότητας των φύλων; * Κάθε Δήμος που υπογράφει τη Χάρτα, εντός εύλογης χρονικής προθεσμίας (η οποία δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2 έτη) από την ημερομηνία υπογραφής, αναλαμβάνει να καταρτίσει και να υιοθετήσει το δικό του Σχέδιο Δράσης για την Ένταξη της Ισότητας των Φύλων σε όλες τις πολιτικές (gender mainstreaming) και, στη συνέχεια, να το εφαρμόζει. Το Σχέδιο δράσης ορίζει τους στόχους και τις προτεραιότητες του Δήμου, τα μέτρα που σκοπεύει να λάβει και τους πόρους που θα διαθέσει, για την υλοποίηση της Χάρτας και των δεσμεύσεών της. Αποτελεί προϊόν διαβουλεύσεων με τους τοπικούς κοινωνικούς φορείς, αξιολογείται και επικαιροποιείται ανάλογα με τις αναγκαιότητες που προκύπτουν και εντοπίζονται. Επιλέξτε όλα όσα ισχύουν.

- Ειδικό Σχέδιο Δράσης του Δήμου για την ισότητα των φύλων
- Γενικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Δήμου
- Άλλο:

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

Σε περίπτωση που δεν έχετε υλοποιήσει καμία παρέμβαση, συμπληρώνετε το 0 στα αντίστοιχα πεδία της δράσης 1. Στα πεδία με επιλογές, επιλέγετε "Άλλο" και κατόπιν συμπληρώνετε πάλι το 0. Μας ενδιαφέρει μια περιεκτική περιγραφή της δράσης, π.χ. Ενημερωτική ημερίδα για την κακοποίηση των γυναικών και την ενδοοικογενειακή βία στο πλαίσιο της παγκόσμιας ημέρας εξάλειψης της βίας ή Δωρεάν γυναικολογικές εξετάσεις (test Pap, ψηλάφηση μαστού, μαστογραφικός έλεγχος) με παράλληλη διανομή του εντύπου της ΓΓΔΟΠΙΦ για την ενδοοικογενειακή βία ή Συνδρομή ομάδων γυναικών για δημιουργία εκθέσεων τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και παραδοσιακών υφαντών και κεντημάτων ή Δωρεάν σεμινάριο αυτοάμυνας ΚRAV MAGA για γυναίκες ή Ομιλία σε σχέση με τη βία στην οικογένεια, τα όρια και την ευαλωτότητα των παιδιών, στους γονείς των μαθητών δημοτικών σχολείων ή Παρουσίαση του

Κέντρου Συμβουλευτικής Υποστήριξης Γυναικών του Δήμου, σε εκπομπή του τοπικού καναλιού ή Οργανώθηκε ενημερωτική καμπάνια για την γνωστοποίηση στην τοπική κοινωνία της ύπαρξης του κέντρου συμβουλευτικής υποστήριξης γυναικών-θυμάτων βίας του Δήμου. Τοποθετήθηκε περίπτερο και μοιράστηκαν φυλλάδια ή Δομές παροχής φροντίδας και φιλοξενίας βρεφών, νηπίων και παιδιών ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση των γυναικών στην αγορά εργασίας ή Δημιουργική απασχόληση ασθενών γυναικών με μέτρια άνοια.

A. Είδος\τίτλος δράσης 1 *19.

(Ανοιχτή ερώτηση)

B. Θεματικό πεδίο που εντάσσεται η δράση 1

- Κοινωνική ένταξη και ισότιμη μεταχείριση γυναικών που υφίστανται πολλαπλές διακρίσεις
- Έμφυλη βία/βία κατά των γυναικών
- Αγορά εργασίας, εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής
- Εκπαίδευση και κατάρτιση
- Πολιτισμός και αθλητισμός
- ΜΜΕ
- Υγεία
- Ισόρροπη συμμετοχή γυναικών σε δομές εξουσίας, διαδικασίες και κέντρα λήψης αποφάσεων
- Άλλο

Γ. Ομάδα στόχος δράσης 1

- Όλοι/ες οι δημότες/ισσες
- Γυναίκες δημότισσες
- Ειδική κατηγορία γυναικών (π.χ. γυναίκες μονογονείς, ΑμεΑ, ρομά, τοξικομανείς, αποφυλακισμένες, κ.α.)
- Άνδρες δημότες
- Ειδική κατηγορία ανδρών (Π.χ. θύτες οικογενειακής βίας)
- Άλλο:

Εάν στην προηγούμενη ερώτηση επιλέξατε ως απάντηση «ειδική κατηγορία γυναικών» ή «ειδική κατηγορία ανδρών», παρακαλούμε περιγράψτε τα χαρακτηριστικά της.

(Ανοιχτή ερώτηση)

Δ. Αριθμός ωφελουμένων δράσης 1 (κατά προσέγγιση)

(Ανοιχτή ερώτηση)

Ε. Κόστος (€)

- 0
- 1-100
- 100-500
- 500-1.000
- 1.000-10.000
- Άλλο:

ΣΤ. Χρηματοδότηση

- Ιδιωτική
- Δημόσια
- Ευρωπαϊκή/Συγχρηματοδότηση
- Άλλο:

Έχετε κάνει και άλλες δράσεις;

- Ναι (Εμφάνιση νέας καρτέλας)
- Όχι

ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Από την εμπειρία σας, ποια πιστεύετε ότι είναι τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες στο Δήμο σας;

